

Sreče, zdravja, uspehov in veliko osebnega zadovoljstva
vam in vsej vaši družini v novem letu!

1
9

Leto XXXVIII
Št. 51

Murska Sobota
31. decembra
1987

Cena 350 din

VESTNIK

8
8

Pred vami, spoštovani bralci, je 51. številka Vestnika v letu 1987. Z njo v uredništvu Vestnika ponovno zaokrožamo pot enoletnega sodelovanja z vami — zvestimi bralci. Da, zvestimi, saj mnogi med številno družino Vestnikovcev svojo zvestobo domačemu tedniku izpričujejo že desetletja. Moram in prijetno mi je zapisati, da nam to v uredništvu veliko pomeni, prav tako pa smo seveda veseli tudi slehernega novega bralca Vestnika, saj se na ta način velika Vestnikov družina iz leta v leto povečuje.

V uredništvu se dobro zavedamo, da je širitev Vestnikove družine, še posebno ob padanju življenjskega standarda in žal vedno višji ceni časopisov, v katero tudi nas pri Vestniku sili nenehna in skokovita rast stroškov pri tiskanju časopisa, neposredno najbolj odvisna od našega dela — od vsebine Vestnika. Iz teh razlogov si na sejah uredniškega odbora ob ocenjevanju in snovanju posameznih števil našega tednika nemirno izprašujemo, ali dovolj verodostojno odlikavamo in prikazujemo življenje, ki ga živimo, in kako ga z javno besedo uspevamo tudi sooblikovati ter nakazovati, kam in kako iz krize, v kateri smo.

Vse to so vprašanja, na katera enostaven in kratek odgovor ni možen. Pomemben del sodbe o tem, kako smo bili v iztekajočem se letu pri tem uspešni, prepuščamo tudi vam. Res pa je, da so to osrednja vprašanja našega časa, ki pa seveda niso samo naša — novinarska. To so vprašanja nas vseh, vendar z različno stopnjo družbene odgovornosti, ki je pri nas se preveda zamegljena z neko kolektivno krivdo za razmere, v katerih smo, čeprav le-ta v procesih demokratizacije v zadnjih letih vendarle začnejo dobivati jasnejše obrise.

V tem zapisu v zadnji letošnji številki nimam namena širše razpredati o teh aktualnih vprašanjih. O tem in posameznih pojavih smo mnogi pisali med letom. Ker pa končujemo leto 1987 in načrtujemo novo 1988., za katero pa vemo, kakšno bo, bi vam želel le povedati, da smo zasnovo Vestnika za leto 1988 vse-

binsko zastavili tako, da bomo prav vernemu prikazovanju razmer v pokrajini ob Muri kot tudi v širši družbi, iskanju poti iz razmer, v katerih smo, ter zaostrovanju odgovornosti dajali vso pozornost ne glede na to, če bo Vestnik v posameznih okoljih s svojo družbeno kritično vsebino buril duhove. S takšno uredniško politiko želimo prispevati k temu, da bi se tudi v Pomurju v posameznih okoljih zavestno hitreje poslavljali od ustaljenih mišljenjskih vzorcev in ustaljenih stereotipnih navad delovanja. Prav prenova mišljenja in delovanja nam je za premagovanje sedanjih kriznih razmer nujno potrebna, saj se jim ne moremo samo in kar naprej prilagajati, ampak se moramo v vseh kolektivih, skupnostih in organizacijah, zlasti pa v vodstvih na vseh ravneh, organizirati in angažirati tako, da bomo krizne razmere premagovali, saj druge izbire nimamo.

S to zavestjo v uredništvu zremo v leto 1988, ki tudi za Vestnik nikakor ne bo lahko. Menimo pa, da bomo kljub temu z angažiranim delovanjem uredniškega odbora, z vašo zvestobo ter podporo ustanoviteljev, zastavljeno vsebinsko zasnovo, ki predvideva nekatere osvežitve Vestnika v letu 1988, vendarle uspešno uresničiti. Ob tem pa nas spodbuja prijetno dejstvo, da bo Vestnik čez dobro leto zaokrožil že svoje 40. leto nepretrganega izhajanja. Stiri deset let pa je v življenju človeka, v tem primeru pa tudi našega VESTNIKA že zrelo doba, v katero je vpetih mnogo izkušenj, znanja, modrosti in resnega dela.

Za konec pogovora z vami, spoštovani bralci, mi preostane še prijetno voščilo za dobro počutje v letu, ki je pred nami.

Vsem bralcem Vestnika v Pomurju, v naši širši skupnosti Sloveniji, Jugoslaviji ter našim rojakom po svetu, ki vam Vestnik pomeni tudi posebno vez z domovino, iskreno želimo, da bi bilo leto 1988 resnično SREČNO!

Štefan DRAVEC, glavni urednik

Protestiram, torej sem? ali

NAUKI STAVKOVNEGA VALA

Letos je bilo v štirih pomurskih občinah najmanj 12 stavk, nazadnje v ljutomerskem Tehnostroju, soboškem tozdu Pomurskega zdravstvenega centra in v šolski bolnišnici in cankovskem Temelju. Za Slovenijo naj bi veljal podatek o kakih 230 protestnih ustavitvah dela oz. izsiljenih sestankih.

Po mnenju predstavnikov sindikata imajo ti »dogodki« vsaj tri skupne značilnosti. Ko zavre, zaposleni ob zahtevi, da hočejo delati, terjajo, da je njihovo delo ustrezno ovrednoteno in da jim plačilo zagotavlja socialno varnost. Zahtevajo večjo, konkretno odgovornost vodilnih in vodstvenih sestavov ter družbenopolitičnih organizacij, posebej sindikata. Ne izražajo v tolikšni meri nezaupanja in samoupravnih organov, kolikor do njihovega delovanja.

Ne bi ponavljali že znanega o protestih v slednjih treh primerih v Pomurju, gotovo pa gre delni vzrok (povod) zanje iskati v širših, kriznih družbenih razmerah.

Prav tako ne bi izključevali vpliva siceršnjega stavkovnega vala, ki je zajel Slovenijo (stavke v Impolu, Litostroju, železarni Ravne in drugje); »Upoštevati je treba prvo nezadovoljstvo in nezaupanje delavcev v vlado in sindikat. Upravičeno nam očitajo, da smo včasih premo samostojni in odločni. Nedvomno pa na uravnilovske težnje pri stavkah sindikat ne more pristajati in v takih primerih lahko rečemo, da nismo z delavci oz. jih ne podpiramo,« meni predsednik medob-

činskega sindikalnega sveta Milan Utrša. Ob tem najbrž ne bo odveč spomniti na ravnanje, ki ga ob sporih, ki jih ni bilo mogoče rešiti po redni poti, predlaga sindikat.

»Naša težnja je, da veljavno izredni zbor delavcev kot obliko posredovanja in oblikovanja pobud, ki dotlej niso bile uveljavljene v samoupravnih postopkih v posameznem kolektivu. Pri tem je zanimivo, da po sedanjih določilih zakona o združenem delu delavci nimajo pravice sklicati zbora, niti nima te pravice sindikat. Nas predlog je, da damo zaposlenim v posamezni delovni enoti ali delu delovnega procesa pravico, da so sklicatelji zbora ali samo za svoj del ali za ves tozdi. Hkrati naj bi to pristojnost dobil tudi sindikat. Delavci na izrednem zboru dajo svoje zahteve in predloge za rešitev spora, posebej kar zadeva načine in nosilce posameznih nalog. Pri sklicu zbora je treba upoštevati zahteve delovnega procesa oz. značaj dejavnosti ozda. K temu slovenski sindikalisti dodajajo, naj delavci oblikovane zahteve takoj posredujejo delavskemu svetu in poslovnemu organu.

Pred tem se mora do njih opredeliti izvršni odbor osnovne organizacije sindikata. V zakonu bi morali opredeliti rok, v katerem naj delavski svet obravnava posredovane zahteve, pri čemer so se nekatere dileme. V sindikatu menijo, da bi delavski svet odgovoril v desetih dneh, če gre za interne zadeve tozda, če pa bi bilo treba v tej zvezi vključevati zunanje dejavnike, naj bi bil rok 30

dni. Zelo pomemben je sam postopek, kako delovati, če že pride do protestne ustavitve dela. To namreč v zdaj veljavnem zakonu sploh ni opredeljeno. Sindikalisti predlagajo, da bi delavski takrat, ko pride do prekinitve dela, imenovali skupni odbor za reševanje spora, postavil pa tudi zahteve. Ali dobesedno: »Skupni odbor obravnava zahteve delavcev, oceni vzroke spora in takoj, najpozneje v 10 dneh predlaga ukrepe in rešitve, ki naj jih v okviru svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti sprejme delavski svet in organ družbenopolitične skupnosti. Skupni odbor da predlog za ugotavljanje osebne in kolektivne odgovornosti.«

Čeprav vsi ti predlogi pr. po budo se niso legalizirali, se jih delavci pri stavkah že držijo. Sicer pa Utrša pribuja: »Ko delavci res niso izkoristili oz. niso imeli možnosti izkoristiti vseh samoupravnih poti za reševanje določenih konfliktnih razmer, je v takih primerih tudi sindikat lahko organizator protestne prekinitve dela.« Je pa še naslednja možnost: »Če delavci ali sindikat niso zadovoljni s potekom in načinom reševanja spora, zahteva sindikat od skupščine ustrezne družbenopolitične skupnosti, naj obravnava zahtevo delavcev. Če ta meni, da je zahteva upravičena, lahko razpusti delavski svet oz. odstavi izvršni ali poslovnih organ, kot tudi druge delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, če je spor nastal zaradi njihovega nepravilnega dela ali ravnanja.«

Branko Zuncic

Kulturnega molka ne bo — če?

Če sporno določilo obračunskega zakona z novim letom (po sklepu delegatov izvajalcev in uporabnikov republiške kulturne skupščine) ne bo veljalo, napovedanega kulturnega molka ne bo. Ostaja pa če kot izziv zakonodaji. Ta določila (zakon o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zado: oljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti, v kateri se kot poraba vključuje tudi kultura), da naj bi se sredstva za kulturo po novem zbirala kot obveznosti iz dohodka, ki so odvisne od velikosti ustvarjenega dohodka. Ker pa je ta ostanek dohodka negotov in nestabilen vir, je bojazen kulturnikov upravičena. Novi vir financiranja programov kulturnih dejavnosti je nesprejemljiv vidizato, ker gre pravzaprav samo za izvedbeni zakon zveznega (Zakona o celotnem prihodku in dohodku), saj so določila o financiranju družbenih dejavnosti v Sloveniji v celoti plavzeta po določilih zveznega zakona, ki je po mnenju organov skupnosti nasproten z Ustavo Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Sedanj sistem financiranja družbenih dejavnosti v Sloveniji se ne more spremeniti, dokler ne bo odločitev Ustavnega sodišča SFRJ z oceno skladnosti zveznega obračunskega zakona z Ustavo SFRJ in dokler se zbori skupščine Jugoslavije ne bodo opredelili do pobud slovenske delegacije za spremembo in dopolnitev zveznega obračunskega zakona. Kot kaže, pa v večini republik v Jugoslaviji (tu po besedah Mirana Potrča, predsednika republiške skupščine) po novem letu dela zveznega obračunskega zakona še ne bo treba izvajati (ker nanj niso pripravljene). Bila bi tudi ironija, da Slovenci, ki smo glasovali proti, v skladu s svojo pridnostjo začenemo izvajati sporni zakon!

Prav je, da o njegovih negativnih posledicah na področju kulture opozarjamo prej, kot pa bi negotov finančni vir iz ostanka dohodka povzročil nepopravljivo škodo.

Skupščina kulturne skupnosti Slovenije zato podaljšuje veljavnost prispevne stopnje (0,66 iz bruto osebnega dohodka), ki jo povečuje za 0,07 odstotka zaradi zagotavljanja dodatnih sredstev za financiranje rednih programov arhivov ter zavodov za varovanje naravne in kulturne dediščine. O slednji je bilo v letu, ki se izteka, veliko povedano in zapisano tudi pri nas; pomurski delegati pa so bili tudi med tistimi, ki so zavrnilli osnutek zvezne resolucije, ker temelji na izhodišču, ki jih slovenska kultura zavrača.

Brigita Bavčar

Prihodnja številka Vestnika 14. januarja

Bralce in naročnike Vestnika obveščamo, da bo naslednja številka Vestnika zaradi dela prostih dni ob preskoku v novo leto izšla šele v četrtek, 14. januarja. Hvala za razumevanje!

NAJHUJŠE NESREČA V ZGODOVINI CIVILNEGA POMORSTVA — Na fotografiji je nekaj srečnežev, ki so preživeli trčenje filipinske potniške ladje Dona Paz s tankerjem Victor v noči med 20. in 21. decembrom. Doslej so našli okrog 300 trupel, ki jih morje naplavlja na obale otoka Mindoro. To je le majhen del krutega davka, saj je bilo okrog 2.500 potnikov, preživelo pa jih je le 26. Doslej je veljalo, da je bila največja svetovna pomorska nesreča potop legendarnega in mondenega Titanica, ki je zahteval »le« 1503 človeška življenja.

Jugo mafija v Frankfurtu

Nekoč je veljalo, da je Hamburg tisto zahodnonemško mesto, kjer se zgodi največ kriminalnih dejanj. Zdaj je neslavno vodstvo prevzel Frankfurt, predvsem »po zaslugi« letališča, ki je značilno po tem, da je na njem največ zračnega prometa v Evropi. Predvsem sta porasli prostitucija in trgovina z mamili. Tako imenovani Kaisersack pred glavnim kolodvorom je postal prava veleblagovnica za nakup ali prodajo mamil. Frankfurtska policija je med drugim ugotovila, da je med kriminalci tudi veliko naših rojakov, nekateri že govorijo o pravi pravcati jugoslovanski podzemeljski zvezi.

Ko so spomladi naredili obsežno racijo, se je v mrežah policije znašlo tudi okrog 50 Jugoslovancev. Večinoma so bili to ljudje, ki so želeli zaobiti zakon o pre-

povedi zaposlovanja in naseljevanja iz leta 1973 — to seveda tako, da so zaposlili za politično zatočišče. Ob tem posebej bode v oči dejstvo, da se večina teh spornih oseb vseeno nemoteno giblje po ZRN, prihajajo pa tudi v Jugoslavijo.

Najnovejši jugoslovanski obračun je bil v četrtek, ko so v zgodnjih jutranjih urah v igralnici na nabrežju Maine ubili 33-letnega Beograjčana Sreta Andrejevića. Umorjeni, pri katerem so našli samo jugoslovansko vozni-

ško dovoljenje, je po podatkih zahodnonemških oblasti pravtako prošil za politično zatočišče. Doslej morilca niso uspeli najti, preiskavo pa otežuje dejstvo, da je neznanec streljal na Andrejevića med 6.20 in 6.30 skozi zaprta vrata in nato izginil. Policija je aretirala oba Andrejevićeve spremljevalca, vendar pa si z njima niso mogli bistveno pomagati, zato so ju kmalu izpustili. Za zdaj ni v priporu nikogar, pa tudi sicer preiskovalci tavajo v temi.

SREČANJE SLOVENSКИH URBANISTOV V RADENCHIH

Prostorska igra interesov

Na decembrskem dvodnevem posvetovanju o velikih posegih v slovenskem prostoru smo posebej pozorno spremljali razčlemba pomurskega projekta stoletja — gre za načrtovano gradnjo murske verige vodnih elektrarn — ter zemljiških posegov (vodnogospodarskih ureditev oz. regulacij in osnovne odvodnje oz. hidromelioracij) na kmetijskih območjih.

Zbralo se je kakih 200 udeležencev: urbanistov, krajinarjev, gradbenikov, predstavnikov vodnega in elektro gospodarstva in drugih, da bi v okviru stanovske organizacije temeljito osvetlili problematiko velikih, strateških, razvojno pomembnih posegov v naši republici. Posvet je pripravila Zveza društev urbanistov Slovenije v sodelovanju z Republiškim komitejem za varstvo okolja in urejanje prostora, viden delež pa je imel pri tem soboški Zavod za ekonomiko in urbanizem. Ob dejstvu, da se je tudi gospodarjenje s prostorom znašlo v kočljivem položaju, obremenjeno z dediščino volutarizma, zakonskih vrzeli in prestiža interesov, naloga letošnjih t. i. Sedlarjevih srečanj ni bila preprosta.

Strokovnjaki so z različnih vidikov osvetljevali razvoj in medsebojno odvisnost naselij, ki so glede na svoje funkcije pomembna za republiko, regionalne in magistralne povezave v prometu, strateške energetske vire in naprave, pomembnejše omrežje zvez ter vodne vire z omrežji in napravami za oskrbo s pitno in tehnološko vodo ter za čiščenje in odvajanje odpadkov. Direktor Zavoda za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti Janez Ōri je v daljšem referatu približe predstavil bolj ali manj že znane vplive in posledice, ki bi jih lahko imela gradnja vodnih elektrarn na Muri za pokrajino. Ni ostal le pri vsebini strokovnega dela, ki zadeva pripravo podrobnejše obdelave dolgoročnih načrtov občin za območja ob Muri oz. t. i. krajinsko zasnovi, temveč smo lahko slišali ovrednotenje ostalih področij (vodno gospodarstvo, kmetijstvo, gozdarstvo, infrastruktura in druga), omenjal pa je tudi naravno in kulturno dediščino, turizem, lov in ribolov.

»Smo v stratežni časovni stiski, ki je uradno ni še nihče prekalil. Mura je postala popularna po nedorečenosti in spornosti. Leta 1985 je elektro gospodarstvo razglašalo, da bomo začeli z gradnjo murskih elektrarn že v letu 1986, v resnici pa je zdaj ni povsem pripravljeno na projekt. Taka psihoza nikomur ne koristi, za sabo pa lahko potegne težke posledice in odpor prizadete javnosti,« je sklenil Ōri.

Nastop mg. Nika Stareta z mariovskega zavoda za urbanizem, ki je razpravljal o zemljiških posegih, je dal misliti. Kaj namreč prinašajo ti posegi brez spoštovanja varstvenega vidika? Izgubo krajinske identitete, manj kontrastnih pojavov, izginitje živalskih vrst, zmanjšan pretok energije, erozijsko delovanje, ustvarjanje sterilnih potokov, prekinitev prehranjevalnih verig, izginitje zavetne za ptice in poljsko divjad, neuravnoveše-

Nekaj sto društvom in družbenim organizacijam v Pomurju se je v sredo, 23. decembra pridružil še eno. V Murski Soboti so se na ustanovnem obnem zboru zbrali pomurski urbanisti ter si naložili, da v okviru društva dejavnije, bolj strokovno in domišljeno posežejo v problematiko varstva okolja in urejanja prostora, načrtovanja in usklajevanja dogajanj v okolju, pri čemer prihaja — z intenzivnejšim razvojem — do vse več konfliktov.

no razmnoževanje in podobno. Zanimivo, da je ravno na našem območju mg. Stare naletel na svetlo izjemo. »V ureditvenem načrtu za polje Turnišče smo zavoljo varstvenih razlogov iz melioracije izločili kakih 90 hektarjev kmetijskih zemljišč ali 1,5 odstotka celotne prvotne površine. V tem primeru sta po naključju sovpadli ravni načrtovanja in projektiranja. Tudi med kmetijskimi organizacijami in kmeti na tem območju se je ob ustreznih pojasnilih povečal interes za varstvo. Izločene površine bodo prevzeli lovci, kmetijska pridelava bo nemotena. Isto velja za melioracijo Kasaloš in Dobrovnik,« povzemamo njegove izkušnje.

Letošnje dvodnevno, po vrsti že osmo srečanje slovenskih urbanistov v Radenčih je dovolj očitno postavilo v ospredje ekološko sestavno gospodarjenje s prostorom, kar v Pomurju še vse preveč podcenjujemo in se nam na nekaterih področjih že mašuje.

Branko Žunec

V ŽARIŠČU DOGODKOV

INFLACIJA SE NE DA KROTTI S PAPIRJEM

Ko bo ob novem letu odbila ura dvanajsto, bo to, kot kaže, za gospodarstvo opoldanski čas, ko se dan nagiba v popoldan in večer, ne pa polnočni, ko pričakujemo jutranji svit. Cenovni udar, ko so na eni strani cene zamrzili, na drugi pa (silno ponosrečno) odpravljali cenovne disparitete, bo samo eden viharjev, ki bodo pomotali še tiste ostanke gospodarjenja, ki so v štirideset let stari novi Jugoslaviji sploh še ostali. Ekonomsko razmišljanje se kljub vsem proklamacijam o trženju vedno bolj umika administrativnemu delovanju, zakolincem tudi z ukrepi, ki so sledili tako imenovanemu protinflacijskemu programu.

Za prihodnje leto niso nič dobrega obetale gospodarske organizacije že tedaj, ko zamrznitve cen (in deloma plač) še niso poznale; za šest mesecev naprej so v začetku novembra, kot piše v Konjunktornem barometru beograjskega zavoda za tržne raziskave, napovedovale zmanjševanje proizvodnje, usihanje povpraševanja in plahnenja gospodarske aktivnosti sploh. Gospodarstvo je obremenjeno z dolgoročnimi in nakopičnimi problemi, ki zdaj morda bolj kot kdajkoli povečujejo negotovost nadaljnjega razvoja temeljnih proizvodnih tokov. Še več: v delovnih organizacijah so ob padanju industrijske proizvodnje, ob rasti cen, ob poglabljanju gospodarske krize, izkrivljanju trga in njegovih zakonitosti pesimistično ugotavljali, da je bil tržni položaj podjetij v oktobru slabši kot kdaj koli v preteklih šestih letih. Tega ne trdijo samo za tržni, pač pa celotni gospodarski položaj, saj jih skrbi tudi zmanjševanje naročil v bodoče, tako na domačem kot na izvoznem trgu. Črnogledi niso samo v industriji, še manj z zaupanjem v bodočnost gledajo v gradbeništvu in kmetijstvu. Že sama indu-

strijska proizvodnja pa je bila pred intervencijskimi ukrepi v izredno slabem položaju. Tako v Sloveniji kot celotni Jugoslaviji se je oktobra zmanjšala, v republici kar po 13-odstotni, v državi pa po 11-odstotni letni stopnji, ugotavljajo v Gospodarskih gibanjih ekonomskega inštituta ljubljanske pravne fakultete. To je bilo za slovensko proizvodnjo najhitrejši padanje industrijske proizvodnje v tem letu, v Jugoslaviji pa je samo avgusta padala po še hitrejši stopnji. Dodamo lahko, da je bila kljub temu v celotni Jugoslaviji za letošnjih deset mesecev vseeno večja (indeks 101,4) kot v primerljivem obdobju lani, v Sloveniji pa je za 0,1 odstotka padla. Na Bajtovem inštitutu ugotavljajo, da so vzroki padanja proizvodnje že nekaj časa nespremenjeni. Industrijno pesti pomanjkanje polizdelkov in surovin iz uvoza, vedno bolj pa tudi zastoj povpraševanja in okrepljeno administrativno uravnavanje cen.

Oktobra se je samo uvoz reprodukcijskega materiala v Jugoslavijo spet zmanjševal, in sicer po 16-odstotni letni stopnji, kar pomeni, da je bil v dolarjih za 12, merjen v košari valut pa

kar 15 odstotkov manjši kot lani v tem mesecu. Če primerjamo desetmesečno obdobje tega leta s primerljivim lanskim, je padanje tovrstnega uvoza nekoliko manjše, še vedno pa zaostajamo za 8 odstotkov, če merimo uvoz v ameriških dolarjih, in 12 odstotkov, če ga merimo s košaro valut.

Se nekoliko slabše je, če se omejimo samo na konvertibilni uvoz materiala in surovin: do oktobra smo v tem letu, spet merjeno v košari valut, uvozili s konvertibilnega trga za 15 odstotkov manj polizdelkov in surovin, kot lani v primerljivih desetih mesecih.

V Sloveniji je preskrbljenost industrije nekoliko boljša, precej močnejše kot v celotni Jugoslaviji je tudi povpraševanje, vendar pa so bile zaloge pri proizvajalcih tako imenovanih življenjskih potrebščin v Sloveniji oktobra vendarle za pet odstotkov višje kot lani v tem času. Bolj kot pri neposredni prodaji porabnikom se uravnavanje cen pozna pri proizvodnji reprodukcijskega materiala in opreme. Proizvodnja se po ugotovitvah ekonomskega inštituta ljubljanske pravne fakultete zmanjšuje kljub zadostnemu povpraševanju, zato so bile zaloge reprodukcijskega materiala v Sloveniji letos oktobra za devet, v Jugoslaviji pa septembra za sedem odstotkov manjše kot lani v primerljivem mesecu.

Možnosti, da bi zaustavili padanje industrijske proizvodnje ali da bi jo celo preusmerili v ponovno rast, praktično ni. Tudi če bi v Jugoslaviji ne imeli restriktivnega omejevanja uvoza in bi ga torej (vsaj delno) sprostili, bi bili priča zastajanju industrijske proizvodnje, ker bi ga povzročalo že samo povečano administrativno uravnanje cen. Nanj gospodarstvo nujno reagira z zmanjševanjem proizvodnje, med drugim že zato, ker je pritisk stroškov in takšnih razmerah v precej sektorjih premočan, da bi ga podjetja lahko prenesla. Zmanjšanje uvoza je torej pripomogel samo toliko, da proizvodnja ni stagnirala, pač pa po vedno hitrejši stopnji pada.

Po podatkih beograjskega centra anketirane delovne organizacije bolj kot v prejšnjih mesecih napovedujejo zmanjšanje svoje proizvodnje. Medtem ko je septembra 10 odstotkov anketirancev pričakovalo zmanjšanje obsega produkcije, je bilo takih oktobra in v začetku novembra že 14 odstotkov. Samo slaba četrtina jih je v zadnji anketi optimistično napovedo-

vala, da bodo v obdobju do marca 1988 izdelali mesečno več kot doslej, medtem ko je bilo takih mesec ali dva nazaj še tretjina oziroma skoraj polovica. Pri tem moramo povedati, da so beograjski analitiki anketo opravili še pred 14. in 15. novembrom in torej zamrznitve cen in njegovega uničujočega udara sploh še niso predvideli. Anketiranci so tedaj pokazali na nujnost nadaljnega oživiljanja proizvodnje, kajti samo s povečano ponudbo blaga se odpira pot v zmanjšano inflacijo.

Ker zamrznitve še ni bilo, so se anketirana podjetja ušela tudi na cenovnem področju. V naslednjih treh mesecih je kar 71 odstotkov slovenske industrije računalo na povišanje cen, do aprila v prihodnjem letu pa je predvidevalo zvišanje cen kar 84 odstotkov. To je bil doslej najmočnejši pritisk na cene, po anketi seveda; tudi v trgovini na drobno je sto odstotkov tistih, ki prodajajo živila in živilske izdelke, pričakovalo, da se bodo cene dvignile. Inflacijske tendence so, kot kaže, v praksi, brez administrativne regulative, izrazito močne. Precej jasno je, da sedanja šestmesečna zamrznitev cen, zabeljena še z (ustavno spornim) vračanjem cen po odmrznitvi, verjetno ne bo mogla roditi zmanjšanje inflacije, pač pa bo še z večjim udarcem udarila po glavi celotno gospodarstvo in seveda tudi zvezno vlado, ki bi se morala zavedati, da je za protinflacijski program in njegove intervencijske dodatke v celoti odgovorna.

Prav zato, ker je pritisk na cene zelo močan, bo vsaka zamrznitev, ki je hkrati ne spremlja druge rešitve (najpomembnejša je razbremenitev gospodarstva), vplivala na kumulirane stroškov in večanje izgub, to pa bo dodatno vplivalo na zmanjševanje ponudbe in slabšo oskrbljenost trga. Oživitve trga bo torej po odmrznitvi tudi zaradi tega terjala veliko večji inflacijski val, kot bi ga imeli sicer, če bi manj administrativno posegali v gospodarske tokove.

Pri tem sama zamrznitev kljub vsem slabim posledicam ne bi bila tako zelo slaba, če bi se obenem lotili tudi osebnih dohodkov (ti so v oktobru tudi zaradi bojazni pred zamrznitvijo naraščali po 287-odstotni letni stopnji), še celo bolj nevarna je reforma cen, ko je vlada odpravljala nerazmerja med cenami, ki jih je sama ustvarila, in podražila bencin, pšenično, energijo, železniške storitve in druge pastorko, je nesorazmerja samo

PARIZ — V pariški podzemeljski železnici (metroju) sta trčila dva vlaka. V nesreči je en potnik umrl, ranilo pa se jih je 40. Doslej uradnega pojasnila, zakaj je prišlo do nesreče, še ni. Znano je le, da je bil (k sreči) en vlak prazen.

BELFAST — Enega voditeljev ekstremne protestantske skupine na Severnem Irskem so ubili člani prepovedane Irske republikanske armade (IRA). V njegov avtomobil so nastavili bombo. Kot javljajo tuje agencije, je to v zadnjih dveh letih že 93. žrtev verskih in političnih nasprotij v tej državi.

PEKING — Na Kitajskem pripravljajo zakon, s katerim želijo prepovedati kajenje vsem, ki so mlajši od 18 let. Kot pravijo predstavniki nacionalnega monopola za prodajo tobaka, nimajo natančnih podatkov, koliko je kadilcev med mladoletniki — predvidevajo pa, da je velik del od 200 milijonov kadilcev mlajših od 18 let.

BRUSELJ — Evropska skupnost ima letos rekorden pridelek vina, saj ga bo za 34 milijonov hektolitrov. V skupnosti ocenjujejo, da bo zaradi zmanjšane porabe v južnih državah skupnosti in manjšega izvoza v vzhodno Evropo tržni presežek še večji — kot okrog 46 milijonov hektolitrov.

WASHINGTON — Ameriški predsednik Reagan je podpisal zakon o državnem proračunu — s tem je ta dobil pravno veljavo po mnogih težavah in sporih v času, ko so ga pripravljali. Proračun ZDA za naslednje leto znaša 606 milijard dolarjev, v vojaške namene pa bodo porabili 296 milijard.

RIO DE JANEIRO — V tem brazilskem mestu sta trčila električna vlaka. Eden je prevzal nekaj sto delavcev, ki so se vračali iz središča mesta na svoje domove — drugi je bil (podobno kot v francoskem primeru) prazen. Do nesreče je prišlo zaradi napake v signalizaciji, umrla pa sta dva potnika.

Waldheim spet polni časopisne stolpce

Čeprav sosedje Avstrijci pripisujejo božičnim in novoletnim praznikom velik presihni pomen, tudi te dni nimajo miru pred afero, ki v zadnjem času najbolj buri duhove: znova se namreč na glas govori o Waldheimovem odstopu.

Dnevnik Die Presse je objavil intervju s socialističnim ministrom Karlom Blechom — med drugim je Blecha izjavil, da je Waldheimov odstop ena od alternativ, s katero bi Avstrija lahko reagirala na številne kritike, ki jih je slišati na njen račun iz tujine. Zvezni kancler se je moral zaradi ministrove izjave pred predsednikom sicer zagovarjati, vendar pa je nadaljevanje »pogovora« mogoče pričakovati po razgovoru.

Po Blechovem mnenju so evropski javni mediji do Avstrije večinoma zadržani, če že ne napadali. Prvo naj bi veljalo tudi za državnike. Nato je notranji minister navedel dve alternativni: po prvi naj bi Waldheim ostal na svojem položaju do konca mandata, vendar bi se s tem napadi iz tujine še nadaljevali, po drugi pa naj bi prostovoljno odstopil. Vendar šele takrat, ko bi mu mednarodna zgodovinska komisija — ta po naročilu avstrijske vlade raziskuje sporno predsednikovo preteklost — izrekla oprostilno sodbo. Neposredne zahteve po odstopu sicer ni zaslediti, vendar pa so doble Blechove besede težo predvsem zato, ker je osebnost, ki resno kandidira za naslednika Freda Sinowatza, predsednika avstrijskih socialistov (SPO). Zato mnogi sklepajo, da so besede sedanjega notranjega ministra tudi stališča stranke.

In kako je na vse to reagiral zvezni kancler, Franz Vranitzky? Po pogovoru s spornim Waldheimom v predsedniški palači je izjavil, da noben član vlade ne more pozvati predsednika k odstopu. Po njegovem je najprej nujno počakati na izsledke že omenjene raziskave.

Heroin v Ljubljani

V torek dopoldne so miličniki s prometne milice Ljubljana mesto aretirali 39-letnega Zija Dika in leto mlajšega Čira Jusufa, oba iz makedonske Struge. Do aretacije je prišlo med redno kontrolo prometa, vzrok pa je povsem drugačen: prekuščevanje z mamili.

Patrolja milice je okrog enajstih opazila dva sumljiva možakarja, saj sta se vedla dokaj nenavadno. V ketrzi sta prelagala zavojčke in zaradi megle bila prepričana, da ju nihče ne vidi, še manj opazuje. Med početjem so ju presenetili miličniki. Polivinskih vrečka za čevlje je kmalu razkrila nenavadno vsebino — iz nje so izlekli več manjših vrečk, v katerih je bilo 3,6 kilograma heroina.

Od kod sta prevoznika dobila mamilo in kdo je dal denar za nakup tako velike količine, ki je na prostem trgu z mamili tačas vredna 400 milijonov dinarjev, še ni znano, vsekakor pa bo po preskavi. Takrat bo tudi znan odgovor na vprašanje, ali bi heroin ostal na slovenskih tleh ali pa je bila Ljubljana zgolj prehodna.

MURSKA SOBOTA — Osrednja točka dnevnega reda seje predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov je bila obravnava osnutka pravilnika o organiziranju in delovanju pravne pomoči pri MS ZSS za Pomurje. Dosedanja praksa je pokazala, da v organizacijskem smislu sedanje oblike ne dajejo celotnejše pravne pomoči. Le-te se omejujejo le na ustrezne nasvete in sestavljanje vlog delavcem za samoupravne organe v ozdih in sodišča združenega dela. Nov način organiziranja v okviru MS ZSS za Pomurje pa naj bi omogočil doslednejše izvajanje zakona o pravni pomoči in usmeritev sindikalne organizacije. Zato so osnutek pravilnika člani predsedstva OS ZSS tudi sprejeli.

MURSKA SOBOTA — Na seji izvršnega sveta so ponovno obravnavali rebalans občinskega proračuna za leto 1987. Spremembe je zahteval zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev družbenopolitičnih skupnosti in sisov družbenih dejavnosti za letošnje porabo. Popravljeni občinski proračun za letošnja skoraj 2,98 milijarde dinarjev. Iz tega izhaja tudi predlog občinskega proračuna za leto 1988, ki naj bi bil blizu 3,60 milijarde dinarjev. Na seji pa so sprejeli tudi odredbi o določitvi najvišjih cen in dajanju soglasij k le-tem.

LENDAVA — Predstavniki izvršnega sveta skupščine občine Lendava so s direktorji organizacij združenega dela obravnavali osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju denarja za nove proizvodne programe domačih in zunajpomurskih organizacij združenega dela. Prav tako so govorili o predlogu občinskega družbenega dogovora o pospeševanju drobnega gospodarstva. Oba dokumenta naj bi v kratkem podpisali, združevanje denarja za razvojne programe pa je odvisno od dohodka posameznih podjetij.

do tedna

Odborniško obnašanje delegatov

V lendavski občini so letos že dvakrat razpravljali o delovanju delegacij, saj ugotavljajo, da njihovo delo ni dobro. Kakšni so vzroki za slabo delavnost delegacij in delegatov? Medsebojno informiranje je dokaj slabo, tudi sodelovanje med delegacijami in strokovnimi službami peša. V delovnih organizacijah premalo pomagajo delegacijam, gradiva za seje pa so tako obsežna, da ni časa za tehtnejšo razpravo o njih na sejah delegacij. Le v redko kateri delovni organizaciji se zgodi, da delegacija o materialih razpravlja skupaj z organi samoupravljanja. Ker je tako, ni čudno, da delegati na sejah skupščine te ali one interesne skupnosti, pa tudi sejah občinske skupščine, nastopajo s svojimi mnenji, to pa je odborniško obnašanje, kot smo ga imeli prej. Dogaja se, da delegati prihajajo na seje brez pooblastil, običajno so to vedno isti ljudje, kar naj bi pomenilo, da se delegacije ne sestajajo. Samoupravljanje znotraj delovnih organizacij je dobro, težave pa nastanejo, ko gre za samoupravljanje zunaj njih v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti, zboru združenega dela občinske skupščine ali konferencah družbenopolitičnih organizacij. Kako se izogniti takšnim težavam? V lendavski občini menijo, da bo moral sindikat v delovnih organizacijah analizirati delo delegacij, to bodo morali storiti tudi na samoupravnih organih. Marsikje bo potrebno delegate tudi zamenjati.

Jani D.

KJE NAJ BO ODLAGALIŠČE?

Kje naj bo odlagališče?

Že leta in leta se v skrajnem delu severovzhodne Slovenije pogajajo o urejenih odlagališčih komunalnih odpadkov. Slišati je celo pobude za skupno pokrajinsko odlagališče, toda besede še niso dejanja. Za zdaj ostaja pri nekaj začasnih improvizacijah in še več divjih smetiščih, ki so marsikomu v napoto, pa hkrati pridejo prav, ko se je treba na hitro znebiti kakršnegakoli odpadka.

Poznavalci govorijo o zelenem nesmislu, izraženem tako, da sicer smo za pomursko odlagališče odpadkov, vendar ne v moji občini, da smo za občinsko odlagališče odpadkov, vendar ne v moji krajevni skupnosti, da smo za krajevno odlagališče odpadkov, vendar ne v moji vasi in tako naprej. Kaj storiti in komu koristi svojeglavo, brezplodno barantanje, medtem ko po opučenih gramoznicah, obrobjih gozdov in travnikov, slepih vodnih tokovih in jaških vztrajno tiktakajo ekološke bombe? Pa vzemimo, da s temi bombami nekoliko pretiravamo, čeprav najbrž ni treba posebej dokazovati, kaj vse pomeni za bližnjo okolico, podtalnico in ozračje odlagališče vrste Petišovci, Hraštje—Mota, Ljutomer,

Nemčavci in tako dalje. Logika je pač taka, da odpadke nekam moramo odlagati in v tej zvezi so mestna središča nekoliko na boljšem, ker so komunalne skupnosti, Dinos in Surovina vsaj delno poskrbeli, da imajo prebivalci kam stresati, kar ni več za uporabo.

Pred kratkim smo bili na soboškem Zavodu za ekonomiko in urbanizem in zvedeli, da se pri iskanju občinskih odlagališč komunalnih odpadnih snovi vendarle nekaj premika. Strokovnjaki bi radi skupaj s t. i. občinskimi dejavniki prišli do spodobnih sodobnih deponij, pri čemer je nujno, da tudi s krajani, kjer naj bi odlagališča bila, najdejo skupni jezik. V ljutomerski občini tačas izdelujejo strokovne osnove za

pripravo ureditvenega načrta, kar pomeni, da opravljajo geološke raziskave, izračunavajo zmogljivosti, pridobivajo razna dovoljenja, soglasja in mnenja, kot na primer o podtalnici, meteorni vodi, odvodnji izcednih voda. V Lendavi se lotevajo izdelave ureditvenega načrta za odlagališče komunalnih odpadkov, ki naj bi bilo v Redičkem gozdu pri Radmožancih. Opravljene so že določene analize za programske zasnove in druga pripravljalna dela.

V soboški občini je bilo v igri več lokacij. Omenimo Nemčavce, kjer se sicer še odlaga, pa Budinski mlin, kjer gre za tipično improvizacijo in nazadnje — če pozabimo na smetišno afero pred leti v Krogu — opuščen glnokop pri nekdanji opekarni v Puconcih. Za nobeno od navedenih se niso mogli sporazumeti in zdaj je izpostavljena lokacija kakšen kilometer severovzhodno od Puconec, obdana z gozdom. Strokovnjaki soboškega Zavoda za ekonomiko in urbanizem zagotavljajo, da je tako rekoč idealna, saj so tla ilovnata, neprepustna, odpadne vode se bodo nabirale v zbiralnem bazenu in od tod šle k čistilni napravi na potoku Ledava, medtem ko bo meteorna voda namenjena za polnjenje požarnega bazena. Občinski izvršni svet je v to različico pristal, proti njej pa so v krajevni skupnosti Puconci. Kako jih bodo omeževali, je vprašanje zase, gotovo pa je naloga stroke, da z dodatnimi ukrepi zagotovi urejeno deponijo, ki ne bo onesnaževala okolja. Priznajmo, da močno diši po kompromisu, če naj bi v prihodnjem letu odlagališče začelo obratovati. Kako je s to problematiko v radgonski občini, se ve: ostaja pri začasnih rešitvi v Hraštje—Moti. Zeleni nesmisel se nadaljuje.

Branko Žunec

Veliko problemov pred novimi vodstvi

Nedolgo so se v lendavski občini končale programske-volilne seje krajevnih organizacij SZDL. Razprave na njih so bile živahne in pestre, kakor je pač pestro življenje in delo, ki naj bi ga sooblikovala Socialistična zveza. Povsod so najprej razpravljali o delovanju krajevnih skupnosti. Ni čudno, saj se v teh načrtih razvoj vasi ali kraja, v krajevnih skupnostih se zbirajo sredstva občanov za ureditve in druge probleme in ne nazadnje občane najbolj zanima, kako se troši njihov denar. Krajevne skupnosti so v preteklem obdobju rešile najbolj aktualne komunalne probleme, asfaltiranje cest, ureditev vodovodov, se-

daj pa so sredi urejevanja telefonije. Referendumsko odločanje je bilo po mnenju občanov doslej dobro in takšno naj bi bilo tudi v prihodnje, saj se tako za razvoj vasi odločajo vsi občani prostovoljno. O sedanjem občinskem referendumskem programu za ureditev telefonije v občini so menili, da bi se moral hitreje uresničevati, saj bo inflacija izničila sredstva ki jih prispevajo občani, če bi se dela zavlačevala. Krajevne organizacije Socialistične zveze so bile pobudnik za vse akcije, pri tem pa so pokazale tudi veliko prizadevanja za oblikovanje razvojnih načrtov krajevnih skupnosti.

V krajevnih skupnostih je še

veliko problemov, predvsem kadrovskih in organizacijskih. Večina krajevnih skupnosti nima stalnih tajnikov oziroma ljudi, ki bi opravljali pisarniška in blagajniška dela. Posebno težko je v manjših krajevnih skupnostih, medtem ko v večjih te naloge opravljajo na krajevnih uradih. V nova vodstva so izvozili več mladih, ki naj bi se bolj razgibali družbenopolitično življenje v krajevnih skupnostih in okrepili Socialistično zvezo kot povezovalko idej in akcij občanov. V lendavski občini menijo, da bo kljub materialnim težavam razvoj krajevnih skupnosti tudi v prihodnje zadovoljiv.

Jani D.

SKUPŠČINA SKUPNOSTI POMURSKIH OBČIN

Ali je cestni zalogaj dosegljiv?!

Kot je pokazala razprava na skupščini skupnosti pomurskih občin v Murški Soboti, je po zgraditvi, kirurškega bloka v Rakičanu sedaj v ospredju materialna problematika. Najbolj pereče je namreč financiranje opreme, za kar naj bi v Pomurju zagotovili dodatnih 3,4 milijarde dinarjev. Zato je že zdaj jasno, da nova kirurgija ne bo mogla začeti z delovanjem pred 1. februarjem prihodnje leto. V vseh štirih pomurskih občinah pa se strinjajo, da namenska 0,6-odstotna stopnja za zdravstvo ostane še naprej, PZC pa mora pripraviti podrobnejši program zdravstvenega varstva.

Tudi na cestnem področju je žal osnovni problem financiranja, saj je že podatek, po katerem je bil leta 1980 prispevek za vzdrževanje cest iz bencinskega dinarja 32 odstotkov, lani pa le še 6,9 odstotka, dovolj zgovoren. To smo posebej občutili v Pomurju, ki ga imajo glede na turistični in gospodarski pomen očitno za manj vrednega. Kako si drugače razlagati dejstvo, da je standard vzdrževanja pomurskih cest najnižji v SR Sloveniji? Na magistralni cesti Maribor—Lendava, ki je glavna prometna povezava, pa je bilo po letu 1970 obnovljenih le 10 kilometrov odseka ali 15 odstotkov skupne dolžine. In če bi upoštevali sodobne normative za redno vzdrževanje, bi morali v tem trenutku

v Pomurju obnoviti najmanj 150 kilometrov magistralnih in regionalnih cest.

Letos se lahko pohvalijo, da je tozdr vzdrževanje in varstvo cest iz Murške Sobotne uspel obnoviti 17 kilometrov pomurskih magistralnih in regionalnih cest, kar je posledica sodelovanja medobčinske gospodarske zbornice pri enotnem nastopu do investitorja. Pomniti pa je potrebno, da so večino denarja popravili iz t. i. elementarnih sredstev, ne pa iz letnega plana, kot so sprva načrtovali. Po zadnjih izračunih bi za zimsko službo potrebovali še 220 milijonov dinarjev, zato se v občinskih cestnih skupnostih

dogovarjajo za pokritje teh stroškov.

Srednjeročni načrt obnove cest v Pomurju za obdobje 1988—1991 predvideva, da bi obnovili okrog 150 kilometrov magistralnih in regionalnih cest. Vendar je negotovo, koliko bo lahko uresničljivo, ker marsikaj od tega ni zapisano v razvojnem dokumentu republiške skupnosti za ceste.

Govor je bil tudi o samoupravni organiziranosti cestnega gospodarstva, pri čemer so delegati iz vseh štirih pomurskih občin podprli predlog o razdelitvi soboškega dela mariborskega cestnega podjetja na dva sektorja: za vzdrževanje in obnovo cest. Zavzeli so se tudi za združitev dveh asfaltnih baz v Pomurju, ki sedaj poslujeta s polovično zmogljivostjo, in za racionalnost poslovanja sisov za ceste, ki naj bi se združili s komunalnimi skupnostmi.

Milan Jerše

RADENCI

Za radensko več, za mleko pa manj smetane drugim

Res se sliši dokaj nenavadno, da stane liter mineralne vode radenske več kot liter mleka. In zakaj je tako? smo se med drugim pozanimali na tiskovni konferenci, ki so jo predstavniki delovne organizacije Radenska pripravili preteklo sredo, da bi nas seznanili s poslovnimi rezultati iztekajočega se leta in nadaljnjimi načrti. Pa torej najprej določimo radenske. Drobnoprodajna cena za liter mineralne vode je 384,35 din, vendar dobi polnilce zanjo le 75 dinarjev, ali od skupne vrednosti okrog 19,5 odstotka. Drugo pokasirajo prevozniki, trgovina in davkarji. Pri mleku pa drugi posredniki očitno pobirajo manj smetane.

Kljub vsemu bo Radenska, kot kaže, do konca leta prodala okrog 240 milijonov litrov mineralne vode in brezalkoholnih pijač, ali za okrog 4 odstotke več kot lani. Pričakovali bi torej dokaj ugoden finančni rezultat od te dejavnosti. Ker pa so morali cene po sprejemu protiinflacijskega programa znižati za okrog 45 odstotkov, oziroma jih vrniti na veljavnost s 1. oktobrom, bo temeljna organizacija Mineralna voda imela do 1. polletja 1988 izpad dohodka v predvideni višini 3 milijarde 93 milijonov dinarjev. Tudi v Tovarni polnilne opreme bodo protiinflacijski ukrepi imeli za posledico velik izpad dohodka, manj pa bodo prizadete turistične temeljne organizacije in tiste dejavnosti, kjer je prodaja usmerjena na tuji trg.

Tudi v prihodnjem letu nameravajo, kljub neugodnim cenam, povečati polnjenje mineralne vode in brezalkoholnih pijač za 4 odstotke (238,7 milijona steklenice) in povečati nočitev za 0,7 odstotka. Predvsem pričakujejo več tujih gostov (za 8,7%), in sicer naj bi jih prišlo več v Radence zaradi dokaj ugodnih vremenskih in podnebni razmer, kar so pokazale strokovne analize, pa tudi zavoljo novih možnosti v zdravilščini (center za rehabilitacijo srčnih in ledvičnih bolnikov). Letos so uspešno izpopolnili medicinsko opremo in v zorenju imajo posebno blato (peloid), s katerim bodo pomagali bolnikom pri zdravljenju revmatičnih obolenj, vnetij in lokomotornih obolenj. S peloidom bodo zdravili v Moravskih Toplicah in zdravilišču v Radenci. In zakaj naj bi bile v Radencih z okolico ugodne vremenske razmere? Analize so pokazale, da zaradi sorazmerno čistega zraka, ker v njem ni fena in ne izrazito soparnih dni.

Kaj pa investicije Radenske v letu 1988? Obnoviti nameravajo fizioterapijo in kuhinjo v Moravskih Toplicah, preurediti hotel Grozd v Gornji Radgoni, zgraditi novo halo in linijo za polnjenje malih steklenic ter nabaviti opremo tozdu Mineralna voda, vlagati v trgovino in prodajne centre, za pripravo tehnične dokumentacije, povezane z izkoriščanjem termo-mineralne vode v Murški Soboti in Radencih, za ureditev pitne dvorane v Radencih in za računalniško opremo. Tudi na gradnjo novega hotela v Moravskih Toplicah računajo, če bodo uspeli v ta namen pridobiti tudi mednarodna sredstva. Vrelec pri Rimski čardi (za zdravljenje luskavice) pa bo zaenkrat moral počakati na boljše čase.

Jože Graj

Raziskave tudi v letu 1988

Delovna organizacija Ina Nafta se že nekaj let intenzivno privarjiva in usposablja za raziskave nafte in plina. Doselej pomeni večji uspeh vrtna PG 5 na petišovskem polju, ki bo dajala okoli 30 milijonov kubičnih metrov plina letno, in uporaba plina iz Zebanca, okoli 40 milijonov kubičnih metrov letno. Predvidena vlaganja v raziskave in skladiščenje plina v letih 1988 do 1993

Raziskave bodo opravljali na petišovskem ter ljutomerskem in dokležovskem območju. V preteklih dveh letih (odkar je ustanovljena temeljna organizacija združenega dela Raziskave in proizvodnja nafte in plina), je bilo opravljeno veliko strokovnega dela ter izvirane 4 vrtnice. Na petišovskem polju so našli plin, ki ga že uporabljajo pri proizvodnji metanola. Da bi bile raziskave intenzivnejše, so se povezovali z Ino Naftaplinom iz Zagreba, ki je pri raziskavah sodeloval tudi kot sov-

ZADNJA LETOŠNJA SEJA ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE GORNJA RADGONA TRAJALA VEČ KOT ŠEST UR

Aplavz delegatski pobudi

Dnevni red skupščinskega zasedanja v Gornji Radgoni je bil kar natrpan, kot kaže, pa so imeli radgonski delegati tega dne — 24. decembra — tudi voljo za razpravljanje. Seja se je namreč zavlekla do 14.30, razen dveh odlokov (o delovanju službe za opazovanje in obveščanje) pa so sprejeli vse, čeprav nekatere s poučnim glasovanjem.

Republiška resolucija se ni sprejeta, kljub temu pa so se člani radgonskega izvršnega sveta odločili, da dajo občinsko v sprejem delegatom že na decembrski skupščini. Če bodo velike spremembe v gospodarstvu, se bodo pač lotili popravkov (kar pa skoraj zagotovo ne bo potrebno). Poleg spremembe odloka o proračunu občine za leto 1987 i odloka o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb za prvo trimesečje leta 1988 so razrešili dosedanjega sekretarja Skupščine občine Feliksa Petka in imenovali novega (Jožega Zlatnika), prav tako so razrešili stare in imenovali nove delegate v zbor občin RS, člani delavskega sveta PZC — tozdr Zdravstveni dom Gornja Radgona ter dva člana komisije za nadzor.

Skupščine se je udeležil tudi zvezni delegat Peter Hedžet in delegatom pojasnil nekatere aktualne zadeve iz jugoslovanske politike. Delegati so v razpravah o resoluciji govorili v glavnem o kmetijstvu, iz vseh pa je velo neke vrste razočaranje in prepričanje, da je resolucija skoraj neuresničljiv spispek želja.

V imenu sindikalne delegacije je predsednik OS ZS Gornja Radgona Marjan Neuvirt navzoče seznanil s pobudo, ki naj bi jo občinska skupščina prenesla na republiko in zvezo. V imenu vseh delovnih ljudi in občanov je kritiziral sedanje nemogoče stanje, s katerim se nihče ne more mirno sprijazniti. Na kratko je predlagal naslednje zahteve: takojšnjo analizo protiinflacijskih ukrepov, saj bi lahko odlaganje le-tega na junij usodno vplivalo na predelovalno industrijo in kmetijstvo; že januarja naj se spreminijo ukrepi, ki povzročajo izgube delovnih organizacij in demotivirajo delovne ljudi; če bodo rezultati analize negativni, se morata celotni aparat in vlada, ki podpira nezdravo ekonomsko politiko, odpoklicati, saj bodo lahko le tako popravili razmere in vrnilo zaupanje ljudi v subjektivne sile in avantgarde; republiški izvršni svet naj pokliče na pomoč elito slovenske ekonomske politike, ki bo sestavila program; obračunski zakon, ki peha določen del gospodarstva v izgubo, se mora takoj spreminjati; izvršni svet skupščine občine mora pripraviti program za zmanjšanje družbene nadgradnje in režije; pred izplačili osebnih dohodkov naj v delovnih organizacijah skličejo delne zbere delavcev (ali podobno) in jih seznanijo z izračuni. Pobudo so delegati sprejeli, kar so pokazali s spontanim in odkritim ploskanjem.

Bernarda Peček

ZOPER RAZHAJANJE V SOBOŠKI RESOLUCIJI

Odgovornost poslovnih delavcev v združenem delu, večje animiranje izvršnega sveta med letom in agresivnejša politika do zagotavljanja naložb iz sklada za manj razvite, kakor tudi mnogostrojni razvoj krajevnih skupnosti — vse to je treba imeti pred očmi pri oblikovanju razvojnega dokumenta. Takšno je bilo stališče članov predsedstva OK SZDL v Murški Soboti, ko so obravnavali osnutek občinske resolucije za obdobje 1986—1990 v letu 1988. Že podatek, da razen izvoza letos v soboški občini ne bodo dosežene načrtovane rasti osnovnih gospodarskih kazalcev, dokazuje, da so bili materialni okviri preoptimistično postavljeni.

Vse to terja selektiven pristop do naložb, saj je treba v razvojni dokument zapisati le tiste, ki bodo prinesle nove zaposlitve in s tem dodatna delovna mesta. Več bo treba storiti tudi za hitrejši preustroj gospodarstva, kjer je bilo doslej premalo otipljivih rezultatov. To velja zlasti za neizkoriščene možnosti koristnejše uporabe kremenčevega peska, precej sramežljivo pa govorimo tudi o možnostih razvoja turizma. Zavzeli so se, da v dokumentu namerinimo več pozornosti kmetijstvu kot prednostni panogi v soboški občini. Očitno pa se pri načrtovanju gibljejo preveč v ozkih krogih, sicer ne bi prihajalo do razhajanj pri usklajevanju poglobitnih ciljev na teh področjih.

M. Jerše

Vsi vlečemo za isto vrv — ali res?

Začeli smo z Domačo pamet iz gluhe loze in Kot medvedu zunaj lovske družine, pristali pa pri Medicop — od Lajke do Nase in naprej ter Kremenčev pesek in znanje. Gre seveda za naslove prispevkov v tej rubriki, ki smo jo ponovno uvedli 5. marca in se, kot kaže, prenaša v leto 1988. Tokrat in zadnjič v letu 1987 bomo približe spoznali najnovejšo delo dr. Matjaža Muleja in soavtorjev Inovativno poslovanje (Ustvarjalno (so)delovanje mnogih za inoviranje in politiki in praktiki organizacij združenega dela), ki je pred tedni izšlo pri Gospodarskem vestniku v Ljubljani.

»Za majhen narod, kakor smo Slovenci, je ustvarjalnost v sodobnem svetu kar eksistenčnega pomena. Maloštevilni narod mora svojo majhnost nadomestiti s potencirano, stopnjevano ustvarjalno delo, če hoče sploh preživeti. Majhen narod je ustvarjalni narod ali pa izgine. Majhen narod je mejni narod. Same meje so ga. Glavno pri ustvarjalnosti je usmerjenost, a za njo zmožnost razmišljati neenosmerno, stransko (lateralno), odpirati vprašanja, tvegati brez bolešnega strahu pred zmotami, razmišljati prožno (fleksibilno), biti domiselni. Drugi pogoj so velika znanstvena središča, ustvarjajo ugodno ustvarjalno ozračje, skupinsko sodelovanje in stimulacija na njegovi osnovi. Tretji pogoj je odprtost v široki svet, sodelovanje med skupinami, orjaška mreža komunikacij in informacij, odprte meje, opustitev predsodkov, želja za bogatjenjem obzorja«. To je izvelec iz razmišljanja prof. dr. Antona Trstenjaka O slovenski ustvarjalnosti, ki so si jo avtorji knjige Inovativno poslovanje izbrali za vodilo namesta uvoda. Dodano je pojasnilo, da gre v bistvu za dopolnjeno študijo Vgrajevanje inventive v politiko ozdov, ki je sestavni del projekta Maribor 2000 in jo je marca 1985 izdal mariborski Ekonomski center. Gotovo je v njej marsikaj, kar bo prišlo prav tudi (ali zlasti) pomurskim gospodarskim enotam in sistemom. Sicer pa smo nekatere ugotovitve in dognanja s tega področja že srečali v delu Ustvarjalno sodelovanje od zasnove do uspešne prodaje izdelka, ki ga je isti avtor pripravil v sodelovanju z dr. Gabrielem Devetakom in ga je leta 1985 prav tako izdala založba Gospodarskega vestnika v Ljubljani.

Kakšna so uspešna in učinkovita podjetja v razvitem svetu?
Po uvodni opredelitvi problematike, za katero avtorji študi-

je Inovativno poslovanje iščejo rešitve, sledi poglavje o značilnostih uspešnih in učinkovitih podjetij v razvitem svetu. Ker se zdijo dovolj zanimiva (in uporabna) za podjetja v našem prostoru, jih skoraj v celoti povzemamo.

Najuspešnejša so torej tista podjetja, ki si neprestano prizadevajo: usmeriti razvoj izdelkov v resnično zadovoljevanje potreb uporabnikov (kupcev), približati se kupcem z visoko stopnjo dobavne in servisne pripravljenosti, doseči vrhunsko kvaliteto proizvodov in/ali storitev in doseči pri tem »zdravo« mešanico inovacije in imitacije. Taka podjetja so usmerjena v: identifikacijo sodelavcev z delom in izdelkom, neprestano spodbujanje ustvarjalne delovne klime, oblikovanje majhnih organizacijskih enot z malo upravljalnimi ravni, hkrati zasledovanje več (konkurenčnih) razvojnih usmeritev, interaktivno učenje s kupci in dobavitelji ter uveljavljanje eksperimentiranja kot načina dela in neovirano in hitro komuniciranje. Za manj uspešna podjetja pa je značilno: poslovanje, ki se zapira pred kupci, nestrpnost do inovativnih sodelavcev, ki jih obravnavajo kot fantaste, neprijetne posebnosti in zdrarharje, usmerjenost v kratkoročni uspeh in v birokratsko »urejanje« vsega in vseh. Kako je v tem okviru s pomurskimi podjetji? Koliko je uspešnih in koliko manj uspešnih?

Deset zapovedi

Dodajmo še temeljne vrednote najuspešnejših podjetij v razvitem svetu, ki jih je mogoče povzeti v nekaj osnovnih pravil obnašanja oz. kar »deset zapovedi«. Najprej usmerjenost v skupne vrednote (vsi vlečemo za isto vrv), akcijska naravnost, tržna usmeritev, fleksibilna organizacija, podjetja v podjetju, nato pa še prilagodljivost, veselje do eksperimentiranja, čim manj papirja in osredotočenje na malo ključnih dejavnikov. Knjigo, ki je pred nami, si je vredno — kljub visoki ceni 42 tisočakov — priskrbeti in jo preštudirati, saj ponuja gradivo, ki ga je mogoče s pridom uporabiti v politiki in praktiki ozdov.

Branko Žunec

STANOVANJA, STANOVALCI IN GEOTERMALNA ENERGIJA

Po srednjeročnem planu naj bi v naslednjem letu v soboški občini v okviru družbeno usmerjene gradnje zgradili 113 stanovanj, vendar, kot kaže, to zaradi pomanjkanja sredstev soinvestorjev, urbanistično neurjenih parcel in neurjenih stavbnih zemljišč ne bo možno. Predvidoma bo tako v letu 1988 končan le 87 stanovanj s povprečno neto stanovanjsko površino 50 kvadratnih metrov.

Tako kot novogradnjam, iz katerih bo individualna izključena, vključena pa združna gradnja, poleg družbeno najemne in solidarnostne, pa bo dobršen del sredstev stanovalec, združenih v samoupravni stanovanjski skupnosti, namenjen tudi prenovam in tekočemu vzdrževanju. Nanj se je na decembrski skupščini našalo delegatsko vprašanje, iz katerega je bilo razbrati, da delegatka osnovnih šol ne soglašala »z mačehovskim odnosom do šolskih blokov na podeželju« ter prednostnimi obnovami objektov v mestu. Po odgovoru sodeč naj bi bila v vseh bolj prisotna samouprava v obliki delovanja hišnih svetov, ki imajo poleg strokovnih služb odločilno besedo. Pripišemo pa lahko, da to velja le v primerih, kadar so predsedniki glasni in osebno angažirani, v nobenem primeru pa jim ni lahko, ker je funkcija neprofesionalna!

Prisotni uporabniki med delegati so se izgubljali tudi med številnimi sicer skrbno pripravljene gradiva, na svoj račun pa prišli šele pri tekočih zadevah in vprašanjih iz stanovalske prakse. Mednje nprav gotovo sodi zahte-

vek po natančnosti, ki se nanaša na izkoriščanje geotermalne energije. Poskusno naj bi pred kratkim odkrito geotermalno vodo pod pomurskim središčem izkoriščali za ogrevanje stanovanjskih blokov, ki so povezani s kotlovnico v Vrtni 3 in stanovanjski blok v Mojstrski 1. Po predračunih naj bi postavitev naprav v prvi stala 35, v drugem pa 25 milijonov dinarjev, stroškov pa (kot je bilo zagotovljeno na skupščini s strani strokovne službe stanovanjske skupnosti) ne bodo krili stanovalci omenjenih blokov, ampak so zagotovljena iz raziskave, ker gre za poskusno obratovanje. Prav nadaljnjim raziskavam pa bo namenjen morebitni prihranek, saj bodo stanovalci plačevali za toploto tako kot doslej, neodvisno od tega, da bo namesto kurilnega olja stanovanja predvidoma grela geotermalna voda. Ko bo urejen celoten sistem in bo kurilne naprave prevzela v upravljanje Komunala, pa bomo lahko ugotavljali, ali je ta naravni toplotni vir ocenjevali od drugih kuriv. Eno prednost gotovo ima, in ta je, da je.

Brigita Bavčar

LJUTOMERSKI TEHNOSTROJ PO UKREPIH

Kar malce navadili smo se že, da za vse gospodarske zdrahe in težave krivimo nekoga, ki je zunanaj dosega vpliva konkretnih ekonomskih oseb. V sodobnosti je to največkrat zvezna vlada, oziroma predpisi, ki jih sprejema. Posebej ob zadnjih so vsi pričakovali (znova!) resne težave pri poslovanju kovinskih predelovalcev — vzrok je preprosto: reprodukcijski material in energija sta se bistveno podražila, cene izdelkov tovrstne dejavnosti pa so zamrznjene. Po vsej logiki torej: ali izkoristiti notranje rezerve (kjer še so) ali potoniti v brezno izgub.

Približno 370 Tehnostrojevcv je na lastno kožo občutilo, kaj so resne motnje v poslovanju — vse do leta 1986 so bili namreč v takih težavah, da so mnogi napovedovali celo stečaj kot edini možni »rešitvi«. Toda s sanacijskim programom se je obrnilo na bolje in zdaj dve leti ni bilo posebnih poslovnih stresov — če ne upoštevamo zadnje stavke, ki pa je verjetno bolj posledica splošnih razmer pri nas in manj neposrednih slabosti v poslovni politiki. Ta je verjetno dovolj trdna, da bo mogoče premagati tudi težave, ki so jih povzročili ukrepi vlade. Osrednje vprašanje: ali bodo v Tehnostroju uspeli urediti notranje odnose in delavcem spet vliti dovolj volje za delo — enostavno ne bo, možno pa le!

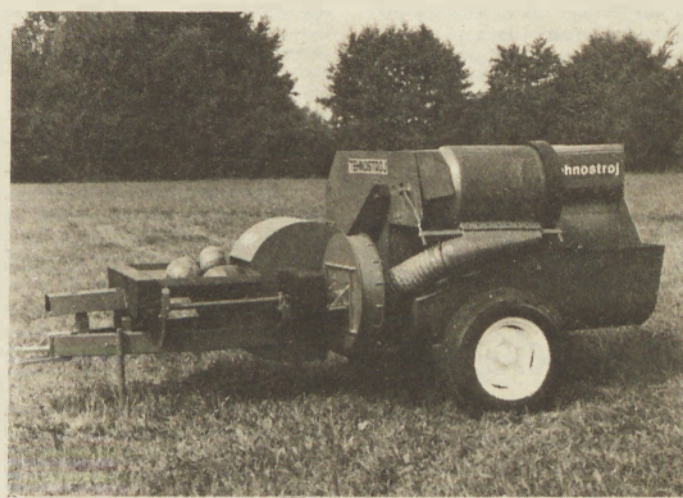
Vtis je, da ZIS s svojimi ukrepi Tehnostroja ni zasacil pri spanju. Njihova proizvodnja je namreč v zadnjih letih dovolj razpršena, da lahko leta 1988 ponudijo dvajset novih izdelkov (ki cenovno v prej omenjenem smislu seveda ne bodo omejeni), s katerimi bo mogoče dobro poslovati.

Seveda pa je treba zagotoviti tudi ustrezno prodajo. Prav krepitev marketinške obdelave trga je ena temeljnih Tehnostrojevih usmeritev — ne bodo namreč za vsako ceno vztrajali pri programih, ki ne prinašajo dobička, ampak se usmerili na akumulativnejše. To seveda ni enostavno, posebno ne danes in pri nas. Pa vendar ima Tehnostroj močno razvojno ekipo (30 strokovnjakov), ves čas skrbijo za stik z vsemi jugoslovanskimi inštituti, s

Kakor je — je!

pomočjo katerih načrtujejo proizvodnjo in raziskujejo trg. Sodelujejo s kovinarji iz Slovenije (npr. TAM, Litoštroj, ravenska železarna) in si ne zatiskajo oči pred razvojem v svetu. Zato svoje programe ves čas osvežujejo z dognanji v razvitejših deželah — ZDA in Kanadi na primer.

Našteti vse novosti, ki jih pripravljajo že za naslednje leto, je skoraj nemogoče. Osnova proizvodnje so še vedno transportna sredstva — toda že tu je paleta izdelkov tako široka, da si jo »navadni zemljani« težko pred-

Stroj za luščenje buč (dodali pa mu bodo še stroj za pranje semena) bo v maloprodaji v začetku prihodnjega leta za okrog 5 milijonov dinarjev, razvili so ga strokovnjaki Tehnostrojeve razvojne službe. To je eden v množici primerov, ki so neoporek dokaz strategije premagovanja poukrepnih težav, obenem pa gre za sodobno trženjsko nastopanje s kakovostnimi stroji. Tak način mora tudi v takomimovani dogovorni ekonomiji obroditi sadove.

stavljamo. K temu je treba dodati še sodobne kmetijske stroje, ki še vedno zasedajo 60 odstotkov celotne proizvodnje.

Izvoz je sodoben jugoslovanski imperativ. Enako gotovo drži za Ljutomerčane. Vendar pa je kovinska predelava pri nas na splošno nekonkurenčna, zato je vključevanje v mednarodno delitev dela toliko kompleksnejši posel. Tudi stalno spreminjajoči se pogoji gospodarjenja so pripomogli k temu, da se Tehnostroj doslej ne more pohvaliti z kdove

kako visokimi dolarskimi številkami. Zanje so zanimivi tako imenovani dodelavnici, »lohn« posli, ki pa si jih je tudi potrebno najprej zagotoviti. Vseeno pa načrte pri izvozu dosegajo, naslednje leto pa naj bi ga povečali kar za dvainpolkrat.

In plače? Povsem naravno je, da je največkrat prav od teh odvisna zagnanost delavcev, z njihovo višino tudi pada ali narašča občutek pripadnosti kolektivu — povprečje v novembru je bilo 235 tisočakov. Kakor je — je, smo zapisali v naslovu. In pri tem mislili na jugoslovansko pokrepano stvarnost. Želeli smo tudi na kratko povedati, da so jo v Tehnostroju — vsaj kar zadeva

zasnove poslovne politike — sprejeli. Postavili so si veliko ciljev in škoda bi bilo, če bi zaradi vsakdanjih omejitev in gospodarskih stresov, ki se konec koncev zrcalijo tudi v stavkah, odstopili od njihovega uresničenja. S kadri, sodobno opremo in razpršeno specializirano (tudi izvozno!) proizvodnjo jih gotovo čakajo prijetnejši časi, kot je vsakodnevna borba proti izgubam. Vsemu navkljub!

Bojan Peček

Feri Maučec

BELTINCI

Graditelj in Komuna odslej močnejša

Beltska delovna kolektiva Graditelj in Komuna bosta združitev dela in sredstev močnejša, kot sta bila doslej. Delavci obeh kolektivov so se namreč na referendumu odločili za združitve v novotelo delovno organizacijo.

Pri Graditelju se je od 86 zaposlenih referendumu udeležilo 83. Za združitve je glasovalo 60 zaposlenih, proti pa jih je bilo 22. V Komunici, kjer je zaposlenih 60 delavcev, se je glasovanja udeležilo 59. Za združitve je bilo 45, proti pa 13 zaposlenih.

Oba delovna kolektiva sta že doslej poslovno sodelovala, združitve pa bi naj prispevala k boljši delitvi dela, kompletnejši gradbeni ponudbi, novim dejavnostim, združitvi in izpolnitvi kadrovskih potreb ter njihovi boljši izkoriščenosti, večji socialni varnosti zaposlenih, kakor tudi lažjemu premagovanju težav na tržišču. Vse to pa naj bi tudi prispevalo k doseganju boljših poslovnih rezultatov. Nova delovna organizacija bo imela tri delovne enote: Gradnje, Mizarstvo in Keramičarstvo, za katere se bo posebej ugotavljala uspešnost poslovanja. Delovna enota Gradnje bo izvajala dela visoke in nizke gradnje, tesarstvo in prevoze. Delovna enota Mizarstvo bo izdelovala izdelke po naročilu, parketarstvo in serijska dela. Delovna enota Keramičarstvo pa bo izvajala keramičarske, cementinarske in kamnoseške storitve ter razvijala in montirala elemente kurilnih naprav.

DA BODO RESOLUCIJSKI CILJI URESNIČLJIVI

Na zadnji letošnji seji občinskega komiteja Zveze komunov v Murski Soboti so osrednjo pozornost namenili aktualnim idejnopoličnim vprašanjem, ki izhajajo iz uresničevanja občinske resolucije v letošnjem letu in osnutka tega razvojnega dokumenta za prihodnje leto. Delegatki občinske partijske organizacije so sprejeli stališča in ugotovitve komisije za idejnopolična vprašanja družbenoekonomskega razvoja ter nekatere pripombe iz razprave. Med drugim so poudarili, da je zaradi sprememb v letošnji gospodarski politiki zelo težavno realno načrtovanje družbenoekonomskega razvoja. Toda to ne opravičuje delovnih organizacij v soboški občini, ki posreduje svoje razvojne programe izvršnemu svetu, ker se iz leta v leto ponavlja ista pesem — neuresničeni resolucijski cilji. Zato je treba postaviti v ospredje odgovornost načrtovalcev razvoja, pri čemer pa občinski izvršni svet ne sme biti le zbiralec želja združenega dela, ampak je nujna tudi

njegova večja odgovornost pri sprejemanju ambicioznejših razvojnih programov. Posebno zato, ker v soboški občini v bližnji prihodnosti ni pričakovati, da bi dobili tržno zanimive in visoko razvite tehnično-tehnoške programe od drugod. Zato je ena od pomembnih zahtev, da v resolucijo zapišemo le tiste naložbe, ki bodo prispevale k razširjeni produkciji in odpiranju novih delovnih mest.

Tudi samoupravni sporazum o združenju akumulacije je za zdaj, kot so ugotovili v razpravi, v soboškem združenem delu premalo popularen. Premalo spodbudni pa so tudi predpisi o vlaganju sredstev za pospeševanje skladnejšega razvoja manj razvitih in obmejnih območij. Člani OK ZKS v Murski Soboti pa so se opredelili tudi do nosilcev regionalnega razvoja gospodarstva, kot so agroživilstvo, predvsem predelovalna industrija, turizem in drobno gospodarstvo.

Milan Jerše

Tozd Beltinka Beltinci

Sindikata nosilec pomembnih akcij

V Račičnem tozdu Beltinka v Beltincih namenjajo posebno skrb delu družbenopolitičnih organizacij, zlasti sindikatu. Slednji tudi opravlja pomembne naloge, saj se uveljavlja kot nosilec raznih akcij. To je bilo poudarjeno tudi na letnem občnem zboru, kjer so ugotavljali, da so večino nalog iz sprejetega programa tudi uresničili. Zlasti pa je pomembno, da so se delavci vključevali v razpravo in sprejem letnega in srednjeročnega programa ne samo v tozdu, temveč v delovni organizaciji Rašica. Veliko vloženege dela je bilo pri uresničevanju delitve dela po rezultatih in sprejemanju raznih samoupravnih aktov. Sproti so spremljali rezultate poslovanja ter si prizadevali za izboljšanje delovnih razmer in socialne varnosti zaposlenih. Poseben poudarek dajejo tudi inventivni dejavnosti in informiranosti zaposlenih. Skrbijo pa tudi za nenehno strokovno izpopolnjevanje zaposlenih, saj v tem vidijo prihodnost. V Beltinki imajo posluh tudi za kulturno in rekreacijsko dejavnost. Primerno so počastili 40-letnico delovne organizacije Rašica, zadovoljni pa so predvsem, da je zelo zaživelo delo v sedmih sindikalnih skupinah, za kar gre predvsem zasloga vodjem teh skupin.

F. Maučec

Nad Platano visi Damoklejev meč

Nad lesnopredelovalno delovno organizacijo Platana iz Murske Sobotice doslej visi Damoklejev meč likvidacije, če delegati na letošnjem zadnjem zasedanju skupščinskih zborov ne bodo sprejeli predloga izvršnega sveta o podaljšanju začasnega ukrepa družbenega varstva še za štiri mesece. To je namreč možno, ker je letošnjega maja prišlo do statusne spremembe v enovito delovno organizacijo. To pa še zdaleč ne pomeni, da je odpravljena negotovost o nadaljnji usodi tega 200-članskega kolektiva, ki ima po devetih mesecih dodatnih 292 milijonov dinarjev izgube. To naj bi pokrili z revalorizacijskimi prihodki ali pa v okviru sozda Slovenijales.

Dejstvo je, da se prodaja serijske proizvodnje in naročil ne povečuje, rast celotnega prihodka pa je ob zdajšnjem številu zaposlenih prenikza. Spričo znanih reklamacij je izvoz minimalen, čeprav so v zadnjih treh mesecih dosegli zadovoljive rezultate pri izvozu knjižnih polic. To velja tudi za nov program pisarniškega pohištva STUDIO, ki je dobil nagrado na beograjskem sejmu pohištva in je zanj precejšnje zanimanje. Navzlic temu pa se osnovni sanacijski program ne uresničuje po predvidevanjih, zato v Platani menijo, da bo sanacija morala trajati še vse leto 1988 in deloma 1989. Ob tem je treba upoštevati težavne razmere na trgu, ob intervencijskih zakonih in ukrepih zveznega izvršnega sveta pa si lesnopredelovalna industrija ne more obetati boljših časov. Tudi kadrovska problematika, zlasti na komercialnem področju, je v tem kolektivu še dalje zelo pereča. Nedvomno bo zaključni račun v marsičem razkril resnico o tem, ali ima Platana še možnosti za obstoj.

M. Jerše

O statistiki in inflaciji v Radencih

Naša vsakdanja spremljevalka

Slovensko statistično društvo in statistični zavod sta v Radencih pripravila dvodnevni posvet o ustreznem izračunavanju inflacije. Ker nanj niso vabili praktikov iz gospodarstva, bi sodili, da je šlo bolj ali manj za akademski dialog.

Slišali smo, da ni tolikšen problem inflacija, kolikor naša izredno nizka učinkovitost dela. V tej zvezi so zgovorni podatki, po katerih je v jugoslovanskih računovodstvih kar 550 tisoč zaposlenih, da je pri nas okrog 170 tisoč družbenih avtomobilov, ki jih vozi za kakih 17 divizij šoferjev in da vsako podjetje kupuje svojo opremo za računalnike.

Medijsko znana intena iz ekonomije in statistike so zelo izčrpano predstavila problematiko, vezano na osnovno temo, sicer pa, kogar zanima, lahko pogleda v zbornik posvetovanja. Še to: izvorni pomene besede inflacija je (po Verbinu) poplava bankovcev (v obtoku), razvedrotenje denarja zaradi pretiranega izdajanja bankovcev brez pravega kritja, tj. v nesorazmerju z blagovnimi fondii.

B. Ž.

Nazadnje smo se v zakulisje »statistične košarice« podali konec januarja 1981 in konec julija 1984. Takrat je bilo sorazmerno lažje, pregledneje, razumljiveje preračunavati, kako je z družinskimi proračunom, medtem ko je danes to svojevrstna pustolovščina s številnimi neznankami in ugankami. Mimogrede te zavede, da se je težko prav postaviti in znajti. Vseeno bomo tvegali.

Uporabno-neuporabna pomagala

Lani smo dobili raziskavo in metodologijo ugotavljanja in spremljanja življenjskih stroškov, ki ju je pripravil Inštitut za ekonomska raziskovanja v Ljubljani ob sodelovanju interesnih skupnosti socialnega varstva Slovenije, republiškega izvršnega sveta in sveta Zveze sindikatov Slovenije ter slovenske gospodarske zbornice. Na tej osnovi Zavod SR Slovenije za statistiko spremlja cene dobrin iz potrošniških košaric ter dvakrat letno izračunava življenjske stroške posameznih tipov porabnikov in gospodinjstev na minimalni in povprečni ravni. Prvo tovrstno objavo življenjskih stroškov smo našli v letošnji 23. številki (2. november 1987) Delegatskega poročevalca Skupnosti socialnega varstva Slovenije, vendar je metodologija tako zapletena, da si z njo nismo mogli kaj prida pomagati. Nekaj zgledov! »Življenjski stroški so izračunani na podlagi potrebnih letnih količin dobrin, izraženih v potrošniških košaricah za 26 tipov individualnih potrošnikov in za 7 tipov gospodinjstev po številu članov in po vrstah uporabnikov stanovanj... Potrošniške košarice, ki jih uporabljamo za izračunavanje življenjskih stroškov, obsegajo 376 dobrin, od tega jih je 180 v potrošniških košaricah, ki prikazujejo osebne potrebe posameznih članov gospodinjstva, 196 dobrin pa prikazuje skupne potrebe gospodinjstva... V potrošniških košaricah sta zastopani dve vrsti dobrin: samostojne dobrine in združene dobrine, ki so predstavljene z eno dobrino.

Združena dobrina tako predstavlja potrebo po vseh tistih dobrinah, ki jih ta dobrina zastopa... Pri izračunu življenjskih stroškov niso upoštevani nakupi na kredit in s tem tudi ne odplačevanje posojil. Upoštevani tudi niso prihranki, pač pa le stroški, in to ne glede na to, kako jih bodo posamezniki oz. gospodinjstva pokrili. Pri vseh dobrinah je upoštevana ustrežna tržna cena brez popustov, subvencij in drugih nadomestil stroškov.

Najbrž je dovolj razvidno, kaj vse bi morali zajemati in upoštevati, če bi se hoteli dokopati do stvarne slike o minimalnih in povprečnih življenjskih stroških delavcev, delovnih ljudi in občanov. Pri izračunu za pomurski (in še kakšen) prostor gotovo ne moremo mimo t. i. sive ekonomije, kar dodatno otežuje ugotavljanje življenjske ravni tukajšnjega prebivalstva, da o dokaj pogostih nakupih določenih do-

brin v sosednji Avstriji in na Madžarskem niti ne govorimo. Skratka, če bi hoteli biti dosledni in sistematični, bi to terjalo raziskavo v malem, kar presega okvir tega članka.

Nekoliko prijemljivejšo in predvsem enostavnejšo »listo življenjskih stroškov« smo spoznali na nedavnem posvetovanju slovenskih oz. jugoslovanskih statistikov in ekonomistov v Radencih, kjer so razčlenjevali problematiko inflacije in statistike ter se dotaknili tudi osebne porabe. Gre za devet skupin po namenu porabe, in sicer: prehrana, tobačni izdelki in pijače, obleka in obutev, stanovanje, ogrevanje in razsvetljava, pohištvo, higiena in nega zdravja, izobraževanje, kultura in prosti čas ter prevozna sredstva in storitve. Kot zanimivost je vredno omeniti, da »lista življenjskih stroškov« za Jugoslavijo vsebuje kakih 400 izdelkov in storitev, za katere mesečno registrirajo cene v 53 mestih države na več prodajnih točkah, v trgovinah, na tržnicah in v obrtnih delavnicah. Če je med njimi Murska Sobota, nam ni znano.

Koliko dni je še do plače?

Najbližji se zdijo našemu namenu podatki iz letošnje raziskave Slovensko javno mnenje, ko so spraševali anketirance in njihove družine, če jim ostaja kaj denarja, ko pokrijejo osnovne življenjske stroške, ter kako se sami uvrščajo na lestvico ekonomskega položaja. Rezultati meritev in primerjav za zadnja štiri leta so pokazali, da vse bolj prevladuje sredinska (omejitvena) vrstitev (»skrbno moramo gospodariti z denarjem in se omejevati pri nakupih opreme, obleke in tako dalje«), a se je vseeno večina anketirancev uvrstila nad to ravnijo in nakazuje varčnost kot prevladujoči izraz ekonomskega obnašanja v družini. Le neznamen del anketirancev izraža skrajno omejevanje pri nakupih hrane oz. življenje v pomanjkanju osnovnih dobrin ali celo revščino.

(Leta 1984 je na vprašanje, zakaj praznoprav delam, 46,7 odstotka anketirancev slovenske raziskave javnega mnenja odvrnilo: da sploh lahko živim. Podoben odstotek zasledimo pri letošnjih odgovorih na vprašanje/če primerjate življenje pri nas danes z življenjem pred približno petimi leti, ali so po vaši sodbi razmere glede na našete stvari danes boljše, približno enake, ali slabše? Natanko 47 odstotkov je odgovorilo, da so razmere danes slabše.) Kako je v družinski ekonomiji, še bolj drastično izrazi

VZPONI IN PADCI DRUŽINSKE EKONOMIJE

podatek, da dvema tretjinama družin anketirancev potem, ko zadostijo osnovnim življenjskim potrebam, od mesečnih dohodkov ne ostane nič oz. le malo. Tudi sami se čisto zalotimo pri vprašanju, koliko dni je še do plače.

Naj samo še povzamemo pomembno in zanimivo ugotovitev iz omenjene javnomnenjske raziskave, da namreč »anketiranci svoje življenjske razmere in življenjske razmere svojih družin nasploh ocenjujejo pozitivneje kot družbene razmere na globalni ravni, v političnem in socialno ekonomskem razsežju pa tudi skozi zaznavo pojavov socialnih deviantnosti. Sorazmerno »objektivna« samoocena ekonomskega položaja posameznikov (družin) kaže na izredno težo, pomen izražene kritičnosti do razmer v družbi, družbenem okolju nasploh. Če je kritičnost izraz družbene angažiranosti, to delno zavrača prej nakazano ugotovitev o prevladujoči politični brezbriznosti.

Garam, da sploh lahko živim

Tako smo v 32. številki Vestnika 16. avgusta 1984 naslovili daljši prispevek o zakulisjih »statistične košarice«. Pri tem se nismo mogli izogniti dovolj pomembnemu vidiku: t. i. sivi ekonomiji, o čemer so konec letošnjega maja na Otočcu na Dolenjskem dva dni besedovali slovenski sociologi. Naše nekaj zelo poenostavljene domneve — recimo, da je že na oko vidno, kako imamo opravka s slojem precejšnjega števila izredno pešanih ljudi (obrtniki, kmetje, nekateri najboljše plačani vodilni ali vodstveni kadri v tovarnah in ustanovah), ki jim draginja ne more do živiga — lahko na osnovi zadevnega sociološkega zborovanja o neformalnih dejavnostih v slovenski družbi bistveno dopolnimo, spremenimo ali zavrnemo.

Sociološka opazovanja so bila usmerjena na tiste oblike neformalnega dela, ki so bile že vključene v raziskavo Kvaliteta življenja Slovencev: gradnja hiš in pomoč pri gradnji, gospodinjstva dela, ukvarjanje z otroki, popoldansko kmetovanje, popoldansko obrt, honorarno delo ter delo za plačilo, ki ga opravljajo neaktivni študentje in brezposelni.

Menda gre za zakonitost, da je na manj razvitih območjih obseg sive ekonomije glede na družbeni proizvod večji, na manj razvitih pa manjši, kar je s pomurskega zornega kota vsekakor upoštevano vredna zadeva.

Ker smo prepričani, da je ta del slepe ulice, imenovane življenjska raven, tisti, ki zna družinsko ekonomijo pripeljati ali do občutnejše blaginje ali jo pahniti na rob boja za preživetje, se bomo zadržali pri nekaj osnovnih spoznanjih. Najprej, kaj je neformalno delo in kakšni so razlogi zanj. Sociologi ponujajo več razlag: strategija preživetja najrevnejših slojev prebivalstva; rezultat brezposelnosti, ker brezposelnim omogoča pridobivanje materialnih dobrin, miselno aktivnost in socialno vključenost; reakcija na krizo tercijalnega sektorja, ker storitve postanejo predrage, neakakovostne in brezosebne; reakcija na neavtonomno in nekreativno formalno delo. Drugi poudarjajo, da neformalno delo omogoča nova tehnologija (nove komunikacijske mreže in miniaturne proizvodne naprave, električna ročna orodja, hišni računalniki, hišne telekomunikacijske in video priprave, aparati za samoizobraževanje in samokontrolo zdravja, gospodinjstvi aparati in podobno) in spodbuja krajši delovni čas ter več prostega časa.

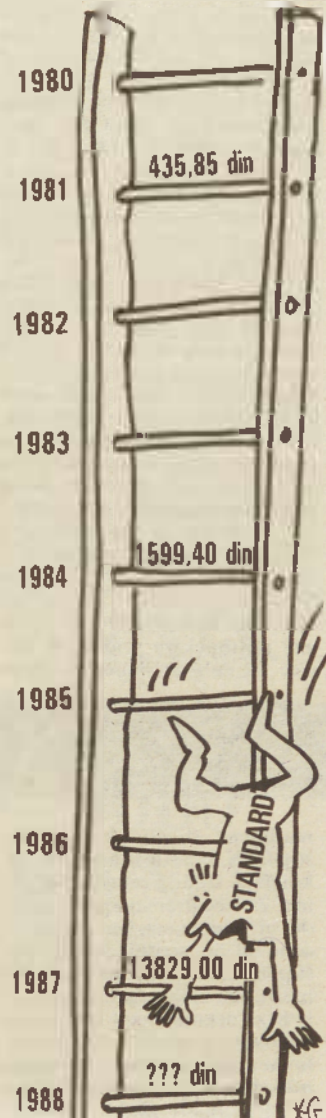
Bistven razlog za neformalno delo naj bi torej bil ekonomski, a ni edini. Določnemu odstotku ljudi resda pomeni bistven vir zaslužka, hkrati pa omogoča »večjo iniciativnost, kreativnost, svobodo, utrjuje procese dezalienacije, ruši hierarhični delovni proces in formalizirane postop-

razprave o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu in ustave (o združništvu in azdužni lastnini ter uvajanju novih, manjših, tehnološko zahtevnejših in prilagodljivejših proizvodnih enot) vendar postale dejanja.

Za pomursko gospodarstvo in socialno varnost prebivalstva se zdi aktualno spraševanje, če ni morda siva ekonomija blažilec družbenih razlik in konfliktov. Če je, potlej na določen način »opravlja« negativno funkcijo, ker — kot menijo sociologi — prprčuje konflikte v naši družbi in torej logično nove kvalitete, ki zrastejo iz konfliktov. Poenostavljeno povedano: ker imamo dela čez glavo oz. se ukvarjamo z različnimi dejavnostmi zunaj delovnega časa, nimamo časa za konflikte. Seveda pa ti so, vendar številni ostajajo prikriti.

Koliko za košarico devetih živil?

Konec januarja 1981 smo morali zanjo odšteti 435,85 dinarja, konec julija 1984 že 1599,40 dinarja in v začetku letošnjega decembra nič manj kot 13.829 dinarjev. Ponovimo naj, da je računsko (metodološko) mogočih več variant, gotovo pa je treba upoštevati rasti osebnih dohodkov, socialnih pomoči in vseh vrst dodatkov, vključno z dejstvom, da v košarico živil ne sodi le devet, marveč nekajkrat po devet živil. Če k mesečnim stroškom za prehrano prštejemo še druge nujne izdatke: za pijačo in tobak, obleko in obutev, stanovanje, vodo, kanalščino, odvoz smeti, ogrevanje, kurjavo in razsvetlavo, stanovanjsko opremo, osebno higieno, kulturo in razvedrilo ter promet in pit, ostane v družinski blaginji malo ali nič. Morda kdaj tudi zmanjka, vendar v takih primerih pomaga iz stiske siva ekonomija. Ko smo nakupovali letošnjo košarico živil, so nam porabniki med drugim priznavali, da se da nekatere izdelke ceneje dobiti v sosednji Avstriji (kljub že zelo »drage-mu« šilingu) in zlasti na Madžarskem. Gre za raznovrstna živila, oblačila, obutev in podobno. Da pa ne bo ugibanj ali govorjenja na pamet, kaže spomniti na povprečne plače — žal je povprečje v prispodobi še vedno kot merilo, po katerem si eni lahko privoščijo meso, drugi samo zelje, za vse to pa je v povprečju segedim golaž — ki so bile v devetmesečju v naši pokrajini s štirimi občinami, to pa je med 250 in 300 tisočaki. Najbrž ni skrivnost, da jih je veliko, ki so pod to številko oz. dobivajo le zamrznjene osebne dohodke. Ti taki so pač primorani znajti se, če naj preživijo sebe in družino. V tej zvezi ne preseneča, kar spoznavajo raziskovalci slovenske kakovosti življenja — »da je naša populacija na robu izčrpanosti. Gotovo gre za preobremenjenost, ki ni samo fizična, ampak tudi psihična, saj smo iz dneva v dan ipostavljeni stresom. Življenjski položaj našega človeka se neprestano spreminja in je zato zelo negotov. Ta socialna negotovost pa ljudi izčrpa. Poleg tega so obremenjeni z dejavnostmi, ki jih na Zahodu sploh ne poznajo, na primer z gradnjo hiš in celo vrsto drugih aktivnosti, ki jih ne moremo šteti v »naredi si sam«... Ljudje nas

ke, omogoča uveljavljanje individualnih delovnih stilov in zadovoljuje pestrost potreb, za katere delovne organizacije na kažejo zadostnega poslušala. V zvezi s slednjim naj opozorimo na še vedno dokajšnje nezaupanje »uradne« politike, ki meni, da sta siva ekonomija in neformalno delo vzrok slabe delovne discipline, nizke produktivnosti, slabega dela, pogoste odsotnosti z dela. Kot kaže, pa ni tolikšen problem v dejstvu, da se zaposleni ukvarjajo še s postranskim služkom, ampak je problem v legalizaciji kolektivnega neformalnega dela, njegovega razvoja ter možnosti, da bi z delom konkuriralo v podjetjih. Potemtakem ne gre za to, kako neformalno delo preprečevati — saj preprečiti ga gotovo ni mogoče — temveč za to, kako ga vključiti v ekonomsko sfero. Morda bodo razgrete

sprašujejo, zakaj smo tako cinčni in materialistično usmerjeni. Kmalu bomo začeli na zdravstvenem stanju prebivalstva ugotavljati, koliko nas ta kriza v resnici stane.

Kaj storiti oz. kako pomagati tistim, ki res težko živijo? Načelno odgovor se glasi: preudarna strategija v socialni politiki, posebno glede vseh vrst pomoči (otroški dodatki, štipendije, denarna pomoč za brezposelnost, varstveni dodatek k pokojnini, delna nadomestitev stanarine, denarna pomoč kot edini in denarna pomoč kot dopolnilni vir za preživetje), in zagotavljanje takih deitvenih razmerij, ki bodo najprejčelje presegala zdajšnji navidezni mir, ki v bistvu nikomur ne koristi. Razmišljamo lahko tudi drugače: smo postali razvajeni ali pa nas draginja — podražilo se je namreč vse, od lokomotive do šivanke — dejansko neusmiljeno pritiska ob zid? Smo zares primorani, da pravzaprav delamo (garamo!)

Na osnovi opazovanj gospodinjstev in vrtnarjenja so sociologi ugotovili, da se z neformalnim delom, ki ni plačano, ukvarjajo predvsem tisti, ki po količini osebnega dohodka sodijo v srednji ali nižji dohodkovni razred. S plačanim neformalnim delom pa se po podatkih iz raziskave o življenjski kakovosti Slovencev ukvarjamo vsi, od tistih z najnižjimi dohodki do tistih z najvišjimi.

zgotj še za to, da sploh živimo? Prav gotovo je bila zadnja cenovna eksplozija z rekordnimi podražitvami za marsikoga leden tuš in nedvomno bo tudi sindikat moral kaj ukreniti, da bi vsaj ublažili nenehno zniževanje življenjske ravni. Kako že se nam je zapisalo v članku o zakulisjih »statistične košarice« leta 1984? »Sindikalni in politični delavci sodijo, da večjih socialnih pretresov ali nemirov v pokrajini, kljub draginji, ni zaznali, če seveda odmislimo več začasnih prekinitvev dela oz. izsiljenih sestankov, nekaj prisilnih uprav in porast pojavov t. i. belih stavek, kamor strokovnjaki uvrščajo vse vrste odsotnosti z dela, začeni z bolniškimi in vse tja do začasnih izhodov iz tovarn. Skratka, zdi se, da imamo trpežno in pridno delavstvo, ki veliko da na zveze, poznanstva, posredovanja. Nekaj malega navržje različne ugodnosti (privilegij), ki so jih sicer delavci samoupravno — ali pa tudi ne! — izglasovali v organizacijah in skupnostih, na primer bolj poceni blago, določena živila, razne storitve in podobno. Morda je odveč omenjati, pa vendarle: dokler bodo naši gostinski lokali sorazmerno polni, veselične in podobne prireditve dobro obiskane, dokler si bodo tudi »navidezni reveži« lahko privoščili razkošna svatovska pirovanja, skratka, dokler bo, kot je, je zman pričakovati korenitejšo spremembo. Največ problemov je namreč v nas samih, zato vprašanje, koga pravzaprav slepimo, še malo ni retorično.« Kaj sploh se dodati za leto 1987?

Branko ŽUNEC

NA SREČANJU KRAJANOV

Na več kot triurnem srečanju so se zbrali minul teden v sredo zvečer v prostorih osnovne šole Dane Šumenjak-Miran v Murski Soboti občani krajevne skupnosti Park. Govorili so o uresničevanju programa dela in drugih nalog v letu, ki se izteka, razrešili in izvolili nove organe krajevne

skupnosti in njenega sveta, posebno pozorno pa prisluhnili poročilu o delu krajevne organizacije Socialistične zveze. Frontniki so bili v tej mestni skupnosti izjemno delavni, posebno pohvalno pa si zaslužijo dejavna sekcijska žena, ki je tudi letos organizirala in uspešno izvedla odmevno pri-

reditve ob dnevu mladosti. Upokojenci pa so za novo kirurgijo prispevali 750 000 dinarjev, kar je v tem kriznem času zanje veliko.

Po tem ko so potrdili tudi kandidatke za krajevno konferenco Socialistične zveze in opravili programsko-volilni del, pa se je kljub pozni uri izkazalo, da si ljudje ne želijo neposredno le govoriti, ampak tudi rešiti aktualne probleme v okolju, v katerem živijo. Tako jim ni vseeno, kakšen je odnos mladih do parka in kakšno je vzdrževanje drugih zelenic, v kako slabem stanju so ploščniki na eni najbolj prometnih soboških ulic — Stefana Kovača, pa tudi kakšen bo izkoristek geotermalne energije, saj so raziskave potrdile domneve o topli vodi, ki bo lahko ogrevala stanovanja v mestnem središču, prihodnost pa so videli tudi v kabelski televiziji. Vendar bi, kot je bilo razbrati iz povedanih besed, veliko raje kot k uresničitvi želja za jutri s skupnimi močmi pripomogli k odpravi pomanjkljivosti, ki jim grenijo življenje danes.

Brigita Bavčar

Proslave in priznanja ob dnevu JLA

Osrednja proslava ob letošnjem 22. decembru — dnevu oboroženih sil je bila v Osnovni šoli v Križevcih. Slavnostni govornik je bil predsednik OK SZDL Ljutomer Geza Horvat, kulturni program pa so pripravili učenci križevske osnovne šole in tamburaški orkester iz Vučje vasi. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja. Zlato plaketo ZRVS Jugoslavije je prejel Mirko Stric, zlato plaketo ZRVS Slovenije je dobil Ignac Žalik, pohvalo RŠTO pa so podelili Gezi Horvatu in Alojzu Novaku. Nagrade za najboljše spise, ki sta jih razpisala OK ZRVS (Naša armada) in OO ZZZB (Dan republike) so dobili: Drago Lipič z OS Križevci, Katja Podnar z OS Ljutomer, Jasna Gašparac z OS Veržetj ter Peter Kegelj in Bojan Novak z OS Veržetj.

V radgonski občini je bila osrednja slovesnost ob letošnjem dnevu JLA v Apačah. O prazniku oboroženih sil je govoril sekretar OK ZKS Gornja Radgona Branko Kurbur, kulturni program pa so pripravili učenci OS Apače in tamkajšnji kud. Plakete RK ZRVS so dobili: Tone Pevec, Rudi Jaušovec in Janko Stergar. Priznanja OK ZRVS pa OS Karel Destovnik-Kajuh Apače, Miro Jovanovič, Franc Sodec in Janko Kuzmič.

F. M.

Liter mleka	11,50 din (januar 1981) 42,00 din (avgust 1984) 378,00 din (december 1987)
Deset jajčk	54,00 din 175,00 din 1300,00 din
Kilogram fižola v zrnju	56,40 din 148,79 din 1500,00 din
Kilogram govedine	146,00 din 547,00 din 3932,00 din (povprečna cena)
Kilogram skute	60,00 din 269,00 din 2722,00 din
Kilogram limon	64,55 din 200,90 din 2166,00 din
Kilogram jabolk	15,00 din 119,43 din 1082,00 din
Kilogram krompirja	8,40 din 40,00 din 438,00 din
Kilogram zelja	20,00 din 58,00 din 311,00 din

Priznanja inovatorjem

Vsako leto podelijo v lendavski občini priznanja in nagrade najboljšim inovatorjem.

Inovatorsko delo se ni zažvelo v vseh delovnih organizacijah, vendar pa je med inovatorji vedno več mladih delavcev, ki s svojim delom prispevajo k premagovanju težav v delovnih organizacijah. Občinska raziskovalna skupnost izbere vsako leto med inovatorji najboljše in jih nagradi ter izreče priznanja. Letos so dodelili prvo nagrado občinske raziskovalne skupnosti delovni organizaciji Primat, ta bo prejela 2 milijona dinarjev, inovatorji Goranja Varstroj so dobili drugo nagrado v višini 1,5 milijona dinarjev in tretjo nagrado inovatorji Ine Nafta v višini 1 milijona dinarjev.

Med posamezniki pa so bili najbolj: prvo nagrado, 300 tisoč dinarjev, so dobili inovatorji iz Goranja Varstroj, Stanko Novak, Silvo Dornja, in Anton Cigut, drugo nagrado, 200 tisoč dinarjev, so dobili inovatorji Ine Nafta, Stefan Vida, Marjan Kraljič in Evgen Sokle, tretjo pa inovatorji Goranja Varstroj, Zvonko Kastec, Andrej Pošlek, Alojz Horvat, Mihael Mesarič, Avgust Brunček, Viktor Gonc in Stefan Vučak. Na srečanju ob podelitvi letošnjih nagrad se je pogovorili tudi o hitrejšem in večjem razvoju inovacijske dejavnosti v delovnih organizacijah, pri čemer naj bi imele večjo vlogo sindi-

V ospredju Ina Nafta

V lendavski največji delovni organizaciji, Ine Nafti, so prišli do spoznanja, da sedanja statusna organiziranost ni primerna, zato so naročili študijo pri zavodu za produktivnost dela, ki je to tudi potrdila. Prejšnji teden so na referendumu glasovali o ukinitvi temeljnih organizacij in ustanovitvi enovite delovne organizacije, vendar glasovanje ni v celoti uspelo. Od 1154 vpisanih glasovalcev jih je bilo za predlagano statusno spremembo 941, kar je 82 odstotkov, kljub temu pa je referendum spjal po vodi, kajti v tozdu Raziskave in proizvodnja nafte in plina je bila več kot polovica delavcev proti. V tej temeljni organizaciji bodo glasovanje ponovili čez šest mesecev, dotlej pa bo vse po starem.

Po starem bo, kar zadeva statusno organiziranost, drugače pa se obetajo v novem letu v Ine Nafti: nekatere spremembe. Ena izmed njih, ki ni nepomembna, je to, da so presekali s mielinostjo in zanašanjem, da jim bo pomagati kdo od zunaj. Obrnili so se torej k sebi in pripravili povsem konkretne delovne načrte. V četrtek so ga predstavili tudi na zboru združenega dela občinske skupščine, ki je podprl predlagane usmeritve. Dolgoročno sanacija (letos bodo imeli 5 milijard 600 milijonov dinarjev izgube) vidijo v pospešitvi raziskav nafte in plina, da bi si tako zagotovili čim več domačih surovin, ki so (za zdaj) cenejše od uvoženih (plina, nafte). Ker nove rafinerije v Lendavi ne bodo gradili, je nujna posodobitev sedanje prečiševalnice. Torej bo treba čim-

prej zamenjati zastarelo in izrabljeno opremo. Tudi v petrokemični dejavnosti ne gre več tako naprej, kajti proizvodnja metanola in formalina nista donosni, če pa bi iz njih izdelali ustrezne izdelke (višja stopnja predelave), bi bil finančni učinek ugodnejši. Ne nazadnje je tu še proizvodnja strojev in naprav za petrokemično in naftno industrijo, kjer izkušnji ne manjka, pa tudi ne delavcev. Prej nasprotno: v tej dejavnosti bodo zaposlovali tehnološki presežek delavcev iz drugih svojih tozdov, delo pa naj bi dobili tudi nezaposleni delavci lendavske občine.

Načrti so veliki, zanje pa bodo potrebna ogromna investicijska sredstva, pa tudi ugodnosti, za katere si že dalj časa prizadevajo. Gre za upravičenost do nakupa zemeljskega plina po ugodnejši ceni. Seveda pa je tudi nujna uskladitev razvojnih programov z republiški planskimi akti, s tem pa tudi s sodbama Ina in Petrol, v kateri je Nafta sicer vključena.

V Ine Nafti pa samokritično priznavajo, da doslej še niso izkoristili vseh notranjih rezerv. Tudi na seji skupščine so bili ošvrknjeni, saj je delegat Gradbenika vprašal, po katerih predpisih je ravnajo pri politiki osebnih dohodkov (glede na to, da so izgubariji), pa je predsednik KPO Jože Hajdinjak povedal, da po »jugoslovanskih«.

V zboru združenega dela je torej »dominiral« problematika Ine Nafta. Delegati iz baze pa so prišli »oboroženi« z množico vprašanj. Delegata Nafta je zanimal postopek za pridobitev pravice za subvencioniranje stana-

rin, kajti menil je, da je kar precej stanovalcev do tega neupravičenih. Ob tem vprašanju so se razgovorili še nekateri drugi delegati, zlasti delegat Gradbenika, problema pa seveda niso rešili, kajti o upravičenosti odločajo drugi organi. Pomanjkljivosti se seveda dajo rešiti, vprašanje pa je, ali je kdo izmed občanov pripravljen dregniti v sršenje gnezdo. Sicer pa je podobnih neupravičenosti do raznih dajatev ali oprostitev, finančnih seveda, tudi drugje veliko, ukrenemo pa nič.

Problematična avtobusna postaja je bila tudi tokrat v skupščinski razpravi. Zdaj je obljubljen, da jo bodo dogradili do 15. maja, ni pa še znano, ali bo zadoščal delež denarja, ki ga (za čakalnice) zbira organizacije združenega dela, in sicer določen znesek na posameznega delavca. Doslej so zbrali prispevek posredno od 6350 delavcev, od ostalih organizacij pa naj bi denar dobili čimprej, sicer sredstva ne bodo zadoščala.

Pa še odgovor na delegatsko vprašanje o možnostih za nehraten začetek dela v organizacijah združenega dela na območju industrijske cone v Lendavi. Pobude o tem ni nogoče izpeljati (vprašanje je tudi, če bi jo zaposleni podprli), kajti potem bi bilo treba prevoze na delavskih progah podvojiti. Siska ob prihodu na delo in z dela vendar ni tako huda, da bi se morali »deliti«. Za zdaj pa tudi ni zanesljive informacije, ali bodo posamezne delovne organizacije imele še naprej svojo varnostno-čuvarjsko službo, ali pa bodo ustanovili posebno delovno skupnost takih delavcev. Kot marsikaj drugega, tudi to pobudo v občini Lendava še »pručujejo«.

S. Sobočan

ANKETA MED DOLGOLETNIMI KOMUNISTI

Privrženost partijski ideji vliva pogum!

Konec leta je dobra priložnost za razne bilance. Temu se ne morejo izogniti tudi v Zvezi komunistov, zato smo opravili anketo med tistimi člani ZK, ki imajo za sabo že štirideset let partijskega staža. Vsem smo postavili enaki vprašanji, in sicer, kaj jih je spodbujalo, da so tako dolgo vztrajali pri politiki ZK v praksi, ter kako ocenjujejo današnje zaostrene družbene in gospodarske razmere, ko se veliko pričakuje zlasti od delovanja komunistov. Pa »prislusnim« njihovim odgovorom, ki so po svoje zanimivi in bi jih kazalo čimvečkrat upoštevati!

MARICA ŠIKER: »Gnala nas je predvsem pripadnost tej komunistični ideji. Če imaš to, je vse drugo lahko! Opažam, da je bilo nekoč več idealizma v partijskih vrstah in smo lažje prebrodili marsikatero težavo. Vsekakor je bila v ospredju notranja pripadnost partijski ideji, ki danes ni v toliki meri izražena. Občutek je, da mnogokje prevladujeta karizem in preračunljivost, češ da bo v vstopu v Zvezo komunistov lažje priti do določenega družbenega položaja. Nekoč so bili tudi bolj tovariški, pristni človeški odnosi in odkritost, kar sedaj marsikje pogrešam. Toda nikoli, in tako tudi v sedanjih razmerah, ne smem izgubiti volje, ker drugače ne moreš prispevati k izboljšanju razmer. Te se morajo popraviti in mislim, da se bo to prej ali slej tudi zgodilo. Naši slovenski komunisti so zelo odločni, kar nas ohrabljuje in vliva zaupanje, da bomo premagali težave.«

ŠTEFAN ANTALIČ: »Sprejem v partijo je predstavljal za nas že neko priznanje in čast. Takrat je prevladovala praksa, da si moral biti nekaj časa kandidat in šele po določenem času, ko so preizkusili tvojo sposobnost in pripravljenost žrtvovati se za svetle ideale partije, so te sprejeli v njene vrste. Mislim, da je bistveno, ko si na vsakem sestanku dobil konkretne naloge, ki si jih moral opraviti in tudi poročati o njenih rezultatih. Moram reči, da smo takrat z velikim elanom in entuziazmom opravljali svoje delo, kar je danes marsikje zvedenelo. Pogrešam zlasti uredništevne tistega, o čemer se dogovorimo na sestankih. Zdi se mi, da sta tako disciplina kot pripravljenost za delo med komunisti popustila. Nekoč tudi ni bilo neenotnosti in tolikšnega filozofiranja kot danes. Za izstopa starejših iz ZK zaradi karizma mi ni žal, vendar je med njimi tudi nekaj dobrih komunistov, ki se ne strinjajo z današnjimi razmerami. Za slednje pa mi je vsekakor žal. Prepričan pa sem, da bodo pravi komunisti na pravem mestu z energičnimi akcijami uspeli popraviti sedanje razmere!«

MARJANA SVETINA: »Zame, kot aktivno sodelavko NOB od leta 1943, je bilo popolnoma umevno, da bom svoje delo nadaljevala kot članica Zveze komunistov. Zato sem se v te aktivnosti vključila brez nekih posebnih spodbud. Sledila so leta nenehnega dela, najprej v kmetijski zadruzi, krajevnem ljudskem odboru, pri mladini, kasneje pa v AFŽ, OF itd. Skratina, delovala sem v vseh organizacijah, kjer je bilo pač potrebno. Teh štirideset let članstva v Zvezi komunistov mi je minilo nekako neopazno in kar nekam hitro. Tudi pet mojih otrok je danes aktivnih članov v ZK: upam, da dobri. Tega, kar se danes dogaja pri nas, enostavno ne morem razumeti. Mislim, da je treba samo trdo delati, pa mnogo manj govoriti in govoričiti. Tako smo delali vsaj mi v svojih mladih letih in v mnogo težjih okoliščinah. Tudi disciplina v ZK je popustila, saj te nihče več ne kliče na odgovornost. Zoprna pa mi je krilatica »krivi smo vsi«, saj so mnogo zakrivil tisti, o katerih nečemo ali ne smemo govoriti.«

GABRIELA OREŠNIK: »V začetku smo imeli vsi trdne ideale. Čeprav se jih je poznaje nekaj tudi podrla, toda vztrajali smo na svoji poti. Leta so za nami, ne da bi se tega posebej zavedali. Prva leta po osvoboditvi smo bili komunisti na Cankovi, kjer so me leta 1947 sprejeli v Zvezo komunistov, dokaj aktivni in zagnani. Bilo je še več sestankov kot danes, bila pa je tudi večja odgovornost kot danes. Bili smo razporejeni po terenu, delala pa sem po liniji AFŽ. Če nisi mogel česa izpolniti, so te takoj poklicali na odgovornost. Včasih je bilo tudi več idealizma, v zadnjem obdobju pa mi je bilo marsikaj nerodno, ker se mi je zdelo, da so komunisti pre malo storiili za izboljšanje naših razmer. Po naravi nisem ne pesimist ne optimist, ampak na sedanje stanje v družbi gledam z realnimi očmi. Zato vam ne morem dati konkretnega odgovora, kako se bomo izklopali iz trenutnih težav.«

RAFAEL MIKUŠ: »Po ujetnistvu in sodelovanju v osmi zavezniški armadi, ki je od 1943 do 1945 delovala v Iraku, sem se takoj po vrnitvi v domovino vključil v družbenopolitično življenje. Tako sem že leta 1946 vstopil v SKOJ, se zaposlil v organih za notranje zadeve, kjer so me tudi sprejeli v vrste ZK. Po tistem, kar sem pretrpel v drugi svetovni vojni, sem se zadržano odločil, da se ne bom nikoli odrek partijski poti. Čeprav sem moral izpolnjevati težke partijske naloge, nisem nikoli klonil. Še posebno zato, ker sem z velikimi ideali vstopil v Zvezo komunistov. Kot starejši komunist ne bom nikoli odstopil s te poti, saj se dobro zavedam, da tak človek ne more biti dvojni oseb. Po mojem bo po teh kriznih razmerah prišlo znova dobro, tudi v ZK, saj, kot pravijo, ni take noči, da se ne bi »naredil« dan. Zato z optimizmom gledam na izboljšanje razmer v naši družbi. Napake se enostavno morajo popraviti!«

MILAN JERŠE

KADRI IN RAZVOJ

V času, ko se naša družba otepa z raznimi vrstami kriz, iščemo (za sedaj le v sferi razprav) učinkovita pota za njihovo premagovanje. Prepričan sem, da izhod iz krize zahteva tudi mnogo odločneje premike na področju izvajanja kadrovske politike. To je zlasti potrebno uresničiti v nerazvitih regijah, ki morajo ravnati s kadri racionalno gospodariti ter z njihovo pomočjo usmerjati gospodarski razvoj. Odgovorni dejavniki v naši regiji omenjeno dejstvo vedno bolj postavljajo v ospredje, s premiki pa nismo zadovoljni, ker na širši fronti ni ali pa ni zadosti moči oz. volje, da bi še strokovneje, odločneje in odgovorneje ukrepali.

Zavedati se moramo, da strokovna in druga znanja v razvitem svetu niso sama sebi namen. Pridobivanje kvalitativnih in uporabnih znanj je zahtevano in za vsako družbo draga zadeva. Iz tega izhaja, da je pomembno, da takšna znanja opredmetimo, da imajo svojo tržno vrednost. Žal ugotavljamo, da znanje pri nas nima ustrezne vrednosti, da po njem ni zadostnega povpraševanja. Pridobivanje dohodka (na podlagi kvalitativnih dejavnikov razvoja), ki je posledica večjega vloška znanja, je pravilo v razvitem svetu. Zaradi tega so tudi vedno bolj razviti. Tam, kjer ni trga (mi se za tržno gospodarstvo »borimo« že precej časa), tudi znanje ne more imeti ustrezne vrednosti. Pridobivanja znanj ne cenimo v zadostni meri, za pridobivanje znanj že zaposleni ni interesa, upada interes za izobraževanje ob delu itd. Tudi hitrega izboljšanja povprečne izobrazbene strukture zaposlenih ne bo mogoče doseči zgolj z izobraževanjem in zaposlovanjem mladih (kaj npr. pomeni letni zaposlovanje približno 50 mladih strokovnjakov s srednjo šolo v delovni kolektiv z 6000 zaposlenimi, kjer 7 % delavcev nima več kot osnovne šole, od strokovne izobrazbe pa je pričutiv v poklicu?). Pozitivna korelacija med višjo stopnjo izobrazbe vseh zaposlenih in razvojem je dokazana v večjih študijah tako na Zahodu kot na Vzhodu, podobne rezultate so dale tudi študije pri nas.

Pridobivanje znanj v verificiranih programih ali pa z izpolnjevanjem znanj beležimo pri tistih redkih posameznikih, ki se izobražujejo na visokih šolah ali na magistrskem študiju, in to v glavnem glede na lastna nagnjenja. Nekega večjega usmerjanja s strani delovnih organizacij in planiranja tega izobraževanja ne zaznamujemo. Torej se posamezniki v glavnem sami odločajo za študij in nimajo včasih niti minimalnih ugodnosti, imajo celo razne ovire, kot da je izobraževanje ob delu ali »izredni študij« zadeva posameznikov.

Za potrebe izvajanja in vodenja poslovnih funkcij v pogojih usmerjanja dejavnosti v mednarodno menjavo so po-

trebna specifična znanja, če hočemo, da smo, če se le da, enakopraven partner. Za dela v tehnologiji, marketingu, pri pravnih opravilih, korespondenci ipd. je potrebno tudi znanje tujih jezikov. Čeprav se naši strokovnjaki učijo tuj jezik na osnovni, srednji in visoki šolah, je znanje tujih jezikov najbolj šibka točka izmed vseh znanj. Napake rednega šolskega sistema je možno odpraviti samo z dopolnilnim izobraževanjem, ki zahteva na eni strani pripravljenost na dodatne obremenitve z učenjem ter na drugi strani pripravljenost delovnih organizacij, da omogočijo učenje.

Pot do usposobljenih strokovnih kadrov je dolgotrajen in izredno zahteven proces. Samo strokovno in odgovorno izpeljane aktivnosti na področju usmerjanja v poklice, stipendiranje, izobraževanje, zaposlovanje ter stalno izobraževanje so garancija za uspeh. So seveda tudi krajše poti do usposobljenih kadrov, vendar to naj ne bi bilo pravilo (npr. prekupčevanje s kadri itd.). Če pri omenjenih aktivnostih odpove samo aktivnost, so bile vse druge aktivnosti zaman. Tako je npr. zaman, če smo skrbno usmerjali, stipendirali in izobraževali, če pša smo kadre neustrezno zaposlovali oz. jih nismo omogočili ustrezne profesionalne promocije ali celo, kar je še hušje, da jih nismo sploh zaposlili! Primeri neustreznega zaposlovanja se bolj pojavljajo v nerazvitih regijah, kjer ni konkurence za strokovnejšo sedeo delovnih mest, kjer bolj ali manj velja »statika« v zaposlovanju. Z neustrezno zaposlitvijo mislim tudi predvsem na pojave, ko kadri ne opravljajo nalog glede stopnje zahtevnosti ter strokovne usmeritve, ki so jo z izobraževanjem dosegli. Vse omenjeno govori o nestrokovnem in neodgovornem pristopu. Kajti znanje, ki je nakopičeno v posamezniku ne predstavlja uporabne vrednosti, dokler le-ta ne opravlja nalog, ki po stopnji zahtevnosti ustrezajo pridobljenemu znanju. V naši regiji zaradi premajhnih investicij ni zadostnega interesa po večjem zaposlovanju strokovnih kadrov. To se med drugim opazi tudi v pre-

majhnem številu kadrovskih stipendij. Včasih stipendiste, ki končajo študij, celo odklanjamo. Zdaleč premalo pa se dela, da bi talente »zajemali« že v osnovni ali srednji šoli in jih stipendirali glede na potrebe naših delovnih organizacij.

Ko ocenjujemo uspešnost odgovornih glede vodenja delovne organizacije, moramo presojati uspešnost (ne samo prizadevanje!) glede izvajanja kadrovske politike, kaj je bilo strojnega na področju raziskovalnega dela in koliko se izsledki s področja raziskovalnega dela vplivajo v poslovno, kako se spodbuja in kakšne rezultate dosegamo na področju inovativnega dela, kakšni so rezultati na področju permanentnega izobraževanja, pri čemer je lasten zglede zelo pomemben itd. Skratka, ocenjevati moramo: koliko so naredili pri razvojnih funkcijah? Če za to delo ne bi dobili zadovoljive ocene, ne bi smeli še naprej opravljati nalog vodenja.

Kadar zaradi nastalih problemov in motenj pri poslovanju pride do odločitve, da mora širša družbenopolitična skupnost posredovati, se poleg drugega odločimo, da zamenjamo direktorja ali nekaj vodilnih delavcev. Za te naloge imenujemo uveljavljenega strokovnjaka (po navadi le enega, največ dva) v prepričanju, da se bodo zadeve spremenile. Če zanemarimo pri tem druge okoliščine (finančna sanacija, proizvodni programi...) in če se osredotočimo le na kadrovske probleme, pridemo do spoznanja, da v glavnem nakazane rešitve niso uspešne. Ne moreta en ali dva strokovnjaka (ki sta prišla od »zunaj«) zadev bistveno spremeniti. Za večje spremembe je potrebno, da na večini vodstvenih nalog delajo ustrezno usposobljeni kadri, pri čemer je smaoumevno, da neposredni proizvajalci morajo imeti vsaj približno ustrezne kvalifikacije. Število ustreznih kadrov na ključnih nalogah je seveda od primera do primera različno, govorimo lahko tudi o »kritični masi« kadrov, ki je potrebna, da se dosežejo korenite spremembe. Če vsega tega ne upoštevamo, z rešitvami problemov samo odlašamo, pojavljajo se na višjih stopnjah zahtevnosti. Začasni poslovodni organi, ki so v takšni situaciji bili imenovani, pa doživljajo travme, razočaranja ipd. Ob vsem tem nisem omenil problemov pridobivanja finančnih sredstev, uvajanja novih proizvodnih programov in organizacije dela, katerih uspešnost je seveda odvisna od kadrov.

Za kadrovanje vodilnih so odgovorni obstoječi vodilni kadri. Tisti poslovodni delavec, ki nima ob sebi sodelavca, ki ga lahko uspešno nadomešča, ni uspešen poslovodni delavec. Tudi to naj bi bil eden izmed kriterijev za oceno uspešnosti opravljanja poslovodne funkcije.

Iz na kratko omenjenih ugotovitev izhaja, da je kadrovanje za najbolj odgovorna mesta v delovni organizaciji izredno subtilna, strokovno zelo zahtevna naloga, ki je ne moremo opraviti uspešno, če postopamo na hitro. O tem, da je potreben razvoj – in kakšen razvoj, je povedano skoraj vse. Koliko se je na tem področju premaknilo, tudi vemo. Kar je narejeno, ni malo, če vemo, da v delitvi dela moramo imeti kadre, ki naj bi izključno delali pri razvoju. Pri teh delih in nalogah imamo pri nas zdaleč premalo zaposlenih. Vprašati se moramo, koliko imamo kadrov v delovnih organizacijah, ki delajo izključno pri problemih razvoja? Pravimo, da ni sredstev, a pri zaposlovanju ne produktivnih delavcev se sredstva vedno najdejo.

Večkrat je zastavljena dilema, zakaj bi zaposlovali strokovne kadre, če pa je struktura dela nezahvalna in na nizki ravni. Če tako gledamo, nikamor ne pridemo. Upoštevati moramo dogovorjeno smer razvoja, ki pa zahteva odločnejšo preusmeritev in prestrukturiranje gospodarstva. Vsega tega ne bomo dosegli brez ustrezno usposobljenih kadrov. O tem nam zgornje govorijo izkušnje bolj razvitih. V teh primerih moramo imeti tudi kadre »za zalogo« z nalogo, da le-ti delajo pri snovanju bodočega razvoja. Trdno sem prepričan, da bodo takšni kadri opravičili vsaj svoj prejeti osebnih dohodek. Povprečna izobrazba zaposlenih pri nas ne zadošča niti za sedanje razmere, kaj šele za »dohitevanje« razvoja. Ne zadošča niti za prenos zahtevnih tehnologij. O tem nam zgornje pričata naslednja citata:

»Slovenija (kaj šele Pomurje – dodal M. V.) se nahaja na takšni stopnji ekonomskega in tehnološkega razvoja, ko bi morali vsi zaposleni neprenehoma obnavljati in povečevati svoje znanje.« Zaradi tega tudi poslovodne strukture v glavnem niso uspešne. »V Sloveniji imamo po nekaterih internih ocenah le 50 zares dobrih direktorjev in 150 uspešnih poslovnih struktur.« (Milan Pintar: Kakšne poslovodne delavce potrebujemo za izhod iz krize? – Revija za razvoj, dec. 1986).

»In ne nazadnje ugotavljamo, da je izredno slaba udeležba na izpolnjevanju vodilnih delavcev iz Pomurja v Centru za usposabljanje vodilnih delavcev. Razlog ni geografska oddaljenost, temveč trdim, da je v tem, da se ne čuti potreba po znanju ali pa da ima znanje v naši regiji še manjšo ceno kot drugod. Sprjaznitev s takšnim stanjem je lahko usodna, kajti sredstva za hitrejši razvoj se še lahko zberejo, pot do ustreznih kadrov pa je kompleksna in dolgoročna naloga. Ali kriza, v kateri smo ni zadostna, da bi zadeve vendarle odločneje premaknili na bolje tudi na področju izvajanja kadrovske politike?«

Milorad VIDOVIČ

ERIKA POZVEK IZ TEŠANOVEC

Je res prijetno biti kmet?

»Kaj bi vam govorila o težavah, ko sami dobro veste, kakšne so, pa tudi sicer so vse pripombe in zahteve kmetov le kot glas vpijočega v puščavi, saj nas tako ali tako nihče ne posluša.« se je branila razgovor Erika Pozvek, ko smo jo onidand obiskali na njeni kmetiji v Tešanovcih. Pa tokrat nismo imeli namena, da bi govorili o problemih. Zunaj je naletaval leden dež, toplo zakurjena predoba pa je bila pravšnja za to, da se pogovorimo o drugi plati kmečkega življenja, o tisti prijetnejši, ki ni povezana z vsakdanjimi problemi.

Tisti, ki ne poznajo življenja in dela na kmetiji, često mislijo, kako lepo je biti kmet. Ta je sam svoj gospodar, vstaja, kadar se mu zljubi, ni mu treba točno prihajati v službo ter dela kadar hoče in kar hoče. »Če bi bilo res tako, potem mladi ne bi bežali s kmetij, pa tudi tisti, ki so v službah, bi se že zdavnaj vrnili na kmetije,« pravi Erika in dodaja, da kmet počitka in prostega časa takorekoč ne pozna. Ko opravlja pri živini, že razmišlja o delu na polju in tako je iz dneva v dan, iz meseca v mesec, skozi celo leto. Kmet ne pozna sedem ali osemurnega delavnika, tudi nedelje in praznikov ne, o dopustu pa sploh ne razmišlja. Morja si doslej še nikoli ni mogla privoščiti, vidi ga le na televiziji, pa tudi sicer ne more takorekoč noben dan manjkati zdoma.

Erika je že zelo zgodaj okusila vso grenkobo kmečkega življenja. Ko ji je bilo 16 let, je umrl oče in kot edinka je morala ostati na kmetiji. V začetku sama z materjo, nato pa se je poročila in odločila, da kmetijo preusmerijo v rejo plemenskih svinj in pujskov. Veliko dela in odpovedovanja je bilo potrebno, saj so vse prihranke vlagali v gradnjo, vendar so vzdržali. Zdaj že skoraj deset let vztrajajo pri tej odločitvi in kljub kriznim razmeram, ki jih v tem času ni bilo malo, so vzdržali. Staleža plemenskih svinj niso zmanjševali in tako je v njihovem hlevu vseskozi od 18 do 20 plemenskih svinj.

Beseda je nehote nanesla na težave, s katerimi se srečujejo prašičerejci, na cenovna nesorazmerja, saj so cene krmil previsoke, ob sedanjih odkupnih cenah pujskov pa rejcem ne ostaja takorekoč ničesar. Plačano dobijo le tisto, kar vložijo, delo pa morajo pozabiti, pravi Erika. V kmetijstvu ni proizvodnje, ki bi zagotavljala dolgoročno stabilnost, zato se mladi s težavo odločajo za kmetovanje. Tudi za Eriko je na Pozvekovih kmetiji dela več kot preveč in šlo bi lažje, če bi se se mož vrnil na kmetijo, vendar je v sedanjih pogojih varneje, da hodi v službo. Tu sta še dva sinova, ki obiskujeta 5. in 7. razred osnovne šole in ne ve se še, kako bo z njima. Za vse pa na kmetiji ne bo dovolj dohodka.

Pustimo to in povejte nam rajši še kaj o razvedrilu, zabavi, prostem času, smo skušali speljati razgovor od vsakdanjih problemov. »Saj prostega časa v pravem pomenu besede resnično ni,« je bila vztrajna Erika. »Zame je prosti čas, ko grem po nakupih, ko nabavim krmila, rekreiram pa se vsak dan, ko prenašam vreče.«

In kako preživljate dolge zimske večere?

»Zdaj se lahko nekoliko več posvetim otrokoma, saj polti za to skorajda vedno zmanjka čas, človek je preutrujen in komaj čaka, da leže k počitku. Včasih sva šla z možem na kakšno zabavo, večkrat pa se zberemo tudi ženske tukaj v Tešanovcih in delamo razna ročna dela. Lani smo se učile delati makrameje, za dan žena smo pripravile razstavo, izpopolnjevale pa smo se tudi v kuharskih veščinah. Letos smo sodelovale na Moravski noči, kjer smo ponudile prekmurske jedi in dobile zanje vso pihalvo.«

Razmišljate morda o tem, kje boste dočakali novo leto?

»Po vsej verjetnosti doma v družinskem krogu, ob televizorju. Tudi na staro leto zvečer je treba živino nakrmiti, potem pa se človeku ne ljubi več, da bi se še kam odpravljal. Je pač tako, da živina ne pozna praznikov in praznovanja in kmetje smo se s tem sprijaznili.«

L. Kovač

VSI JULIJEVI POKLICI

Pravzaprav je tisti resnični samo eden — kmet. Toda že bežno srečanje z Julijem Vegijem iz Radmožanec je razkrilo bogastvo njegovih interesov, tudi dejavnosti. Dandanes kmet že zdaleč ni le obdelovalec zemlje ali gojitelj živine. Nič kaj presenetljivo ni, če sodoben kmet govori o napakah vlade, če bere knjige, če ga razen kmetovanja zanima še vrsta drugih, predvsem rokodelskih spretnosti, kot je na primer mizarstvo, zidarstvo, mesarstvo, avtomehanika in podobno. Vse to in še kaj povrh, polni življenje vrlega Radmožančana, ki živi v skupnem gospodinjstvu z ženo, sinom (ta hodi v zadnji letnik osnovne šole) in starši, katerih pomoč pri delu na kmetiji pa je zavaljo nujnih in razumljivih naravnih zakonitosti iz dneva v dan manjša.

Danes je Vegijeva kmetija velika, sodobna, v hlevu je lahko tudi do 80 glav živine. Lahko, pa ni. Ker so stalež zmanjšali in krmo, ki je pridelajo, raje prodajo — žal so danes razmere že take.

Ustanovili Vinogradniško proizvodno skupnost Gornja Radgona

ORGANIZIRANI BODO MOČNEJŠI

Vinogradništvo na območju občine Gornja Radgona je bilo že od nekdaj pomembna, če ne najpomembnejša kmetijska dejavnost posameznih kmetovalcev. Vse več je takih, ki se z vinogradništvom ukvarjajo le ljubiteljsko. Za oboje — tiste, ki se s pridelavo grozdja ukvarjajo zaradi zaslužka, in tiste, ki imajo le nekaj trsov zaradi veselja — pa je značilno, da je vino iz radgonskih gorc kakovostno.

Značilno je tudi, da so vinogradniki ter kmetijska zadruga že od nekdaj dobro sodelovali s kmetijskim kombinatom.

Tradicionalna predavanja v začetku februarja so bila vedno zelo dobro obiskana, vendar so čutili potrebo po boljši organiziranosti. Že spomladi se je pojavila ideja o ustanovitvi vinogradniške skupnosti; uresničili so jo v petek, 18. decembra 1987.

V dvorani Kmetijske zadruge Gornja Radgona se je zbralo veliko vinogradnikov. Okrog 150 jih je podpisalo pristopno izjavo za članstvo v novoustanovljeni Vinogradniški proizvodni skupnosti, za predsednika pa so izvolili izkušnega vinogradnika in priznanega kletarja Ivana Borka.

Svoj odnos do zadruge bo skupnost uredila s posebno pogodbo, v kateri bodo smernice za: sprejem ureditvenega načrta za obnovo vinogradov, skupno nabavo reprodukcijskega materiala, strojev in naprav za člane, skupen nastop pri prodaji grozdja ali vina, organizacijo in delovanje pospeševalne službe, določanje akontacijskih odkupnih cen v posameznem letu, dokončen obračun letnega pridelka ... Po ustanovitvi skupnosti in izvolitvi organov in predsednika so poslušali še predavanje enologa Alojza Filipiča o kletarjenju. Dobili se bodo spet v začetku februarja.

Bernarda Peček

Bernarda Peček

Pomurski zdravstveni center Murska Sobota razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

pomočnika direktorja

delovne organizacije za mandatno dobo 4 let. Kandidati za razpisana dela in naloge morajo, poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo VII/1 stopnjo strokovne izobrazbe VIP ekonomske, pravne ali politološke usmeritve,
- 5 let delovnih izkušenj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Pomurski zdravstveni center M. Sobota, Arh. Novaka 2/b.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po izteku objave.

ODPRAVLJANJE POSLEDIC POLETNEGA NEURJA V RADGONSKI OBČINI

Pomoč krajevnim skupnostim

Poletno neurje s točo je močno prizadelo tudi radgonsko občino, predvsem vinorodno ombočje. Uničenih je bilo veliko cest, nekatere občestne jarke pa so nalivi povsem zamašili. Celotna škoda je bila takrat ocenjena na 3,8 milijarde dinarjev. 10 do 15 odstotkov te vrednosti naj bi radgonska občina dobila iz vira republiške solidarnosti, torej od 380 do 450 milijonov. Zaenkrat so prejeli le 170 milijonov (do decembra), denar pa so že razdelili prizadetim občanom v krajevnih skupnostih. Tokrat so dobili le tisti, katerih škoda je bila ocenjena 50 odstotkov ali več. Denarja je bilo namreč premalo, da bi ga lahko razdelili vsem (če pa bi ga, bi si lahko z vsoto kupili le vrečo krmila ali pa niti te ne). Zato so v izvršnem svetu morali določiti neko mejo — odločili so se, da dobijo na začetku le najhuje prizadeti. Pri tem se je pojavilo nekaj nepravilnosti, ki se ob takih primerih vedno pojavljajo in so osebnega značaja (v Zbigovcih so probleme rešili na skupnem pogovoru).

Krajevne skupnosti v radgonski občini pa so že prejele tudi okrog 5500 kubičnih metrov gramoza. Uporabili so ga za gramozenje in obnovo poškodovanih cest, opravljenih je bilo veliko ur grediranja in izkopov jarkov. Gramoz so kupili s sredstvi, zbranimi z enodnevnim zaslužkom delovnih ljudi v občini Gornja Radgona. Do sedaj so zbrali 72 milijonov dinarjev, nekatere delovne organizacije pa svojih obveznosti še vedno niso poravnale. Pri zbiranju in dodeljevanju sredstev za odpravo posledic toče pa je velik problem inflacija — škoda je bila ocenjena avgusta, denar pa priteka šele sedaj.

TURNIŠČE: cene pujskov

Ponudba pujskov na sejmu v Turnišču je že nekaj časa enaka, pa tudi povpraševanje ni ravno veliko. Minuli četrtek (24. decembra) so rejci ponujali 51 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih do 15 kilogramov. Ker za rejce zamrznitev cen ne velja, so te v zadnjih tednih nekoliko višje, saj je treba za par pujskov odšteti od 50.000 do 80.000 dinarjev. Minuli četrtek je lastnike zamenjalo 26 pujskov.

S Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Informativni dnevi v Gornji Radgoni

Da bi olajšali delo zavarovancem in jim prihranili odvečne poti, so se na Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Murski Soboti odločili, da bodo po novem letu imeli tedensko enkrat v Gornji Radgoni informativne dneve. Ti bodo vsak ponedeljek med 8. in 13. uro v prostorih občinske zdravstvene skupnosti. Tu bodo občani lahko dobili vsa pojasnila in uredili vse potrebno v zvezi s pokojninskim in invalidskim zavarovanjem.

MNOGI, KI SO GA ŽE POSKUSILI, PRAVIJO: TO JE...

PREKAJENO GOVEJE MESO IZDELEK, KI SE HVALI SAM!

ARCEOMURSKA MESNA INDUSTRIJA MURSKA SOBOTA

gotilno rad zavjem. V vasi gotilne sicer ni, je pa zato bife v bližnjih Genterovcih in kar dve gostišči v Nedelici. Tako se može večkrat snidemo, se pogovarjamo. Velikokrat zvečer, kar pa ni pravilo — tudi sredi dneva se srečamo.«

Kot za vsako kmetijo, kjer danes uspešno kmetujejo, je tudi za Vegijevo značilno, da je bilo potrebno veliko odrekovanja in dobre volje, da so prišli tako daleč, kot so danes. Zadnjih 25 let ni bilo pravih počitnic, kaj šele morja. Ves čas je bilo treba graditi kaj novega, kupovati stroje, pa seveda iz dneva v dan skrbeti za živino. Nikoli noben član družine ni bil zaposlen in Julij se na vprašanje, zakaj ni šel v službo, pošali: »Hja, saj kakšne velike izbire nisem imel: ali delati ali oditi v službo. Odločil sem se za prvo.« Zato pa naj bi bilo s sinom drugače — nameravajo ga še naprej šolati, verjetno v Lendavi. Če bo želel ostati kmet, nič hudega, če pa ne, pa bo z določeno izobrazbo tudi imel priložnost dobiti delo...

Teh 25 let gradenj, odrekovanja in neprestanega garanja na Juliju ni pustilo sledov. Iskriv je, duhovit in živahen. Poprime za vsako delo, tudi tako, ki bi sicer terjalo kakšnega »mojstra«. Ti pa so danes vse prej kot poceni. Znanje vseh vrst zato Juliju in njegovi družini nikoli ni bilo odveč. In še lep čas ga bodo potrebovali. Julij pa si tudi sam posebej ne beli glave, kako in kaj jutri. Čeprav ga obenem skrbi, kaj bo z mladimi kmeti, saj je danes začeti »iz nič« skoraj nemogoče — vsaj v kmetijstvu.

Vegijevi, tako vsaj trdi hišni gospodar, novega leta nikoli niso pričakali daleč od doma. Z ženo sta se povesečila v kakšni od bližnjih gostiln. Tudi letos ne bo drugače. Ker je (med drugim) živina tudi na Silvestrovo lačna...

Bojan Peček

Mercator - Sloga

obiščite **novoletni sejem**

vse za dom od 12. 12. 87 do 23. 1. 88

v rumeni hali Pomurskega sejma v Gor. Radgoni

- spalnice, dnevne sobe, kuhinje, jedilnice, otroške sobe, predsobe, kopalnice
- svetila, talne obloge, tapete
- posteljina, odeje, zavese, prti
- gospodinjstvi aparati, bela tehnika, posoda
- tv in radijski sprejemniki
- kolesa, motorna kolesa
- stavbno pohištvo, sanitarna keramika, keramične ploščice
- vse za zimski šport
- pokušnja in prodaja vin in mesnih izdelkov
- sejmeški bife

posebne ugodnosti sejmski popusti obročno odplačevanje

po 1. 1. 1988 razprodaja tekstila in konfekcije pričakujemo vas!

SREČNO IN VESELO NOVO 1988!

Kako hudobna je pokrajinska jezikovna mačeha

Mineva leto, odkar se je v tem našem pokrajinskem časniku pojavila rubrička Jezik ni/je mačeha. Pri soboški Književni mladini se je rodila ideja, da bi javno skušali opozorjati na jezikovne malomarsčine v pokrajini ob Muri in hvaliti, kar je v tem smislu dobrega. Ko pa je postala legalnost obstoja soboških književnomladincev vprašljiva, v uredniškem odboru pa je prevladalo mnenje, da bi se s tematiko le kazalo pozabavati, sem poskušal (ob zelo redkih sodelavcih) to idejo vendarle udejanjati. Brez kakšne trdne sheme sem zapisoval mnenje o nekaterih jezikovnih »umotvorščinah«, čeprav je bilo že na začetku jasno, da lahko gre samo še za eno tovrstno (sizifovsko) paberkovanje. Ljudstvo potrebuje kruha in iger, pravi kolega, sicer tudi pesnik in jezikovni premišljevalec, in le zakaj bi ga morili z nečim, kar je toliko ne-naše. Čeprav si ni nihče delal utvar, da bi s takšnim koticom napravil jezikovni red in hipoma dvignil tukajšnjo zavest, je vendarle zanimivo, da se ni praktično nihče oglašil; nobeden od številnih (tudi jezikoslovnih) izobraženec prispeval svoje misli o jeziku vsaj tule, če se že ni nameraval (upal?) spopadati z Osrednjeslovenci pri (na primer) Načrtu pravil za novi slovenski pravopis (1981) in morda zagovarjati kakšnih obrobju bližnjih (in seveda teoretično možnih) pogledov. Podoba knjižnega jezika v pomurskem prostoru in odnos do njega kličeta po kompleksnejši, zahtevnejši obravnavi — sociolingvisti, sociologe in še koga čaka tu še zlata jama.

Beseda mačeha je bila v naslov tehle premišljevanj zelo umestno postavljena, saj je za tukajšnje jezikovno stvarnost značilno nezanimanje, odrinjenost te problematike v ozadje (da ne rečem podzavest), nepripravljenost za spreminjanje, nepogovarjanje in nerazjasnjevanje o marsičem, kar bi bilo nujno. Stvari puščamo take kot so, tudi za celo lastne nacionalne (ne-)zavesti, samo da ne bi koga vznemirili, prizadeli pri okopavanju njegovega vrtička — vse v stilu: Zakaj bi načelnjali, saj smo tudi do sedaj živeli. S to »usmerjenostjo« smo v pokrajini napravili velik korak nazaj, napake, ki jih delamo, pa (v dobri veri, da je naše početje pravilno) posnemajo še v centru in škoda se veča.

Naši ljudje so že od nekdaj potovali po svetu in iskali večji kos kruha. Velikokrat so se (brez kruha) vračali in nastala je (lepa?) slovenska navada, da so tuja (ne samo uradno dvojezična) mesta dobila in obdržala slovenska imena. Od Dunaja do Pulja, od Rima do Bitolija (?). Pri tem ni šlo — in tudi danes ne gre — za kakšno poudarjanje večvrstnosti ali celo zdaj toliko popularni nacionalizem, pač pa za način prenašanja, domačinja zaradi lažjega sporazumevanja in izgovarjanja. A glej ga zlomka, v zadnjem času je na našem (morda tudi širšem) območju živo prepričanje, da je edino mogoče in dovoljeno s slovenskim imenom nazivati le tiste kraje, ki so uradno dvojezični. Tu je zdaj konkretno prej omenjena mlačnost pri stvarih, ki so povsem jasne. Znameniti smo slovenska poimenovanja (zlati bližnjih) krajev v Avstriji in na Madžarskem. Kot da jih ponovno odkrivamo, rahlo sramežljivo spet začenjamo pisati imena avstrijskih krajev, za katera imamo slovenska poimenovanja. Še enkrat: Gre za odnos do naše preteklosti, ne za jadikovanje za nekdanji slovenski ozemlji, kjer so še danes naši ljudje; za tiste najbolj omejene se da privleči na plano tudi birokratski dokaz, znameniti 7. člen avstrijske državne pogodbe, ki tudi slovensko Štajersko nedvomno vključuje. Zato so povsem nerazločljive izjave tistih, ki »kraje poimenujejo, kot je to uradno«. Da se razumemo: Nihče ni za nasilno »podomačevanje« vsega, kar je le mogoče. Salzburga danes menda nihče več ne bo zamenjal s Solnogradom, a če gre za nam bližja imena, ki smo jih v preteklosti tako pisali in so del naše kulturne zgodovine, se jih vendarle spodobi pisati obojeimensko — od Žetincev/Sichelsdorfa do Zvenec/Jennersdorfa. To naše odkrivanje pa je silno počasno — tako pri vsakdanjem govoru kot zapisovanju, ob uradnem političnem srečevanju ga tako rekoč ni, še najmanj smo obremenjeni pri kakšnem zgodovinskem razglabljanju. (V tem pogledu moram pohvaliti prvo knjigo nove Enciklopedije Slovenije.)

Tudi v medijih javnega obveščanja smo neverjetno boječi; v toliko hvaljeni dvojezični televizijski oddaji o obeh Radgonah (avstrijski in naši) so nam naši televizijci pokazali, da niso še nikoli slišali, da se Bad Radkersburg slovenski. Reče samo (avstrijska) Radgona, nikakor drugače. (Popoln seznam imen glej v prvem nadaljevanju feljtona Po sledovih slovenstva na avstrijskem Štajerskem, Vestnik 34/28. avgust 1986.)

Na vzhodnem robu pokrajine je stvar še hujska, spet zaradi bojazni, da ne bi kdo komu očital nacionalizma, in trdnega prepričanja, da imamo spet »pravico« slovensko imenovati izključno dvojezične kraje. Tudi tu nam zgodovinski zapisi govori drugače, a v veliki nmehi smo zapustili celo za Slovence edino ustreznih Sombotel(j) in si sedaj lomimo jezike z madžarsko obliko ter seveda nepravilno pišemo iz Szombathelyja namesto Szombathejly, v tem primeru pravilne pridevniške oblike szombathejski pa itak nihče ne pozna. Svetla izjema so edino nekateri starejši in verski pisci — prav lepo je na primer pogledati zadnje Stopinje — ki se sploh trudijo, da bi v knjižnem jeziku ohranjali tudi pokrajinske, ne samo osrednjeslovenske prvine. Tudi te, mislim na pisce, bi bilo dobro kdaj upoštevati, ne samo sodobnih uradnikov.

Naš ponos in odnos do preteklosti (in sedanjosti) torej ponujam v premislek ob koncu tega enoletnega obsojanja. Le s spremenjenim odnosom se da kaj spremeniti, siceršnje obsojanje ne zaleže kaj dosti. (Vzemimo za zgled znameniti soboški shopping/šoping, ki se ne bo spremenil — za druge je namreč dovolj dobro poimenovanje blagovna hiša — dokler ne bodo dobili dovolj jezikovno uzavešenih ljudi, ki bodo to storili.) A glede na današnje čase, ko zaradi znanih zakonov tisto staro geslo: Kultura in prosveta — to naša bo osveta vse bolj tone v pozabo, je v to težko verjeti. — Sicer pa so strani našega tednika za to tematiko menda vedno odprte

Marjan Mauček

MIKI ROŠ: Še je čas, da premislite in ukrepamo, preden se podamo v kopreno kulturnega molka.

Tako bi si lahko razložili gornjo fotografijo z enim najdejavnejšim ljubiteljem kulture, dolgoletnim vodjem Gledališa Mi v soboškem Klubu mladih in gledališčnikom, ki nas je navdušil tudi kot igralec na grajskem in drugih odrih, prepričal pa tudi z izraznostjo giba na otvoritvi razstave Antični pokop v Pomurju. Omenjena otvoritev in ponovitev na malih ekranih v sicer poznih Integralih je bila nedvomno najzanimivejši kulturni dogodek leta v Pomurju.

bb

Po povzetju

Tistega dne, ko sem se s soboškimi uredniki zmenil, da bom napisal nekakšno novoletno kulturniško poslanico, ki mora vsaj od daleč dišati po literaturi v šolskem smislu, se mi ni niti sanjalo, kako se bo vse to končalo. Ne le da so me začeli oblegati znanci in polprijatelji, češ, »končno imaš priložnost, da zapišeš nekaj o meni«, celo grozilo so mi, »če ne boš pisal o meni, bodo pisali o tebi v črni kroniki«, na moj naslov so začela prihajati sumljiva pisma, ki sem jih sprva odrinil na rob, nekaj dni pred oddajo tipkopisa pa sem se premišljeval, kako bi jih zrinil med vrstice, da bi jim končno zadostil. Nič, odločil sem se le za tole, napisano na šolskem listu z gimnazijsko pisavo.

Spoštovani tov. Vincetič, ker vem, da ste v zadregi, vam pošiljam kupček mojih najnovejših pesmi, ki bi jih lahko objavili v novoletni številki. Ker ponavadi pišem v prekmurščini, vam tokrat pošiljam knjižne.

Staro leto sem rad imel kot svojo ženo Baro, ki bi jo, če bi smel, prodal za tolsto kravo.

Vem, da to ni res lepo, da Bara bođe krava, a krava Bara ni zato, ker je škropljena trava.

Vaš Pišta

Seveda me je zaradi okornosti samega pisanja spreletelo, zato sem dolgo okleval. Bom pač objavil, če ne bom imel drugega — in glej ga zlomka, zasenčil je vse ostale.

Počasi se je razvedelo in vsakršna pisma so začela rotati na moj naslov. Oglašali so se varilci, mehaniki, trgovci, zobarji in čistilci, oglašil se je Franc Rajnar s kupom v sree parajočih pesmi, pa Oto Kuzmič s šopom lirskih refleksij, celo Terezija Luk je povrtala za svojo pesmijo v neke stare knjige; omenil sem dekletu, v kaj me je namočilo uredništvo, pa je le zamahnila z roko, češ, ni ti treba riniti skozi vsak zid, najbolj pikro pa mi je zasolil Dodo:

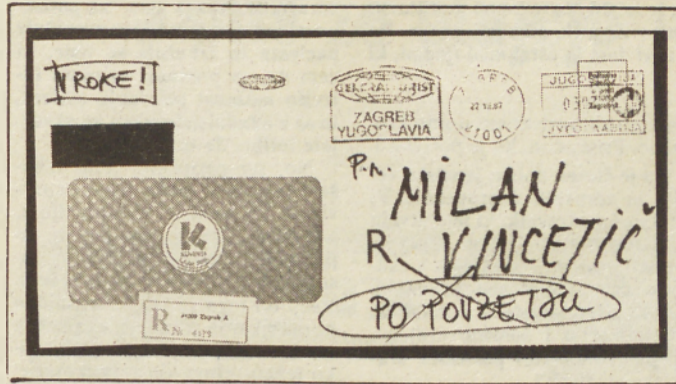
Milan, raje vzemi svinčnik in ga sili na obeh straneh. Raje piši za Jezik ni mačeha, kot da ne norčuješ iz sebe. Kdo bo le bral nekakšne uvodnike? Če boš tako nadaljeval, bom odkopal sekiro.

Servus, Dodo

Naj, sem pomislil. Se bo že trkal v čelo. Koliko je takih, ki sanjajo, da se njihovo ime pojavi v mastnem tisku. Ni kar tako, in še na kulturni strani povrhu, tu se pojavljajo sami imenitneži, to so strani, ki so letos razpredale o Novi reviji 57, o novih šolah, najbolj vnetih bralcih, pesnikih, občinskih kulturnikih...

Milan, mislil sem, da boš ubral pravo struno. To ne vodi več nikamor. Pišeš, ko te potrebujejo; sicer pa je tako na vseh uredništvih. Bral si moj Razpočnico, napisal pa sranje. S Francijem sva se lotila boljšega posla, kot je pisanje literature. Obišči naju in se prepričaj. Ne čemi cele dneve v svoji tuknji in ne piši več pesmi.

Feri

Obiskal sem ju: slikala sta. Na steklo, okoli stekla, pod steklom, bila sta v lični delavnici, hotel sem ju posneti, pa sta mi zagrozila, da mi bosta razbila aparat, raje bi tehtali rokopise, Milan, napisal še nisi ničesar, tvoje tri zbirke niso vredne počenega groša, bil je zakopan v papirje, Feri namreč, govoril mi je o nekem novem mladinskem romanu in o drami, ki bi se šla o mrliču, obrnil sem se in zabredel v gosto decembrsko panonsko noč, nosilo me je proti moji sobi, polni starin in vzduha po človeku, premišljeval sem o Mileni, o vseh čakajočih in načakanih, dajalo me je, morda sentiment ali nostalgija, znebiti se je moram pri pisanju, ki je nastajalo v moji zavesti kot bled oris; nima smisla, da navedem kakšno svojo pesem niti kratko prozo, vse mora steči spontano in nenarejeno...

Naslednjega dne sem obiskal uredništvo. Seveda urednice nisem našel. Samo še dva dni. Ne morem se kar tako predati, postajal sem raztresen in neroven, začela se me je polasčati ihta, mislil sem že, da me bo pobralo, ko me je rešilo tole pisemce.

Kaj če me bo uročil njegov rog? Ne, ne, sem si dopovedoval, v kaj takega se ne smeš podati. Kaj bi bilo sploh zanimivega? Verjetno bi mi pisalni stroj zdvijal. Hote sem začel zavlačevati, dokler me ni presenetila tale drobno popisana dopisnica.

Milan,

vse, kar veš, lahko napišeš o meni. O meni pa tako ničesar ne veš, saj okoli trobiš, da ti moje slike niso všeč. Zakaj se posiljuješ? Ojunači se in napiši, kot misliš, ali pa molči, saj ne ločiš toplih in hladnih barv.

Sandi

Tako, bilo mi je dovolj. Kam vse to pelje? Kaj naj zakrпам s temi pismi, ki niso ničemer podobna? Nič, kakorkoli že, če se znova lotim pisanja, bo izšlo šele naslednje leto. Telefoniral bom urednici in ji razložil. Bo že razumela — ali pa ostala brez teksta. Mora mi iti na roko. Hvala bogu, da me je rešil Žorž.

Dragi Milan,

ne obidi niti slikarjev niti gledališčev. O slikarji lahko napiševa skupaj, o gledališču boš zmoget sam. Dobiva se okoli treh pri Jelši. Naj živi kunst, Žorž! Počakal sem, zapredala sva in se zapijala, dobivala krvave oči in polne glave, razobesila sva vse Mesariče, Beere, Logarje, Huzjane, Čerkeve, Dose, Medene, Gasparije in razvrstila malo plastiko, sestavljala in krušila mozaik, postajalo mi je odveč, ne, ne, zavozil sem, jutri moram oddati, zdaj bi mi bila krvavo potrebna vsaka bebasta vesticika.

Hojla, Milan,

če napišeš še kako kracarijo o Sumljivi osebi, boš postal sumljiv kulturniškim krogom. Tvoje kraccanje je naravnost smešno, igre več ne znaš gledati. Znebi se tega svojega pisunjarjenja,

Duša

Vrag naj vas vzame vse skupaj, še prosili me boste, kupovali moje rokopise in se važili, da ste bili ta in ta dan z mano, sem se grizel od zavisti, kaj za vraga so tako zrasti, kako naj to dopovem Mikiju, Bertti, Brigiti ali Janiju, kaj naj jim natvezim, da jih nisem pribelježil? Oni o volku, jaz o kozličkih! Naj objavim Odo prekmurški krajini ekologe Toneta N., naj citiram Žalokove pesmi, naj si zmislim poslanico v enajstercu ali dobesedno izgenem.

Še sreča, da sem zadnji dan pred oddajo rokopisa spal malce dlje. V nabiralniku so se nabrala novoletna voščila, ki jih ponavadi nisem odpiral do srede januarja, zapisal sem si le nekaj najzvirnejših, a jih nisem znal kam vstaviti, izogibal sem se družbe in pomalen klel, zmanjkalo mi je, noben hudič me ne more več rešiti, nič, zapakiral sem tekst v ovojnico in priložil pisemce.

Draga urednica Brigita,

pošiljam ti tekst, kot sva se zmenila. Upam, da še ni prepozno. Daj ga tudi tektorju, kajti včasih mi ponagajajo vojice. Če je tehnični že vrisal in če je besedila premalo, naj uporabi večje črke, sicer pa normalne. Poslal bi ti ga mnogo prej, pa sem ga moral še malce izpiliti. Upam, da boš zadovoljna in da ne boš po nepotrebnem krojila teksta, saj mi je vzel dobršno mero časa in potrpljenja. Poskusi izterjati čim boljši honorar.

Milan

P.S. Nekje pripiši, da se avtor zahvaljuje vsem, ki so mu pomagali pri pisanju. Dodaj, da mu je bilo v poseben užitek in da brez njihove pomoči še zdaleč ne bi zapolnila te strani.

kulturni koledar

razstave

MURSKA SOBOTA — V galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec je na ogled SODOBNO LIKOVNO PRIZADEVANJE V POMURJU. S svojimi deli se predstavljajo likovni ustvarjalci, rojeni po letu 1950: Ivo Bošnjaković, Sandi Červek, Marika Danč-Roth, Jože Denko, Zlatko Gnezda, Marjan Gumilar, Mirko Rajnar, Ditka Petkovič in Borut Vild. Postavitelj alternativne scene je Janez Balazic. Razstava bo odprta do 29. januarja, za tem pa bodo dela pomurskih slikarjev mlajšega rodu na ogled v Kranju (v okviru tradicionalne izmenjave z gorenjskim muzejem ob slovenskem kulturnem prazniku v februarju), marca v Beljaku in aprila na Ptuj.

Na študijskem oddelku Pokrajinske in študijske knjižnice Kulturnega centra Miško Kranjec je azstavljena Prekmurska madžarska književnost. Na ogled so leposlovna dela in stvaritve prekmurskih piscev madžarske narodnosti. Razstava bo odprta do 23. januarja.

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak je na ogled razstava del članov likovne sekcije kulturnoumetniškega društva Ivan Kaučič. S svojimi deli se predstavljajo Cimerman, Gnezda, Hramuš, Kovač, Makoter, Marko, Markovič, Potočnika (starejši in mlajši) ter Prelog. Razstava bo odprta do 16. januarja.

LENDAVA — V Galeriji Lendava je še vedno na ogled 15. razstava mednarodne likovne kolonije, na kateri se predstavljajo: Sandi Červek, Magdolna in Ferenc Kalmar, Istvan Kotnyek, Erich Novoszel, Ivan Simon, in Alenka Sotter.

V lendavskem gradu pa sta razstavljeni tudi stalna likovna in muzejska zbirka, na ogled pa je še spominska soba Göyrgya Zale.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin se s tihotijzi predstavlja Rudi Vivot iz Ruš.

GORNJA RADGONA — V avli doma kulture in radgonskega kinematografa so razstavljeni slike domačina Antona Rovšnika.

LIKOVNA ŠOLA

Srečanja LIKOSA (Likovne sekcije kulturnoumetniškega društva Štefan Kovač) v Murski Soboti so usmerjena v praktično delo, izobraževanje s predavanji in pogovori na temo likovne ustvarjalnosti. Potekajo vsak ponedeljek ob 17.30 (v dislocirani učilnici št. 31 Srednje družboslovne in ekonomske šole), za strokovno plat skrbi mentor-akademski slikar Ignac Meden, januarski program pa je naslednji:

4. januarja uvodna razlaga in razprava ter skiciranje na temo Centralna perspektiva ali kako prikazati prostor na sliki;

11. januarja — O tonškem slikanju ali odnosu svetlo-temno kot osnovi barvnega slikanja (s sabo je potrebno imeti seveda poleg dveh barv tudi podlogo);

18. januarja bo nadaljevanje prejšnje teme za stopnjo dalje;

25. januarja pa bo v osrednjo analizo likovnih del, ki jih je treba prinesiti s seboj in med njimi izbrati prava za razstavo.

Knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v knjigarni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so: MOJ PRVI LEKSIKON A—Ž 1/4 (Pomurska založba), P. Simon Asič — POMOČ IZ DOMAČE LEKARNE (Mohorjeva družina Celje) in Gorazd Gavez — MALI DRUŽINSKI PSI (kmečki glas).

LJUDSKI ZDRAVNIK

Na Goričko je prišel pred petnajstimi leti in tako kot večina zdravnikov, ki od drugod pridejo v naše kraje, je mislil, da se bo po prvi službi v zdravstveni postaji Gornji Petrovci vrnil v Zagreb, od koder izvira. Pa to ni tako, saj se bo kmalu vselil v svoj novi dom in ostal med ljudmi, ki so ga znali pridobiti in zadržati.

Dr. Marjan Kiršner, ni naključje, da vam pravijo ljudski zdravnik. Ne zato, ker bi v svojo stroko uvajali poenostavljanje in le domačo lekarno, ampak zato, ker ste se znali približati ljudem. Kaj je bilo tisto, kar vas je — Zagrebčana — zadržalo na Goričkem?

Zelo enostavno: dobri Gorčanci, s katerimi sem se ujel — oni z mano in jaz z njimi. Na Goričkem so me zadržali ljudje!

Kdaj ste prišli v te kraje? Prišel sem 1973. leta, po naključju. To mi je bila prva služba in mislil sem, da bom tu le leto ali dve, potem pa odšel, kot večina zdravnikov. Zdaj pa štejem že petnajsto leto svojega bivanja tukaj.

Ljudem pomagajte in oni pomagajo vam. Pomagajte jim kot zdravnik, pa tudi drugače po svojih močeh. Zdravniško belo haljo kaj hitro zamenjate za drugo manj občutljive barve in poprimete za vsakršno delo. V zadnjem času zidarsko, saj sebi in svoji

božkem zdravstvenemu domu kronično. Priskočim, ko je potrebno.

Ko je človek bolan, je stiska velika in zdravnik dobrodelnik. Vi ste splošni zdravnik, ki ima prvi in odločilni stik z bolnikom. Prav temu stiku pa daje medicina v zadnjem času premajhen poudarek. Je to razlog, da ste se odločili za specializacijo v splošni medicini, ali pa je odločitev posledica družinske tradicije?

Z ene strani je res posledica družinske tradicije (zdravnik je bil oče, pa tudi dedek), z druge strani pa menim, da je to res lep, human poklic — biti splošni, in to družinski zdravnik. O njem vseskozi govorimo kot o modelu zdravnika, prav malo pa naredimo za ta stalni stik s pacientom od rojstva do konca, ko ga pospremiš. Bila pa bi vsekakor velika pridobitev za medicino, če bi vsi vsaj približno dali toliko na stik s pacientom, kot se sam trudim. Poznam svoje ljudi in ni mi težko delati zanje, čeprav je te-

Po vaših izkušnjah ljudskega zdravnika, kakor smo vas poimenovali, verjetno več časa posvečate pacientu in izkušnje so tiste, ki vam dajejo prednost oziroma hitrejšo možnost reševanja »šifer«, in se z administriranjem ne ukvarjate toliko. Je to točno?

No, po petnajstih letih izkušnje se gotovo lahko malo improvizira. Pri delu, ki ga opravljam, osnovne šife že obvladam, po potrebi je v pomoč knjiga, in mislim, da to ni največji problem. Večji od tega se mi zdi kronično pomanjkanje zdravniškega kadra in ne vem, zakaj se zdravniki tako težko odpravijo v Prekmurje, ko pa je to tako lepa pokrajina in v njej živijo dobri ljudje. Lahko zatrdim, da sem videl in obiskal veliko krajev, toda tako dobrih ljudi, kot so Gorčanci, zlepa ne najdeš.

Število bolnikov krepko presega normative za enega zdravnika in tako mora človek res žrtvovati sebe, da lahko opravlja ta poklic, kot je treba. Velikokrat, žal, na račun družine, otrok, ki posredno na svoji koži čutijo značilnosti takega terenskega dela, kot ga imam.

V prvem vprašanju je omenjena domača lekarna, z namenom, da bi poudarili ljudskost. Omenjena pa je bila tudi zato, ker mora splošni zdravnik poleg dobre besede in pravega zdravila presojati o uporabi zdravila s takojšnjim učinkom. Ta učinek pa imajo antibiotiki in morda se jih pri nas uporablja nekoliko preveč. Zakaj?

Biti domači zdravnik, pomeni, poslušati človeka, ga skušati razumeti in velikokrat mu dati prav, četudi to nima. O antibiotikih pa le toliko: Na splošno jih uporabljamo preveč. Zakaj, ne vem.

Na Goričkem je veliko ostarelih ljudi, pa tudi sicer beležimo v Pomurju visok odstotek prebivalcev, starejših od 65 let. Gotovo priletnjeji prevladujejo tudi med vašimi pacienti? In kakšne so nasploh izkušnje vašega terenskega dela?

Glavni del mojega dela je res geriatrija, med pacienti prevladujejo starejši, osamelci ljudje. Šele v zadnjem času je opaziti, da se mladi ljudje zaradi ekonomskih razlogov vračajo oziroma ostajajo na kmetijah, pa tudi da raste število otrok. Mislim, da delo na Goričkem ne dovoljuje ločitve med pediatrijo, delom z odraslimi in ostarelimi. Zdraviti je potrebno vse od dojenčkov do najstarejših in celo onemoglih starčkov, ki jim lahko pomagam.

Ravno zaradi povedanega lahko sklepamo, da ste torej družinski zdravnik, ki je bil značilnejši za minule čase, leta, ko specializacije še niso imele take prednosti kot dandanes.

Biti družinski zdravnik, pomeni, približati se ljudem — človeku od njegovega začetka, od rojstva do konca — smrti. Bistveno pri vsem je vedno biti človek in se približati sočloveku, se postaviti zanj ob pravem trenutku in na pravi način. Da pacient oziroma bolnik začuti, da se lahko obrne na zdravnika po nasvet in da lahko računa na njegovo pomoč ob vsakem času.

Brigita Bavčar

Z nepogrešljivo zdravniško torbo in terensko katro se dr. Marjan Kiršner že več kot petnajst let odpravlja k pacientom na Goričkem, pa tudi drugod v Prekmurju, kjer bolniki potrebujejo njegovo pomoč.

Foto: A. Abraham

družini gradite streho nad glavo. Kdaj bo novi dom nared?

Ne samo, da sem na Goričkem zdravnik, počutim se tudi kot Gorčanec, ker so mi priznali domovinsko pravico in sem tako na neki način res na Goričkem že doma, čeprav sem tudi Zagrebčan. Včasih več kar ne vem, kaj sem; ali eno ali drugo. Sicer pa ni bistveno!

Res poprimem za vsako delo, če je treba. Imam vinograd, ki me veseli, sadovnjak, pričelali pa so me tudi, da sem začel graditi hišo, tako da res veliko delam, in to me veseli. Z Goričkega, z zdravstvene postaje Gornji Petrovci pa prihajate dežurat tudi v Mursko Soboto. To je gotovo naporno? Naporno je, vendar ne dežuram dosti, vsekakor pa zato, da ohranim stik s kolegi; da vidim kaj se dela in kako se dela, da slišim o novih pristopih, da izmenjamo izkušnje, obenem pa rešujem kadrovske pomanjkanje, ki je v so-

ren velik, da ne govorim o normalnih, toda to se izravna s tem, da pacienta poznam, da se lahko ob vsakem času obrne name. Imam tako imenovano stalno pripravljenost (na voljo sem od 0.00 do 24.00) in bolnikom sem pripravljen pomagati po svojih močeh.

To je veliko, kajti poleg pravega zdravila je beseda tisto, kar bolniku največ pomeni. Žal pa se je v zadnjem času tudi v zdravstvu razbohotila administracija in splošni zdravniki se morate ubadati tudi s šifriranjem, če lahko tako poimenujemo opredeljene bolezni po oznakah, s katerimi se srečujete pri svojem delu.

To je naša splošna bolezen, ta administracija. Brez nje ne gre v poplavi predpisov in zakonov, ko je treba izpolnjevati oznake. Toda človek je lahko iznajdljiv in zaobide odvečno in se bolj posveti pacientu kakor papirjem; včasih sicer na račun predpisov in določil.

SKUPŠČINA SOCIALNEGA SKRIBSTVA

LETOS PRVIČ V IZGUBI

Na zadnji seji občinske skupnosti socialnega skrbstva v Lendavi so ugotovili, da se bo leta prvič v zgodovini svojega obstoja letos znašala v izgubi, ki bo znašala okoli 15 milijonov dinarjev.

Kako je prišlo do te izgube in kako jo bodo odpravili? Lendavska občina je znana po tem, da v njej živi največ ostarelih občanov in ima zato tudi čedalje več socialnih problemov. V domovih za ostarele občane v Rakičanu in Lokavcih je tačas okoli 100 občanov iz lendavske občine. Cene v teh domovih neprestano rastejo prispevna stopnja za socialno skrbstvo pa je nizka in je z njo nemogoče zbrati dovolj sredstev za vse potrebe. Za povečanje cen v varstvenih domovih bodo do konca leta morali plačati več kot milijardo starih dinarjev, to pa je povzročilo tudi izgubo. V Lendavi bodo v najkrajšem času pripravili sanacijski program za odpravo izgube, že sedaj pa opozarjajo, da bo v prihodnjem letu še težje, saj bo zaradi omejenih sredstev v domove za ostarele mogoče spraviti le najnujnejše primere. V Lendavi se sprašuje-

jo, kdo bo sprejel odgovornost za posledice takšnega ravnanja z ostarelimi občani. Da bi vsaj ublažili socialno problematiko, bodo v prihodnjem letu vse svoje moči namenili uveljavljanju drugih oblik varstva. Gre predvsem za sosedsko pomoč, zdomsko varstvo in druge oblike, ki v

vsakdanji praksi še niso zaživele. V Lendavi bodo v začetku prihodnjega leta izdelali tudi elaborat o upravičenosti gradnje doma za varstvo ostarelih občanov za 120 oseb. Tak dom bo prejel ali slej potrebno zgraditi, ker je ostarelih vedno več.

Jani D.

Dvajset milijonov za krajevne skupnosti

Na zadnji seji občinske skupščine Lendava sta oba zbora sklenila, da razdelita sredstva, ki se zbirajo na osnovi samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti. Ta sredstva zbirajo vsi zaposleni in jih bo letos na voljo okoli 20 milijonov dinarjev. 70 odstotkov bodo razdelili vsem krajevnim skupnostim, in sicer 50 odstotkov glede na število prebivalstva in 50 odstotkov glede na število zaposlenih. 30 odstotkov sredstev bodo namenili manj razvitim krajevnim skupnostim. V skladu z dogovorom bodo ta sredstva razdelili krajevnima skupnostima Dobrovnik in Bistrica. Sredstev za krajevne skupnosti je vsako leto več, vendar morajo z njimi krajevne skupnosti v prvi vrsti pokriti najnujnejše probleme. Za delovanje krajevnih skupnosti pa je seveda bolj pomemben krajevni samoprisevek.

Delegati občinske skupščine so opozorili, da nekatere delovne organizacije še vedno ne dajejo sredstev za krajevne skupnosti ali pa svoje obveznosti neredno plačujejo, to pa povzroča težave pri uresničevanju programov krajevnih skupnosti.

Jani D.

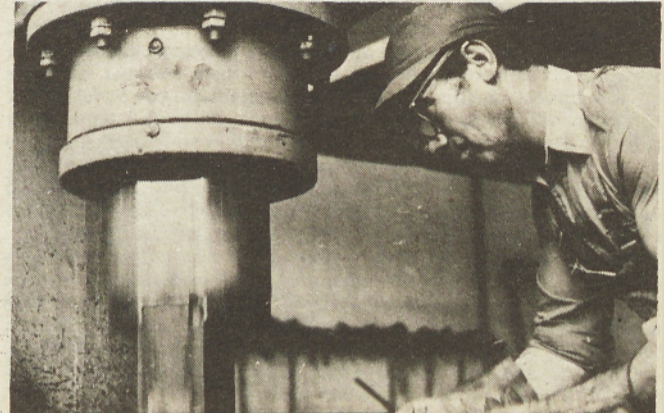
Predstavljamo vam letošnje pomurske trojčke. Gre za nedvomno pomemben dogodek, čeprav se ti trojčki ne zavedajo, kaj vse jih čaka v prihodnjem letu. Mamica (krava) živahnih trojčkov je doma v Gančanih.

KOVAČ KUJE — Pregovor: Kuj železo, dokler je vroče, velja za tega Naftnega kovača, ne pa za organizacijo kot celoto, kajti »vroč referendume« o ukinitvi tozdrov so v tozdu Raziskave in proizvodnja nafte in plina »minirali« (izrekli so se proti). Bo po 6 mesecih čakanja železo še vroče?

Bojan Križaj (posebna izjava za Vestnik): »Veseli me, da tudi v Pomurju, predvsem v Murski Soboti širite rekreacijo. Nova teniška igrišča so pomembna pridobitev ne samo za Mursko Soboto, marveč za vso Slovenijo. Ob čistem zraku, dobri mineralni vodi, bogracu in dobrem vinu je ponudba zaokrožena.«

Pošta je leto 1987 razglasila za leto kakovosti. Predlagamo, da leto 1988 razglasi za leto posodabljanja telefonije — vsaj v Pomurju.

V BESEDI IN SLIKI MED '87 IN '88

V osebnih in novinarskih fotografskih ostaja vedno nekaj slik, ki iz tega ali onega razloga niso bile objavljene. Sedaj, ob izteku starega leta, smo jih potegnili na plan. Vse, kar je zapisano ob njih, je lahko res, ni pa treba čisto verjeti besedam. Namenjene pa so tistim, ki se radi namočujejo.

Letošnje leto je bilo v znamenju pihanja balončkov — navadnih in elektronskih. Želja je, da bi bilo pihanja v prihodnjem letu še več — a dosti manj pozelenega.

Pred leti Negovsko, sedaj Blaguško jezero. Izpustili so vodo in preselili ribe. Veliko jih je romalo v Inoce, še več poginilo ob bregovih Ščavnice. In prazno jezero je vse do zime ostalo nedotaknjeno.

Kaj neki razmišlja Miško Baranja, ki ga je objektiv ujel pred nastopom na folklornem festivalu v Beltincih, kjer je banda Kociper-Baranja nepogrešljiv spremljevalec domačih folkloristov? Razmišlja o kaseti, ki je izšla v iztekaajočem se letu, na kateri bo znanecem ohranjena izvirna glasba, ali pa o tem, kako malo je še tistih, ki znajo izvabiti iz cimbal pravi zven strun, in je zato njegov izraz mrk?

Letnici za ti dve sliki pa označite kar sami. Nekaj izhodišč: če je bilo leto 1987 slabo in bo leto 1988 še slabše, potem je pod optimisti letnica ..., pod pesimisti pa letnica ...! Če pa ste sami med optimisti, pa upate, da bo leto 1988 leto optimistov?

Naj-sodobnejša kuhinja

Da je kuhinja v Pivnici Kompara v Gorah Radgoni premajhna, so zaposleni ugotovili že po nekajmesečnem obratovanju. Restavracija je namreč postala zelo priljubljena tako pri Avstrijcih kot pri domačih ljubiteljih domače hrane. Tako bodo približno tri leta po odprtju dobili novo kuhinjo.

Pivnica je že od 5. oktobra zaprta, saj so morali zgraditi prizidek ter montirati potrebno zahtevno opremo. Izvajalec del je SGP Pomurje, za opremo pa skrbi Lesnina. Sto kvadratnih metrov sodobne kuhinje jih bo stalo 200 milijonov dinarjev, sredstva pa so zbrali na ravni tozda Mejni in turistični servis. Obnovo oziroma gradnjo kuhinje (v stari kuhinji bodo pomožni prostori) bodo končali v rekordno kratkem času.

Lokal bodo odprli še pred novim letom, priprava hrane bo hitrejša, kakovostnejša ter lažja za zaposlene. Gostom pa bodo ponudili tudi obogateno jedilnico. Dogovorili so se z Gojitenim loviščem Kompas v Gornjih Petrovcih, da jih bodo oskrbovali z divjačino. Tako bodo vsak dan na jedilniku tudi sveže jedi iz divjačine.

Bernarda Peček

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Začetki gostinstva v Lendavi

V zgodovini gospodarskih panog v lendavski občini spada gostinstvo vsekakor med najstarejše. Temelj lendavskega gostinstva je bil postavljen s hotelom Krcna, ki ga je dal zgraditi grof Eszterhazy okoli leta 1720 ali 1750, takoj po obnovitvi lendavskega gradu leta 1717 in malo pred zgraditvijo katoliške cerkve 1749—1751. Ze po teh podatkih iz kronike lahko ugotovimo pomembnost posameznih dejavnosti v nekem kraju. Leta 1891 je lendavska mestna hranilnica odkupila Krono od prejšnjega lastnika in vložila precej denarja v obnovo nadstropnega gostišča. Z dozidavo ter ureditvijo zgradbe po zahtevkih tedanjega časa je imelo gostišče 12 sob za goste, kavarno, restavracijo, veliko plesno dvorano in kegljišče.

Mestno čitalniško društvo je imelo v stavbi knjižnico, čitalniški prostor in biljard. Tudi gospodarski del je bil sodoben — na razpolago so bili hlevi za 40 parov konj, prostor za vozove in ledenica. Leta 1919 je bila z balkona Krone razglašena Murska republika. Po drugi svetovni vojni so bili kegljišče in nekateri gospodarski objekti odstranjeni. Hotel je dobil ime Triglav, pozneje pa Park. V kroniki Lendave iz leta 1896 beremo, da so poleg Krone v Lendavi poslovali še trije lokali. Jani D.

Obiskali smo skupno obratovalnico Payo v Orehovcih

Jahte že plujejo

Potem ko so v tozdu Tovarne polnilne opreme Radenske opustili izdelavo plovil (motornih jaht), so se Hinko Hladen, Franc Marinič in Jože Rihtarič odločili ustanoviti skupno obratovalnico. Le-ta je začela posloovati 28. januarja 1987, imenuje pa se Payo. Poteklo je torej leto dni, zato nas je zanimalo, kakšne so izkušnje.

»Proizvodni program se nam je zdel zanimiv, za začetek pa smo imeli tudi dovolj izkušenj. Uspeli smo rešiti tudi problem prostora, saj nam je orehovski avtomehanik Martin Verbančič odstopil večjo delavnico. Z vso resnostjo in odgovornostjo smo se lotili dela. V obratovalnici Payo izdelujemo kovinska plovila in navtično opremo. Podlaga za naše motorne jahte so nizozemski načrti, ki pa smo jih »dodelali« in kot tehnološko izboljšavo zaščitili pri Novumu v Ljubljani, model pa smo prijaviteli pri Patentnem zavodu v Beogradu.« nam je povedal Hinko Hladen, sicer pa sta se v pogovor vključevala tudi Franc Marinič in Jože Rihtarič.

»Letno bomo predvidoma naredili 5 motornih jaht. Pred kratkim smo zaposlili 3 delavce, tako da nas je zdaj 6. Naše motorne jahte so kovinske, dolge so 11 metrov, široke 3,8 metra, tehtajo pa 10 ton. V jahtah je 8 ležišč, dve spalnici, kuhinja, jedilnica,

Motorne jahte, izdelane v skupni obratovalnici Payo v Orehovcih, že plujejo po sinjem Jadranu.

salon, sanitarije. Poganjata jih en ali dva motorja, pač glede na željo. Vsa plovila izdelujemo za znanega kupca. Cena pa je odvisna tudi od opreme, zato je med 150 in 200 tisoč nemških mark oziroma v ustreznih dinarskih protivrednosti.« smo zvedeli od sogovornikov.

Pogled je zastal na kovinskem plašču bodoče motorne jahte.

Tega najbrž ni težko narediti, seveda če imaš delovne izkušnje, bolj zahtevno pa je — po našem

mnenju — opremljanje. Tudi tu so mojstri naši sogovorniki in njihovi delavci. Skoraj vse namreč naredijo — zmontirajo sami, imajo pa tudi nekaj zunanjih sodelavcev. Motorne jahte iz obratovalnice Payo v Orehovcih so za 30 odstotkov cenejše od podobnih tujih, zato je po njih kar precejšnje povpraševanje tako doma kot na tujem. Doslej so izdelali 3, v izdelavi je, kot reče-

no, nova — četrta, pripravljajna dela pa potekajo že za peto. Kupci jaht so turistična delovna organizacija Sunturist iz Zadra, tuji kupci, pa tudi jugoslovanski zasebniki se zanimajo. Dokaz več, da so se Hladen, Marinič in Rihtarič pravilno odločili.

»Poslujemo preko obrtne zadruge Prlekija Ljutomer, jahte pa izvažamo preko izvoznih delovnih organizacij. Za nakup uvozne opreme nam zadošča devizni znesek, ki ga določajo carinski predpisi. Za domačim materialom tudi nimamo težav, za zdaj pa še ne vemo, kako bo v davkarijo, kajti šele po novem letu bomo vložili prvo davčno napoved,« so sklenili pogovor podjetni, a ne preveč zgovorni člani obratovalnice Payo. Svojih uspehov namreč ne obešajo na veliki zvon, kajti ti ne prihajajo po naključju, ampak po vztrajnem delu. Seveda je odveč zapisovati, da je njihov delavnik čestokrat daljši od 8 ur.

Iz Pomurja torej (znova) prihajajo motorne jahte, naredijo lahko tudi 8 do 14 metrov dolge jahtice (z motorjem ali brez njega). Potreben je samo še denar.

Š. Sobočan

LUCIA FONDA BONETTI O POMURSKEM TURIZMU

»Italijani bi radi prišli v Pomurje!«

Radio Koper-Capodistria in njegov program v italijanskem jeziku sta med poslušalci v sosednji Italiji zelo priljubljena. Večina poslušalstva je pravzaprav italijanskega, nekaj pa tudi iz Slovenskega primorja in Istre — večina tamkajšnjih prebivalcev razume italijansko prav tako dobro kot slovensko.

Tudi turistična oddaja in jutranji turistični prispevki, ki so na sporedu dvakrat tedensko, upoštevajo želje in mentaliteto italijanskega poslušalstva. Na Radiu Koper-Capodistria že 16 let dela Lucia Fonda Bonetti. Urejuje turistične oddaje, ki so zelo poslušane in odzivne.

V Radence prihaja redno vse od 1972. elta, ta čas pa sta z možem na »pravem« počitku in nadaljevanju zdravljenja zob. Živi v Trstu, saj je mož Italijan, že nekaj časa pa piše tudi za časopis, ki izhaja v Benetkah. Ker imamo tudi na Radiu Murska Sobota turistične oddaje, ki so prav tako priljubljene, smo jo vprašali o vsebini njihovih: »S turističnimi oddajami sem se začela redno ukvarjati šele jaz. Najprej smo imeli dve oddaji tedensko. Prva je bila na sporedu v sredo in je trajala 15 minut, druga pa ob petkih in je bila bolj informativna — kam in kako konec tedna. 1983. leta sem predlagala, da bi turistično oddajo podaljšali ter da bi jo predvajali v živo. Prej smo vse zmontirali in posneli vnaprej, nato pa le predvajali. Tako smo uvedli turistične oddaje ob četrtkih, ki so trajale od 15.45 do 18.00. Imeli smo odprt telefon, uvedli kvize, informirali, odgovarjali na vprašanja. Poslušalci so sami zahtevali daljše oddaje. Tako imamo sedaj oddajo, ki traja 2 uri in 45 minut. Vnaprej si izberemo glavno temo, o kateri govorimo eno uro, na primer o lovu, ribolovu, predstavimo republiko, turistično mesto, gastronomijo... Poleg tega imamo minirubrike za prireditve in razstave, stike s poslušalci, kratke informacije o turističnih dogodkih v Jugoslaviji. V tej turistični oddaji smo že petkrat predstavili tudi Radence in Pomurje.«

Izkoristili smo priložnost in postavili Luciji še nekaj vprašanj. Najprej nas je zanimalo, kdaj in kako je prišla v Radence? »Prvič sem prišla sem 1972. leta kot novinarka. Tukaj sem tudi naredila svoj prvi intervju s takratno direktorico Sonjo Černič. Potem sem se skoraj vsako leto vračala sem z očetom, ki je prihajal na zdravljenje. Priljubljal sem ga ali pa sem prišla ponj. Zdaj sem postala že stalni gost, tudi z možem sva na zdravljenju, ker imava težave z zobmi. Počutim se kot v veliki družini, saj po-

znam skoraj vse. Rada prideva sem.«

Ali je že prej slišala kaj o Pomurju, je bila mogoče razočarana nad tem, kar je videla v resnici?

»O Pomurju sem večkrat slišala, videla sem tudi prospekt. Ne bi rekla, da sem bila potem razočarana. Prospekt je bil kar realen. Vendar pa bi jaz — glede na

nju možnosti Pomurja, da bo postalo turistična pokrajina?

»Če boste odkrili to terminalno vodo, bo to velika pridobitev za Radence in celotno Pomurje. V Moravcih je nepopisna gneča. Potem: če boste odprli casino-igralnico. Tu v bližini je meja, pa tudi tukaj v zdravilišču niso samo taki gostje, ki bi le počli-

Lucia Fonda Bonetti iz Trsta (dela v italijanskem programu Radia Koper) s svojimi prijateljicami iz Radence.

moj poklic — dodata še kaj drugega, kako sliko, poudarek bi dala zgodovinskih znamenitosti, pa vsem tem čudovitim cerkvam, tudi narava kot taka je premalo izkoriščena. Hotel Radin je lepo urejen, to sem opazila že takoj na začetku. So še malenkosti, ki manjkajo, a tako je povsod.«

In kakšne so po njenem mnenju

vali, ampak tudi taki, ki zahtevajo kaj posebnega.

Potem: to priznanje Maison de Qualité; s tem treba nadaljevati, ponuditi čim več in izkoristiti taka priznanja.«

Lucia in mož sta prišla sem na počitek, zato zabave niti nista pogrešala. Obiskala je restavracijo v Radencih, kavarno Park in

Čardo. Všeč ji je, ker je veliko sprehajalnih poti, čist zrak, lepa pokrajina. Kako pa je z gostoljubnostjo in prijaznostjo? »Gleda prijaznosti in gostoljubnosti... lahko bi bili še bolj gostoljubni in pozorni. Vsi gostje so enaki. Ni pomembno, katerega gosta imaš — z njim moraš biti prijazen, s smehom na ustih — to najbolj pogrešam.«

Ali lahko primerja najboljšo pomurske hotela, na primer Radin in Termal, z italijanskimi?

»Slišala sem že veliko Italijanov, da so bili tukaj in se imeli lepo. Tu je tudi drugačna kuhinja kot v Italiji. Razumljivo, da »pasta« (testenine) tukaj ni kuhana tako, kot so Italijani navajeni... to so take malenkosti. Problem je tudi italijanski jezik, saj ga tukaj nihče ne govori, Italijani pa so zelo komunikativni, se zelo radi pogovarjajo. Prav tako manjkajo italijanski časopisi. Ni pomembno, če je časopis star nekaj dni, glavno, da ga gost dobi. Pomeni mu vez z domovino.«

In še zadnje vprašanje: poznajo Italijani dovolj Pomurje?

»Ne poznajo. Moralo bi biti več reklam o Radencih in Pomurju. Italijani se večkrat peljejo mimo na Madžarsko, še posebej pogosto pa se dogaja, da zamahnjejo Radence in Rogoško Slatino. Tudi agencije bi morale biti bolj založene s propagandnim gradivom o Radenski, pa o možnostih lova. Več prisotnosti v Italiji, tako v časopisih kot na radiu in televiziji.«

Kar veliko stvari smo zvedeli — sicer pa to pomurski turistični delavci že vedo!

Bernarda Peček

KULTURNI OBJEKTI IN TURISTIČNA PONUDBA

Hitrejši in večji razvoj turistične dejavnosti v lendavski občini zavirajo številni problemi, ki naj bi jih v sorazmerno kratkem času rešili. Med takšne probleme sodi tudi vključitev kultur in drugih objektov v občini. Ta del turistične ponudbe pravzaprav že obstaja, vendar je omejena le na malo kulturnih objektov. V lendavski občini menijo, predvsem pa v turističnem društvu želijo, da bi se moralo v turistično ponudbo vključiti vse, kar občina premore, teh objektov pa ni malo, le urediti bi jih bilo potrebno. Kaj lahko lendavska

občina na tem področju ponudi?

Stara župnijska cerkev v Turnišču s freskami in možnostjo vrhunske glasbene dejavnosti ni dovolj izkoriščena in obiskana. V Turnišču bi si ljudje lahko ogledali tudi čevljarski muzej, v Nedelici pa hišo narodnega heroja Štefana Kovacha. »Copekov« mlin že urejajo in bi bil lahko zlasti v poletnih časih lepa turistična postojanka. V Polani bi turisti lahko obiskali domačijo pisatelja Miška Kranjca, kjer je urejen muzej naprednega tiska. Kulturni dom v Dobrovniku, edini ob-

jekt s prostorom za dobro kulturno ponudbo, je v ta namen premalo izkoriščen. Turisti bi si lahko ogledali Trajbarjevo zidnico v Strehovskih gorah, med potjo v Strehovce pa vaskne zvonove v Kamovcih in Genterovcih. V Lendavi in neposredni okolici je nekaj objektov, ki jih turisti že obiskujejo, a neorganizirano. Gre predvsem za galerijo in muzejsko zbirko v gradu, naselje Novi Tomaž, sv. Trojico s Hadikovo muzej, muzej na prostem v neposredni bližini hotela Lipa in Kranjčevo zidnico v gorah. Jani D.

PRVI BRAZILEC V RADENCIH IN BRAZILEC, KI JE PRVIČ V JUGOSLAVIJI

»Kuhate slabo kavo!«

»Ko sem bil mlad, nisem mogel potovati, ker nisem imel denarja. To si lahko privoščim šele sedaj, ko sem starejši.« je dejal Celso Aimbire dos Santos, ko smo se spogledali ob izjavi, da je v turistični agenciji vzel 60-dnevni paket. Več dni potuje, cenejše je, pa tudi v tako oddaljene države, kot je Jugoslavija, se ne splača iti za nekaj dni. In Celso si je želel spoznati socialistične države (vmes nam je dejal, da je tudi sam v socialistični stranki), zato je šel najprej na Madžarsko, po nekaj dneh pa je prišel v Radence, kjer je vzel sedemdnevni program Zdravje-Lepota so se mu

Angliji sem videl, da ležijo Radenci med Zagrebom in Ljubljano. V resnici pa ni tako.«

Pokrajina, zdravilišče in program Zdravje-Lepota so se mu

Celso Aimbire dos Santos, Brazilec, ki govori portugalsko, ter Helena Plej, Slovenka, ki govori španščino. Pomembno je, da se razumemo!

Kar prijetno je bilo klepetati s tako redkim gostom v zdravilišču, kje slišite v glavnem slovenski, srbohrvaški ter tu in tam nemški in italijanski jezik. Latinska Amerika, Brazilija — kaj sploh vemo o tej državi? Skoraj nič, oziroma toliko, kot Celso Aimbire pred potovanjem o Jugoslaviji: da je to socialistična in nevrščena država, da ima velike gospodarske probleme in veliko dolga... tako kot oni. Nad tem, kar je videl, je presenečen. Pomembno je, da v Jugoslaviji kljub vsem težavam ni take revščine kot v Braziliji.

Cas je že, da malo bolj predstavimo našega gosta, s katerim smo se pogovarjali zadnji dan njegovega bivanja v Radencih (12. decembra). Verjetno vas zanima, kako smo z njim govorili. Večina naših turističnih delavcev govori nemščino, nekaj angleško, Celso pa ne govori nobene od teh jezikov. Pomagala nam je Helena Plej (zaposlena pri izvozu Radenske), ki govori tekoče španščino. Do 12. leta je živel v Argentini, nato pa končala šolanje v Sloveniji. V Braziliji govori portugalski, v vseh drugih latinskoameriških državah pa španski jezik. Lahko si samo mislite, kako zanimiv je bil naš pogovor — vprašanja v španščini, odgovori v portugalsčini, nato pa še slovenski prevod. Kljub jezikovnim oviram smo se odlično razumeli. Celso ima sina v Angliji, zato se je najprej za 20 dni ustavljal tam. Potovanje je nadaljeval, kot smo že omenili, na Madžarskem, nato v Jugoslaviji. Obiskal pa bo še Španijo, kjer živi njegov drugi sin. Zanimalo nas je, kako je sploh zvedel za Naravno zdravilišče Radenci. Odgovoril je: »Preko brazilske turistične agencije sem zvedel za Radence in še prej za Jugoslavijo. Hotel sem spoznati socialistično deželo, zato sem se odločil za potovanje. Kje približno je ta kraj, pa nisem imel najmanjšega pojma. Na nekem zemljevidu v

zdeli čudoviti, za pet zvezdic, je pripomnil. Take pokrajine v Braziliji niti ne pogrešajo, saj jo imajo kar blizu — če si zaželi zelenja, hribov in podobnega, se podajo v Argentino, v Bariloche. Kaj pa ljudje? Ob tem vprašanju se je nasmehnil: »Ko gremo Brazilci iz države proti severu, na primer v Boston, se srečujemo z vedno bolj nemirnimi, napetimi, živčnimi ljudmi. Na srečo je tu pri vas bolj malo te živčnosti.«

To je zares lepa pohvala za vse, s katerimi se je Celso srečal. Pa saj ob njem ne more nihče biti napet, kajti sam deluje na okolico pomirjujoče, dobrohotno in prijateljsko.

Zvemo, da imajo tudi v Braziliji veliko zdravilišč, vendar se s takim, kot je v Radencih, ne morejo primerjati. Njihova so bolj staromodna (še nerazvita), gostom ne nudijo take celovite ponudbe kot tukaj.

Celso Aimbire prihaja iz Santosa, enega največjih brazilskih pristanišč, od koder pošiljajo kavo po vsem svetu. Seveda se tudi on ukvarja s tem »črnim« delom. Je posrednik za prodajo kave, torej jo kupuje in prodaja naprej. Tudi sam je ljubitelj te črne opojnosti. In kaj je dejal o kuhanju kave pri nas: Edina reklamacija, ki jo imam, je ta, da kuhate slabo kavo. Kava je slaba. Pa bi prav gotovo lahko dobili boljše, vendar se ne potrudite. Mi ne kuhamo preveč močne, radi pa imamo bolj sladko kavo.«

Brazilcu že ne moremo oporekati, kakšna je dobra kava. Upamo, da bo držal svojo obljubo in priporočal Jugoslavijo, predvsem pa Radence, vsem svojim znancem. Potem bomo zagotovo tudi mi znali skuhati pravo brazilsko kavo. Bernarda Peček

Pazite se virusne gripe

Lee Marvin, hollywoodski zvezdnik in dobitnik oskarja, je bil videti kot visoko grčasto drevo, ki ga zlepa ni mogoče podreti. Pri 63 letih pa je vendar podlegel bolezni, ki ne velja za nevarno: gripi. Točneje — srčnemu napadu, ki ga je povzročila gripa. Zaradi gripe pa ne odpove srce le starim in starejšim. Umirajo mladeniči, športniki in drugi, ki se za gripo ne menijo kaj dosti in ne mislijo na pogosto usodne posledice.

Dejstva, da virusi gripe lahko uničijo ali težko poškodujejo srčno mišico, dolgo niso resno upoštevali in ga žal še danes po-

gosto zanemarjajo. Ameriški specialist za srce prof. De Bakey in virolog Joe Melnick svarita pred podcenjevanjem virusne nevarnosti za srce. Oba menita, da so še posebno nevarni nekateri virusi herpesa.

Nemški specialist za srce prof. Heinz Dietrich Bolte z augsburške bolnice že nekaj let proučuje, kako vpliva virusna gripa na srce. Pravi, da podcenjevanje gripe lahko privede do odpovedi srca. Glavna nevarnost je neposredna poškodba mišice. Vedno več srčnih celic odmira (nekroza srčne mišice). Prav tako nevarna je kronična gripa. Zaradi bolezn

nastanejo protitelesa, ki napadajo lastni organizem, srce, pa tudi jetra. Posledica je, da srce slabo črpa kri, nastopa težko dihanje, pritisk v prsni itd. Pri srčnih bolnikih bi morali pogosteje ugotavljati, koliko imajo v krvi protiteles. Najvažnejše pa je: niti stari niti mladi ne bi smeli podcenjevati gripe. Tudi če se že kar dobro počutimo, moramo še malo počivati.

Gripo, ki jo povzročajo virusi (virusi influence), z zdravili le težko zdravimo, ker virusom zlepa ne pridemo do živega. Antibiotike pa naj bi uporabljali le, če se v oslabiljenem telesu nevarno množi tudi drugi povzročitelj bolezni (bakterije), predvsem starejši ljudje potrebujejo sredstva, ki bi poživljala krvni obtok. Priporočljiva so naravna zdravila: obloge, potenje (pri tem pazimo na krvni obtok!), veliko količine vitamina C, praznjenje črevesja. Pomaga in lajša tudi lahka vegetarijanska hrana. Znameniti raziskovalec, prof. Manfred von Ardenne, pravi, da gripa, posebno na starejše ljudi, deluje kot nasilen in težak stres, ki nevarno zmanjšuje količino kisika v krvi. Pri starih ljudeh je količina kisika v krvi že tako ali tako zmanjšana in gripa lahko pomeni tudi nevarnost. Čeprav se nekateri proti metodi postopnega zdravljenja s kisikom kar naprej nestrokovno borijo, se je predvsem pri tistih, ki so oslabele po grip, pokazalo, da so z večjo količino kisika v krvi tudi lažje in hitreje prestali nevarnost.

Sredstvo, ki poveča odpornost in je medicinsko posebno dobro raziskano, je rastlina, ki preprečuje napredovanje virusov: ameriški slammik (Echinacea purpurea). Strokovnjaki centra za biološko kemijo frankfurtske univerze so raziskovali vpliv snovi v tej ameriški rastlini na viruse gripe. Pred boleznijo in med njo lahko jemljemo echinacin kot kapljice ali injekcije. Pri oslabilih bolnikih pa lahko delujejo premočno in zdravnik mora še skrbneje opazovati krvni obtok. Dosti pomembnejše pa je preprečevanje gripe z echinacinom, zato ga vedno pogosteje predpisujejo bolnikom z zmanjšano odpornostjo.

Odprtje kleti za arhivska vina

V okviru praznovanja 40-letnice Slovin in 20-letnice DO Ljutomerčan je uresničena dolgoletna želja. Arhivsko vino je dobilo svoj pravi dom — klet, ki leži pod vnožjem ljutomerskih goric v Ninski Grabi. To je v tistem predelu, kjer vinska trta daje neprecenljivo vinsko kapljico. Zmogljivost nove kleti z 247 predelki sprejme 130 tisoč steklenic arhivskega vina. V dosedanjih 400-va-gonski kleti v Ljutomeru niso bile kdo ve kako ugodne razmere za arhivska vina. Ob tej delovni zmagi je prerezala vrvico in predala klet namenu kraljica vina Katarina I. ob navzočnosti predstavnikov sozda Slovin Ljubljana, DO Ljutomerčan, Kmetijskega zavoda, Višje agronomске šole Maribor in družbenopolitične skupnosti občine Ljutomer.

Predsednik KPO sozda Slovin, Ivo Marenk, je v okviru 40-letnice Slovin izročil kolektivu Ljutomerčana ob 20-letnici ljutomerske kleti plaketo in grafiko Martinek nazdravlja. Priznanje so prejeli tudi delavci DO Ljutomerčan, Franc Šauperl, Cvetka Melin in Terezija Stajko. V kulturnem programu je sodeloval Ljutomerski oktet. S. F.

Iz filmskega sveta

Ta presneta umetniška imena

Le malo je znanih igralcev, ki jih poznamo z njihovimi praviimi imeni in priimki. Večino jih poznamo le po njihovih umetniških filmskih imenih. Cláudia Cardinale, Brigitte Bardot, Marilyn Monroe, Diana Dors.

Tudi v risankah imamo junake, katerih imena so: Donald Duck, Mikey Mouse, Horatio Horse, Lucky Luke.

Ne nameravamo vam odkrivati, kdo se skriva za temi imeni, pomembno je, če doslej še niste sami odkrili, da imajo imena in priimki isto začetno črko. Psihologi in filmski delavci so namreč ugotovili, da si gledalci mnogo lažje zapomnijo imena filmskih ljubljencev, če se le — ta začnejo z isto črko.

Najznamenitejši francoski stolp — Eiffelov stolp — je sestavljen iz 12.000 kovinskih delov, ki so spojeni z 2.500.000 zakovic.

x x x

Če verjameste ali ne — škotski kilti (krila, ki jih nosijo moški in so sestavni del narodne noše) niso škotska pogorarska črna, marveč — francoska.

SODOBNO INDUSTRIJSKO VOHUNSTVO SE RAZCVETA

Industrijsko vohunstvo, še posebno ko gre za proizvode v vojaški industriji, je že nekaj stoletij prav živahno. Boljše in močnejše orožje že od nekdanj zagotavlja premoč, zato so vsakršne informacije, ki omogočijo nasprotniku izdelati enako močno in zmogljivo orožje, dragocene. Informacije te vrste so se vedno dobro plačevale in se jih splača prodati. Vendar industrijsko vohunstvo ne zajema le iskanja informacij o novih vojaških proizvodih. Enako zanimive so informacije tudi o drugih proizvodih in sploh o industrijski moči posamezne države, saj je mogoče iz njih izmeriti njeno moč. V takih okvirih je industrijsko vohunstvo nujna za velike sile. Enako zavzeto kot na meddržavni ravni pa poteka industrijsko vohunjenje tudi med industrijskimi giganti. Pogledati v sosedov lonec je nadvse koristno, še posebno, kadar se v njem kuha kaj novega.

Industrijsko vohunjenje se je v zadnjih letih še posebno razmahnilo. Vzhodni blok se je znašel v dokajšnjem zaostanku pri razvoju najnovejših računalniških in drugih tehnologij. To zaostajanja pa seveda poskušajo nadomestiti in premagati na vse načine. Nedavni škandal s prodajo računalniško krmiljenih stružnic, ki so Sovjetski zvezi omogočile, da je izdelala izpopolnjene podmornice z brezšumnimi propelerji, je samo konica ledene gore, ki je pogledala na dan. Obsežne raziskave so pokazale, da številne zahodne firme že lep čas prodajajo

visoko tehnologijo na vzhod in da primer Toshiba sploh ni nobena izjema. Seveda je prodaja takih izdelkov nezakonita in predstavlja kršenje zakonov, ki so jih sprejeli v skupnosti 11 visoko razvitih držav. Seveda gre v teh primerih bolj za lov za dobičkom kot premišljeno izdajanje tehnoloških novosti nasprotniku. Posledice pa so seveda enake. Sovjetski so prišli do novih računalniško vodenih stružnih robotov, nujno potrebnih za fino obdelavo velikih kovinskih površin, torej za postopek, brez katerega ni mogoče izdelati brezšumnih podmorniških pogonskih vijakov. Izdelujejo naj sodobnejše podmornice, kljub temu da jim lastna tehnologija tega ne bi omogočila.

Sobodnim industrijskim vohunom pravijo tehnobanditi. To niso vohuni iz romantičnih zgodb in vohuni, ki se plazijo po lobaratorijih in presnemavajo tajne načrte. Prej bi jim lahko rekli trgovci kot vohuni, saj predvsem trgujejo in preprodajajo izdelke visoke tehnologije na območja, kjer so jih pripravljene dobro plačati, ker jih po povsem legalnih poteh ne morejo dobiti.

Tovrstno industrijsko vohunstvo je zelo težko nadzorovati, še posebno zato, ker se meja med tem, kaj je vojaški izdelek in kaj ne, vse bolj zabrisuje in ker je težko napovedati, čemu vsemu lahko služijo nekateri najnovejši tehnološki postopki in izdelki. Administrativna obramba že dolgo ni več učinkovita, saj tehnolo-

ške skrivnosti pronicajo na vzhod z izdelki tudi iz držav, ki niso v že omenjeni skupnosti ali v vojaških blokih, kot so Švedska, Svica, Avstrija, Finska. Še posebno nad Avstrijo se hudujejo, češ da preko Dunaja preide največ izdelkov visoke tehnologije na vzhod.

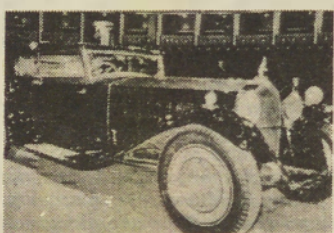
In kot ima klasično vohunstvo svoje junake, jih ima tudi industrijsko. Po pisanju ameriške revije Time, ki je tehnobanditom posvetila šest strani dolg osrednji članek, je največji tehnobandit Charles McVey. V njegovih rokah so se stekale niti več družb, katerih mini računalnike, znanstvene naprave, opremo za satelitsko snemanje in podobne izdelke visoke tehnologije je prodajal v Sovjetsko zvezo. Tehnologijo je izvažal na vzhod vse od leta 1970 do lani, ko so ga aretirali in postavili pred sodišče. Obtožujejo ga, da je kupoval opremo na prostem trgu in jo nato v svojih tovarnah dodeloval, prepakiral in pošiljal v Zürich, od koder so jo pošiljali naprej v Sovjetsko zvezo. Organiziral je tudi računalniške tečaje za sovjetske strokovnjake. V času aretacije je imel že podrobno izdelan načrt, kako bo s pomočjo sodelavcev iz po vsem svetu znane Silicijeve doline v Kaliforniji pretihotapil načrte novega super računalnika, stroja takih velikih zmogljivosti, kakršnega v Sovjetski zvezi še nimajo in ga še niso sposobni izdelati. Če bi načrtovani podvig uspel, bi Sovjeti zdaj že izdelovali super računalnike te vrste, tako pa ...

Srečnega, zdravega, pokončnega in seveda — iskrenega se vam želimo ...

Najdražji avto na svetu

V znani britanski dražilnici Christie so letos opravili nekaj odmevnih javnih dražb, med zadnjimi letošnjimi pa jim je uspelo doseči tudi nov svetovni rekord. Na dražbi v londonskem Royal Albert Hallu, na kateri je sodelovalo okrog 3.000 gostov iz vsega sveta, nekateri kar po telefonskih zvezah, jim je uspelo prodati star avto za najvišjo ceno, kar jih je kdaj kdo plačal za kak štirikolesnik sploh na svetu.

Izklicna cena je bila 3,6 milijona dolarjev. Že to jasno kaže, da se dražbe z resnimi nameni niso udeležili čisto navadni smrtniki. Predno pa je kladivce zadnjič udarilo, je cena za nekajkrat narasla. Dražba je potekala vsega nekaj minut.

Najdražji avto na svetu je od tega dne naprej bugatti royale iz leta 1931. Za štirikolesno pošast, dolgo skoraj sedem metrov, je londonski trgovec s starimi avtomobili Nicholas Harley odšel 9,9 milijona dolarjev, kar znese po uradnem tečaju okrog 12 milijard 327 milijonov dinarjev.

Stari italijanski proizvajalec avtomobilov Bugatti je naredil samo sedem takšnih avtomobilov, zato vozila slovijo med poznavalci pločevinastih veteranov kot prave umetnine.

KAKO OBOGATITI? POSTANITE PEVEC!

Tudi letos je eno od najpogostejših zakulisnih vprašanj: Koliko bodo naši znani estradni umetniki (pevke, pevci in ansambli) zaslužili v najdaljši in najbolj nori noči? Uspelo nam je — iz zanesljivih virov seveda — zbrati nekaj števil. A preden jih boste prebrali, se najprej lepo usedite, naslonite v naslanjáč. Zaradi preventivne seveda.

In tukaj so te številke:

Ansambel Magazin (v to skupino sodijo tudi Novi fosili in Krunoslav Slabinac-Kičo) bo za novoletno prepevanje dobil okoli 15 novih milijonov — bruto.

Neda Ukrađen (prepevala bo menda v Švici) 8 milijonov, Lepa Brena (gostovala bo v Chicagu) se ne ve, Dražen Žanko pa bo dobil tudi okoli 8 milijonov.

Vam je dovolj? Nam je. Postanite torej estradni umetniki!

znak ki vam daje
GARANCIJO
kvalitete

IZOLACIJE SERVIS
& CO
PTUJ
SLAVKO FURMAN — PTUJ
pri železniški postaji HAJDINA

SREČNO
VESELO
NOVO LETO
1988

PIŠTA
modruje

Kak dosti kak družjoga,
dobroga pa hujdoga,
predpišov za cejlo paleta,
za prijšestno prestopno leto.

Bujto repo i dobre koline,
brez toga naš den ne mine.
Ka se po cesti praj kadij,
tou se smo vò najšli mij.

Odijšla je tou božno leto,
se je bilou vkup semleto.
Trava, pšenica, slama suja,
s takšne mele nega krija.

Darila, pakete smo pospravili,
sindikalne veselice opravili,
kakkoli bilou Staro je mijmo,
zdaj Nouvomi na zdravje pijmo!

POŠAST IZ AMAZONIJE

O kačah največkrat govorimo s strahom ali zelo tiho. Čeprav jih imamo tudi v pregovorih (iskanje prave ženske je tako, kot da bi segli v vrečo polno strupenjač — le ena je belouška. In če imamo to srečo, da potegnemo prav njo, še vedno ostane — kača), se jih bojimo. No, za nas, ki živimo precej odmaknjeno od tropskih pasov, kjer so kače najpogostejše, je nekoliko lažje, težje pa je tistim, ki se z njimi srečujejo skoraj vsak dan. Pa ni vsaka kača tudi strupena. Poznamo tudi t. i. udave — to so kače velikanke, ki ubijajo s stiskom. Med najbolj znane prištevamo anakonde in boe. Anakonda je kača, ki doseže velikost tudi do 8 metrov, čeprav se širijo govorice o 12- in 24-metrskih anakondah. Neka znanstvena institucija je razpisala nagrado v višini 5.000 dolarjev vsakemu, ki bi prinesel anakondo daljšo kot 9 metrov.

Nekateri raziskovalci teh kač trdijo, da je anakonda vedno pripravljena napasti. Če je lačna, se ne ustraši ničesar. Pride tudi v naselje, ugrabi svinjo, raco ali gos. Tudi otrok se loti.

Čeprav je anakonda udav, se pravi, da ubija z davljenjem, pa se širijo tudi govorice, da če nekoga ugrizne, postane imun za vse kačje strupe, kar pa seveda ni res.

Za konec pa še tale nasvet: če kje v Pomurju srečate anakondo — izognite se ji.

Po zdravje v restavracijo

Na Kitajskem in v Hongkongu se staro in novo plodno združuje. Že nekaj let poznajo restavracije, ki bi jim lahko rekli z nekaj pesniške svobode restavracije-holnišnice ali restavracije-lekarne. V njih namreč pripravljajo jedi v skladu s staro kitajsko ljudsko medicino. Gost si v njih lahko naroči jed, ki je posebej primerna za njegove osebne zdravstvene težave, naj bo to glavobol, bolečine v križu, pomanjkanje ljubezenskih želja, visok krvni tlak ali prozaično zavijanje v trebuhu. Možno je naročiti celo jedi, ki pripomorejo k

mladostnejšemu videzu in lepoti. Jedilnik takšne restavracije je seveda zanimiv že samo za branje. Juha iz jelenovih rogov morda pomaga obdržati venečo lepoto, medtem ko je juha iz biserov za osvežitev polti. Iz lotosovega lista, jagod in dela fiziološke stroka kuhajo jed, ki uravnava krvni tlak in pomaga pri prebavi. Proti glavobolu pa morda pomaga cela vrsta različnih jedi, ki jih pečejo in kuhajo iz ptičjih možganov. Prav velike niso te porcije, bi dejali. Od mesnih dodatkov je v jedeh najpogosteje jelenje, kačje, piš-

čančje in želvje meso. Vegetarijancem namesto mesa ponudijo različne gobe. K tem in podobnim jedem velja kaj primernega popiti. Na voljo so različne pijače, ki so pripravljene zvečine iz znanega korejskega korena-lečena ginsenga.

Pred kratkim so takšno zdravilniško restavracijo odprli v New Yorku.

ANEKDOTE

Možak, ki je veljal za impotentnega, je srečal pesnika Benserada in mu povedal, da je žena rodila. »Mar res?« je dejal Benserade. »Konec koncev pa o vaši soprogini nismo nikoli dvomili.«

V predsobi Samuela Goldwyna, lastnika filmskega podjetja Metro-Goldwyn Mayer, so čakali trije, ki bi bili radi sprejeti na razpisano delovno mesto. »Recite prve, naj vstopi!« je rekel Goldwyn tajniku, »pokazal vam bom, kako izbiram osebe.«

Ko je vstopil prvi kandidat, ga je Samuel vprašal: »Koliko je dva in dva?« Stiri, se je glasil odgovor. »Dobro ste odgovorili,« je rekel Samuel. »Počakajte v predsobi!« Kandidat dva je na isto vprašanje odgovoril: »Šest.«

»Lepo,« je rekel Samuel, »kaj da ste iznajdljivi in domiselni. Počakajte v predsobi. Številka tri je na isto vprašanje odgovoril: »Devintrideset.« »Čudovito!« je navdušeno vzkliknil Samuel, »kakšna globina dojemanja, koliko izvirnosti!« Tudi tega je poslal v predsobo, naj tam počaka.

»No,« je vprašal tajnika, kateri bo po vašem sprejet v službo? »Tisti, ki je odgovoril devintrideset.«

»Kje neki,« je odgovoril Goldwyn, »zaposlil bom tistega, ki je odgovoril šest.«

»Kako to?« je presenečeno vprašal tajnik.

»Zato,« je odgovoril direktor, »ker je nečak moje žene.«

MODNI NASVET

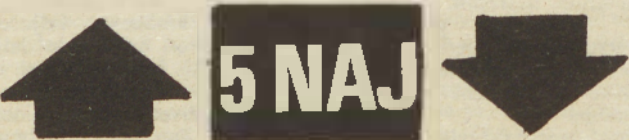
NOVOLETNO PRESENEČENJE

Aktraktivna in duhovita obleka za mlade v najdaljši noči je lahko tudi poceni, če se znajdete. Tudi tokrat detajli predstavljajo modo. Razkošne pentlje iz tafte, svile, satena, ripsa, brokata, sijajni biseri, zlate verižice, umetno cvetje, školjkice, satenske rokavice, detajli iz čipk in tila, zlati gumbi, imitacija starega dragega kamena vam bodo pomagali, da boste iz stare obleke napravili novo. Nekaj satenskih pentljic na obleki iz džersija spremeni obleko.

Vam in vaši iznajdljivosti je prepuščeno, da se poigrate z detajli in spremenite vsakodnevni videz obleke — in to vam bo v največje zadovoljstvo v najdaljši noči.

RADIO MURSKA SOBOTA

Vsak petek v oddaji 21 232. Lestvica tega tedna:

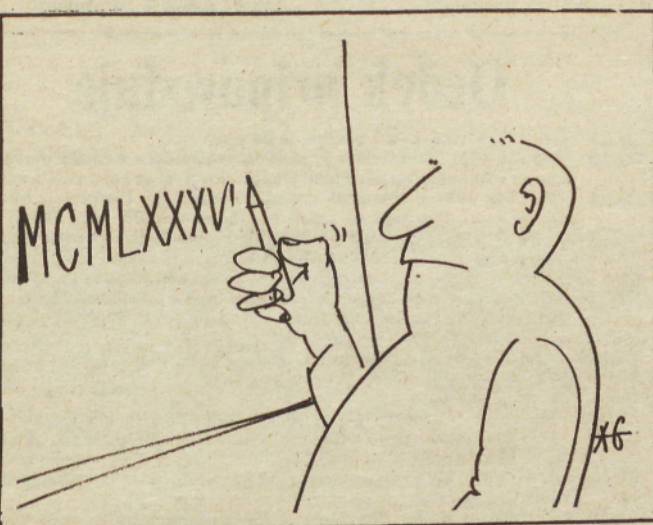
1. Le besedi dve — Magnet
2. You win again — Bee Gees
3. O vem, da njena mati joče — Don Juan
4. Zdravljica — Lačni Franc
5. Bad — Michael Jackson

Lestvica nastaja s sodelovanjem hi-fi videostudija na Kidričevi 21, telefon 25 577, 69000 Murska Sobota

Glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

Oddaja 21 232 je na sporedu ob petkih od 18. do 19. ure na Radiu Murska Sobota — UKV 87,6 MHz ali SV 648 kHz.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Podpise pod današnje risbo pošljite do četrtega, 14. januarja, na naslov: VESTNIK, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota.

— In tako so nam odplavale vse lepe sanje, da bova na stara leta uživala sadove svojega dela. (M. Rituper)

— Kaj vraga strašiš s tem balonom, rajši štrajkaj, sedaj je to moderno. (M. Vomer)

— Tebi želim srečno, sebi pa uspešno novo leto! (C. Žalik)

— Aha, spet eden tistih, ki koristi ugoden veter. (L. Kramberger)

— Janez, kar spusti, spet so nove cene! (K. Kuzma)

ZDRAVA PREHRANA

Jogurt — varuh vašega zdravja

Jogurt je izredno zdrav in osvežujoč napitek. Radi ga pijejo otroci in odrasli. Popularen je tudi v zimskem času, da o poletju ne govorimo posebej. Ne mešajmo ga s kislim mlekom, ker jogurt nastaja z dodajanjem določenih mlečnih fermentov k pasteriziranemu mleku. Jogurt je lahko prebavljiv in nima škodljivih primesi. Njegova hranilna vrednost je enaka normalnemu mleku ali delno posnetem mleku. Osnovna razlika med jogurtom in mlekom je v tem, da jogurt vsebuje majhno količino laktoze (mlečnega sladkorja) in večjo količino mlečne kisline. Otroški zdravniki priporočajo jogurt za bolne otroke. Sadni jogurti so odlična hrana za zajtrk, malico ali večerjo. Posebna lastnost jogurta je, da uravnava prebavo in uspešno preprečuje zaprtje. Če imate problem s prebavo, uživajte jogurt zjutraj pred zajtrkom. Tudi ljudem, ki imajo gastritis ali čir, je po uživanju jogurta lažje.

VARNOST STANOVANJA

Hišna alarmna naprava

Ljubljanske delovne organizacije Varnost, ki se že kakih 12 let ukvarja s tehničnim varovanjem stavb, je pred nedavnim predstavila hišno oziroma stanovanjsko alarmno napravo. HAN 03 je skoraj profesionalna naprava z vgrajenimi elementi, ki jih imajo tudi podobne naprave v bankah, poštah ipd., narejena pa je tako, da znajo z njo ravnati tudi otroci. Za 600 tisočakov, kolikor naj bi stala, boste dobili centralno enoto s tremi magnetnimi stikali in infrardečim javljalnikom, ki sproži alarm v prostoru, kjer je nameščen, takoj ko se pojavi nezaželjeno bitje. Uravnana je tako, da ga domače živali ne morejo sprožiti. Alarmna naprava ima akumulatorski vir električne energije in četudi bi vlomilec prerezal vse vodnike, bi še vedno delovala. K osnovnemu sistemu se da priključiti tudi zunanja sirena.

— STANOVANJE —

Več luči za starejše ljudi!

Dobra luč je pomembna za ljudi vseh starosti, toda starejši morajo še posebej skrbeti za primerno razsvetljavo v svojem stanovanju. Ostrina vida je pri šestdeset let staremu človeku okrog 25 odstotkov slabša kakor pri dvajsetletniku. Če hoče šestdesetletnik videti tako ostro kot dvajsetletnik, mora imeti več kot dvakrat močnejšo svetlobo. Tri pravila so pomembna: Svetilka, ki ji uravnavamo višino, enakomerno osvetljuje mizo, hkrati pa s svojo svetlobo daje prostoru domačnost. Senčnik stoječe svetil-

ke poleg kavča je premakljiv. Za branje ga je mogoče spustiti nižje. Starejši človek potrebuje dovolj svetlobe tudi pri postelji. Na izbiro je precej svetilk, le da ne kaže gledati toliko na dekorativni učinek kot na to, da svetilka ustreza svojemu namenu. Svetloba ne sme biti slepeča, luč pa mora biti tako gibljiva, da jo človek v postelji zlahka pritegne bliže ali potisne v stran.

IZBIRAJTE SKRBNO

Darilo iz srca

Novoletni prazniki niso navadni prazniki, z njimi je povezana lepa navada, da se ob koncu leta vsaj s skromnim darilom spomnimo vseh, ki so nam blizu, ki so nam posebej dragi in so nam v preteklem letu pomagali. Ko izbiramo darilo za druge, neredko kupimo tisto, kar bi sami želeli. Včasih se spozabimo in v naših trgovinah nakupimo darila, ki so kič in ki prav gotovo ne bodo nikogar razveselila. Kako z darilom pokazati svoje spoštovanje, naklonjenost in ljubezen? Najlažje je obdarovati nekoga, ki ga poznamo v »dušo«, čigar želje poznamo. Obdarovanja ne bi smeli sprejeti kot vprašanja debele denarnice, temveč kot stvar naše ali tuje opredelitve in okusa. Darila so lahko simbolična, praktična, zelo dragocena, luksuzna, ali pa jih naredimo sami. Vse je odvisno od okoliščin, končni učinek darovanja pa ni odvisen od denarja, ki smo ga potrošili za darilo, temveč od načina darovanja. Nemogoče je, pa tudi nevhvalno svetovati, ali naj bo darilo dragoceno, praktično ali simbolično. To je odvisno predvsem od tega, komu ste ga namenili.

Danes ni čns, da bi z darovanjem kazali svojo ekonomsko moč, tedaj darovanje izgubi ves svoj globoko intimni in obredni pomen.

POSNEMAJMO MAČKO

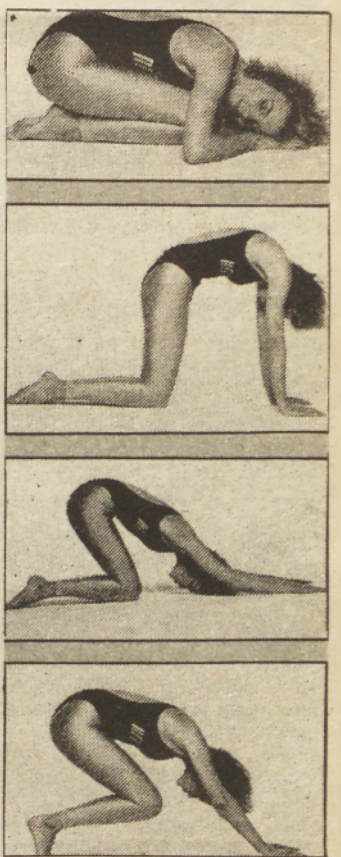
Kdor je že kdaj opazoval mačko, kako se preteguje in izteguje, je najbrž pomislil, da žival tako skrbi za svojo gibkost. Strokovnjaki za telesno kulturo so celo vrsto mačjih gibov preliili v gimnastične vaje za ljudi.

poskusite, ali ta gimnastika prija tudi vam!

Zložite se kot mačka, kadar počiva. Popolnoma ste sproščeni, desetkrat na dolgo zajemite sapo skozi nos. To pomaga tudi pri stresu. Postavite se na vse štiri

Ponovoletna gimnastika

ri in naredite okrogel hrbet. Povesite glavo, trebuh potegnite noter. Vdihnite, ko imate okrogel hrbet, in izdihnite ko usločite križ. Vaja krepi hrbtenico. »Pretegnite se kot mačka, ki se je pravkar prebudila. Glavo najprej potisnite daleč nazaj, nato jo povesite. To pomaga proti krčevitim ramenskim mišicam. Oprite se na roke, in dvignite zadnjico, iztegnite noge in jih spet skrčite. Ta vaja pomaga stegnom in krvnemu obtoku. S to vajo se boste naučili držati ravnotežje. Oprite se na roke in iztegnite zdaj levo zdaj desno nogo. Glava naj sproščeno visi.

ŽIVALI POZIMI

Gost pod kupom dračja

Narava se pripravlja na zimo. Ljudje, ki živijo na deželi, so nemara jeseni opazili na vrtni mladega ježa. Ni si še nabral dovolj sala, zato tedaj kakih pet tednov star junak ni raziskoval vrta samo ponoči, ampak je prihajal na plano tudi čez dan. Basal se je s hrano in posebno vztrajno oblegal živo mejo. Tam je našel polže, deževnike in obilje žuželk. Vmes je kdaj pa kdaj stekel pod jablano in se posladkal z zadnjimi odpadnimi sadeži. Vsak dan se je zredil za kakšnih 6 gramov. Sredi novembra je bil dovolj rejen in se je lahko spravil v gnezdo k zimskemu spanju. Gnezdo si je postal čisto zadaj, pod kupom dračja. Zavil se je v listje in posušeno travo in do pomladi bo

pozabil na vse okrog sebe. Do tedaj, ko se bo prebudil, bo živel nadvse varčno. Namesto 36 stopinj telesne temperature bo imel samo še 5 stopinj in srce mu bo utripalo z 20 udarci namesto z 200, vdihnil bo samo 5-krat v minuti. Če želimo ježa spraviti samo na varno, mu moramo preskrbeti mračno bivališče, v katerem bo temperatura 16 do 20 stopinj. Za ta namen je dobra lepenkasta škatala, ki ji izrežemo vhod. Ježa redno hranimo s črvi kosovci in ovsenimi kosmiči, sadjem in mačjo hrano iz konzerve. Skrbimo, da ima živalca svežo vodo. Nikdar ne smemo ježu dati mleka, ker bi zaradi tega zbolel. Jež bo poskrbel za čistočo vašega vrta.

Dedku Mrazu

Sem Andreja Babič, doma iz Krapja in hodim v 5. d razred Osnovne šole Ivan Cankar v Ljutomeru.

Moja največja novoletna želja je, da bi pogostil vse otroke v Afriki in tudi tiste, ki nimajo svojih domov in jih nihče drug ne razveseli. Zato te prosim, da jih, dragi dedek Mraz, ti razveseliš. Obenem si želim, da bi mi prinesel smučič in zimsko opremo, da me ne bo zeblo, ko se bom smučala.

V šoli bomo praznovali novo leto. Tudi tebe vabim med nas.

Andreja Babič, 5. d
OŠ I. Cankar, Ljutomer

Dragi dedek Mraz! Z veseljem te pričakujem. Mislim, da sem dovolj pridna in si zaslužim darilo. Od tebe si želim smučarske čevlje, smučič, hlače in sladkarije. Še naprej bom pridna v šoli in ubogala starše.

Pozdravljeni, dedek Mraz!

Janja MLAKAR 4. B
OŠ Jože Kerenčič
Gornja Radgona

Bliža se že novo leto,
čas razmišljanja in skrbi.
Stiskali si bomo roke
in vse najboljše si želeli.

Dedka Mraza vsi se veselimo,
zapeli bomo in se v krogu zavrteli.
nato modrost njegovo poslušali
in obljube bomo dali.

S seboj prinesel bo darila,
med njimi morda bo žoga ali knjiga,
zraven pisani baloni
in seveda sladki še bonboni.

Le hitro pridi, dedek Mraz
in pomudi se pri nas!
S seboj pripelji še snežinke
in pobeli nam stezice!

Lilijana, Pozdrec, 7. a
OŠ Štefan Kovač, Turnišče

Bliža se novo leto. Čakam dedka Mraza, kateremu bom pisala pismo. Moja velika želja je, da bi bila zdrava, da ne bom ležala v postelji, ampak bom hodila v šolo in se marsičesa naučila.

To je moja želja, dedek Mraz!

Janja LAPI 3. D
OŠ Jože Kerenčič
Gornja Radgona

DOMINKO SAŠO
3. ODRANCI NOVOLETNA
IZLOKA

Življenje

Življenje je nekaj...
nekaj življenjskega.
V življenju lahko živiš, umreš
laho izgubljaš, dobivaš, upaš, obupaš.
ljubiš, sovražiš
lahko...
V življenju lahko delaš,
lahko pišeš,
lahko ustvarjaš.
Da, tudi pesem je življenje.

Erika Žekš
OŠ Grad

OH, TA ŠOLA

Marko je nestrpnost prestopal pred šolsko zgradbo in pogledoval proti šolskim vratom, če se bodo le-ta odprla. Že je hotel oditi, ko je le dočkal Tineta: »Tiineeee! Tine!«

»Zdravo, Marko!« mu je odklical Tine. »Zakaj si pa nekam žalosten?« »Zdravo!« je odzdravil in nadaljeval: »Saj ni nič. Ali imaš malo časa, da bi šla malo v park?« »No, če želiš, toda ne smeva se dolgo potepati,« se je strinjal Tine. Marko je žalosten nadaljeval: »Veš, nekaj bi ti povedal o današnjem pouku. Danes me je Prekla pošteno okregala. Dobil sem pošteno zausnico in še zlasala me je, toda to še ni vse, v redovalnico sem dobil cvek. Kako naj to zdaj pojasnim mami?«

Tine mu je odvrnil: »Uh, to ti je bilo, saj res, kaj ti bosta rekla stara?«

»Saj ti pravim, da me to najbolj skrbi!« je Marko žalostno povetil glavo.

Tine ga je skušal potolažiti: »Kar bo, pa bo, zaslužil si si gotovo. Se boš malo več učil in boš mimogrede popravil nezadostno oceno!«

»Seveda. No, pa zdravo!« se je Marko poslovil.

Jožica Lebar, 6. a
OŠ TURNIŠČE

BILO BI LEPO

Kako bi bilo lepo,
če na svetu tem ne bi bilo vojne.
Vsi ljudje živeli bi srečni, zadovoljni,
složno kot bratje pravi.

A kaj, ko vojne so!
Vojne, ki uničujejo naš svet.
Le zakaj je to tako?
Oh, kako bi bilo lepo,
če tega ne bi nikdar bilo.

Veliko je otrok, ki sanjajo o sreči,
veliko, ki želijo to doseči.
Vendar to so le sanje — v katerih je lepo.

KARMEN KELHAR, 8. a
OŠ ŠTEFAN KUHA-BOJAN, PUČONCI

Dragi mladi dopisniki!

Še malo in obrnili bomo zadnji list v koledarju za leto 1987. Z mislimi pa se bomo vračali na doživetja, ki so se nam posebej vtisnila v spomin. Eno izmed prijateljskih presenečenj zame je prav današnji dan, ker sem dobil na voljo za vaše prispevke kar celo časopisno stran. Bravo, naš uredniški dedek Mraz! Eden izmed letošnjih računov je tako le poravnani. Pa vi, ste izpolnili vse tisto, kar ste obljubili, da boste storili v letu 1987? So se vam uresničile želje, ki so se vam porodile za leto dni življenja? Nekateri ste mi že napisali, kaj si želite v novem 1988 letu. Pričakoval bi, da bi predvsem radi dobili novo kolo, moped, smučič, sanke in sploh takšna ali drugačna darila. Vi pa si skoraj vsi želite svet brez lakote,

vojn in sovraštva. To me je skoraj zbegalo, ker vas že kot otroke skrbi mir. Je torej res tako nevarno, napeto? Jaz pa bi ob novem letu raje razmišljal o lepih stvareh, ker to pomaga, da smo boljše volje, da se veselimo življenja. Imejmo torej upanje, da bo drugo leto boljše, da nam bo prineslo veliko lepih stvari, vam pa še posebej dosti dosti petic.

Vsem, ki ste kaj napisali zame oziroma za vašo rubriko, se najlepše zahvaljujem; pa če ste mi kaj zamerili, ker ni bilo vse objavljeno ali kaj skrajšano, nejevoljno kar pustite v starem letu, novega pa začnite dobre volje, srečni, zdravi...

JOŽE GRAJ

Novoletne želje staršev

Moja starša sta zaposlena v delovni organizaciji Mura. Delata v izmenah, zato smo skupaj le ob koncu tedna. Pravita, da je večjih zelo naporno. Ob novem letu si želita zdravja, dovolj dela in veliko dobrih kupcev. Menita, da je vse to zelo pomembno za nemoteno poslovanje delovne organizacije, oziroma za vse njene člane te velike družine. Tega bi se moral zavedati vsak izmed njih in po svojih močeh prispevati delež, ki je večjih tako odločujoč. Želita pa si ti tudi dobrih prijateljskih medsebojnih odnosov, kajti s slogom in prijateljstvom se da premagati še tako velika ovira.

Klaudija Šek, 5. a

— Želita si mnogo sreče, da bi še naprej lepo skupaj živeli v miru in bili zdravi.

Alen, 5. b

— Moja mama si želi, da bi dobila službo in da bi hodila dopoldne na delo.

Renata, 5. b

— Oče si želi predvsem miru.

Klaudija, 5. b

— Moj očka nima nobenih želja. Mamica pa si želi, da bi bila zdrava in jaz pridna.

Branka, 5. b

— Moja mama želi vsem sodelavkam mnogo sreče in zdravja.

Edita, 5. b

— Oče si želi, da bi bilo vedno dovolj dela za vse.

Alenka, 5. b

— Mama si želi, da bi se še naprej tako lepo razumela s svojimi sodelavkami, oče pa je strojevodja in si želi, da bi vse potnike vedno varno in srečno pripeljal na cilj.

Gorazd, 5. b

— Moj očka si želi čim več napredka v medicini, mir in zdravje.

Barbara, 5. b

— Oče in mati si želita, da bi se v novem letu preselili v novo pekarno in da bi bilo še več oboževalcev našega kruha.

Anita, 5. c

— Dobre poslovne odnose, razumevanje v kolektivu in zdravje, si pa želijo moji starši.

Nataša, 5. c

— Mamica si želi krajši delovni čas.

Mateja, 5. c

— Moj oče in mama si želita, da bi očetova operacija uspela.

Melita, 5. c

— Moji starši bi radi imeli več živine v drugem letu.

Polona, 5. c

— Moja mama si želi, da bi v hotel Diana prihajalo čim več gostov, da bi jim uspelo zgraditi novo kavarno, da bi pričeli z vrtanjem za toplo vodo pri hotelu, da bi našli toplo vodo in pričeli z gradnjo zimskega bazena.

Oče pa si želi, da bi v DO Agromerkur uspeli zgraditi novo valjnico, da cene surovinam ne bi tako brezglavo rasle, da bi imeli vsi zaposleni delavci primerno velike dohodke.

Marjan, 5. b

— Moj oče želi, da bi pri ABC Pomurka, DO Zunanja trgovina letošnje leto finančno čim bolj uspešno zaključili, da bi se proizvodnja živine in kmetijskih pridelkov povečala, ker bi tako lahko več izvažali, da bi ohranili dosedanje kupce in pridobili čim več novih...

— Mama pa si želi, da bi v DO Gozdarstvo imeli prihodnje leto čim večje osebne dohodke, da ne bi bilo naravnih nesreč (požar, vihar, velik sneg), da bi drevesa čim hitreje rastle, da ne bi zastrupljali ozračja...

Maša, 5. a

— Moja mama si želi, da bi bilo dovolj denarja za zdravljenje ljudi, da bi bili ljudje bolj zdravi.

Igor, 5. a

— Moji starši pa si želijo, da bi bil v šoli priden in vzoren učenec.

Janez, 5. a

S starši so se pogovarjali učenci OŠ Edvard Kardelj, Murska Sobota.

Želje ob novem letu

V novem letu si želim:

- da bi bil na svetu mir (Ivanka),
- da ne bi otroci umirali od lakote (Nadja),
- da bi bili v naši družini vsi zdravi in da nas sovražniki ne bi napadli (Vida),
- da bi ata ozdravel (Melita),
- da bi šla na počitnice k babici v Nemčijo (Bojana),

Člani dopisniškega krožka
OŠ Videm ob Ščavnici

— da bi si zgradili novo hišo (Andreja),

— da bi zapadel sneg in bi se lahko smučala in sankala (Mateja),

- da bi imeli lepo okrašeno jelko (Klavdija),
- da bi imeli lepo okrašeno jelko (Jernej),
- da bi dobil dosti igrač (Boštjan),
- da bi bili vsi srečni (Lidija).

Dopisniki OŠ Odranci

Naša JLA

JLA je bila ustanovljena 22. decembra 1941. leta v majhnem bosanskem mestu Rudu. Na čelu armade je bil tovariš Tito. Njena takratna naloga je bila, da prežene sovražnika iz naše domovine. To ji je tudi uspelo 15. maja 1945. leta. Danes je najvažnejša naloga JLA čuvanje naše domovine pred tujimi napadi.

JLA je razdeljena v tri rodove: kopenska vojska, mornarica in letalstvo. Kopenska vojska brani naše suhe meje na severu, vzhodu in jugu. Pri obrambi naših meja imajo posebno pomembno vlogo graničarji. Na zahodu brani naše morje in obalo mornarica. Na našem nebu pa gospodarijo piloti. Poleg tega da so vedno pripravljene na obrambo domovine, imajo vojaki tudi v miru veliko obrambno sposobnost. Ljudem pomagajo ob različnih elementarnih nesrečah, pomagajo pri gradnji cest, vodovodov, skratka povsod, kjer je njihova pomoč pri izgradnji naše samoupravne socialistične domovine potrebna.

Vsak moški državljani SFRJ je dolžan odslužiti vojaški rok, ki traja eno leto. V vojsko se prostovoljno vključujejo tudi dekleta, ki v ničemer ne zaostajajo za fanti. Starejši možje nam velikokrat pripovedujejo, kako so oni

več let in v težjih pogojih služili vojaški rok. Po odsluženju vojaškega roka je vsak vojni obveznik vključen v svojo enoto, s katero opravlja občasno tudi potrebne vaje na terenu.

Sestavni del JLA so enote teritorialne obrambe, civilne zaščite in enote narodne zaščite. Vse te enote imajo skupen cilj: graditi in braniti našo domovino. Tudi v šolah imamo obrambno vzgojo — posebne obrambne krožke. Na šoli opravimo v sedmem razredu tečaj prve pomoči. V obrambne krožke so vključeni vsi učenci od 5. razreda dalje, učimo pa se, kako bi ravnali ob različnih nesrečah in v času vojne.

Lepo je živeti v miru. Vojne si ne želimo. Zato pa smo in bomo vedno pripravljene braniti svojo domovino, svojo svobodo, svoj mir.

Franci ČUŠ, 8. razred
OŠ 12 TALCEV
Videm ob Ščavnici

Pričakovanje

V morje strmim.
V daljavi slišim petje vetra.
Dan se počasi preliva v večer,
a jaz sem še vedno sama.
Sonce zahaja,
postaja vse bolj rdeče,
a moje srce se joče.
Komaj še solze zadržujem,
ko te nenadoma zagledam.
V meni vse se prebudi,
srce zajoje v sreči mi.
Tečeva si v objem,
močno me stisneš k sebi.
V poljubu se srečava.
Dolg je, a hkrati prekratek,
da v njem bi vse si povedala.

Tatjana Lehner, 8. č
OŠ E. Kardelj, M. Sobota

Dedek pripoveduje

Dedek: »Ali veš, Metka, kateri praznik je danes?«

Metka: »Seveda vem, danes slavi Jugoslovanska ljudska armada. Ravnokar smo se v šoli pogovarjali o tem. Dedek, povej mi še kaj o naši armadi!«

Dedek: »Več, leta 1941 je sovražnik napadel Jugoslavijo. Ljudstvo je bilo nepripravljeno. Partizani so začeli narodnoosvobodilni boj skoraj brez orožja. Tovariš Tito je ustanovil 22. decembra 1941. leta prvo delavsko proletarsko brigado v mestecu Rudu.«

Metka: »Kdaj pa se je razvila Jugoslovanska ljudska armada in kako?«

Dedek: »V štirih letih boja za svobodo in pravico se je iz majhnih četnic in brigad razvila močna Jugoslovanska armada.«

Metka: »Dedek, na kaj se deli armada?«

Dedek: »Armado delimo na kopensko, letalsko in mornariško vojsko.«

Metka: »Dedek, ali tudi dekleta gredo v vojsko?«

Dedek: »Seveda, seveda.«

Metka: »Veš kaj dedek, jaz bi bila mornarka; plula bi po vsem svetu.«

Dedek: »Seveda si lahko, samo morala se boš pridno učiti, pa se ti lahko ta želja še kdaj uresniči.«

Metka: »Veš, dedek, ko bom jaz vojak, te ni treba biti strah, saj te bom jaz branila.«

Dedek: »Seveda me ne bo. No, Metka, zdaj pa lepo zaspi in sladko sanjaj. Lahko noč!«

Metka: »Lahko noč, dedek.«

Tadeja HANŽEKVIČ, 5. a
OS Veržej

PETELINJI BOJ — Narisala (linorez) Helena Horvat, 5. a razred OŠ Turnišče.

PISMO IZ BERLINA

Sobočani z dvema trajnima pokalom

Namiznoteniška sekcija Športnega društva Slovenija iz Zahodnega Berlina je tudi letos v počastitev dneva republike pripravila že tradicionalni turnir. Sodelovalo je 12 ekip v pionirski, mladinski in članski konkurenci. Med njimi sta bili tudi mladinska in članska ekipa Sobote iz Murske Sobote, ki se že od leta 1985 udeležuje turnirjev. Dobri rezultati Sobočanov, ki so na zadnjih dveh turnirjih prepričljivo zmagali, so takrat pritegnili tudi močnejše nemške klube, ki jih sestavljajo najboljši igralci iz Zahodnega Berlina. Tako je turnir dobil tudi na privlačnosti.

V pionirski konkurenci, kjer Sobočani niso imeli svojega predstavnika, je po pričakovanju zmagala ekipa Reinickendorfer Fuchse, ki je že doslej dvakrat osvojila pokal pred prvo in drugo ekipo Slovenije in Spandauer SV.

Tekmovanje mladincev je bilo zelo zanimivo zaradi nastopa dveh berlinskih reprezentanc in pa doslej še nepremagane ekipe Sobote. V tej konkurenci pa je nastopila tudi ekipa Slovenije, ki si je v tako kalovostni eliti pridobila določene izkušnje. Kljub močni konkurenci naši gostje iz Murske Sobote niso dovolili prevencenja. Sobota je namreč visoko premagala vse svoje nasprotnike, kar je njena tretja zaporedna zmaga, in prejela pokal v trajno last. Tekmovanje je popestrila tudi Tanja Sinic, ki je uspešno nastopila v ekipi Sobote.

Vrhunski namizni tenis so gledalcem predstavili člani. Poleg ekipe Sobote so v tej konkurenci sodelovali še TSV Rudow, dva drugoligaša, Reinickendorfer Fuchse iz berlinske ožbrige in okrepjena ekipa Slovenije. Sobočani so bili nepremagljivi in kot tretji zaporedni zmagovalci osvojili pokal v trajno last.

Člani namiznoteniške sekcije SD Slovenija iz Zahodnega Berlina smo ponosni na uspehe naših prijateljev iz Murske Sobote, hkrati vesel, da smo berlinski športni javnosti predstavili tako kalovosten namizni tenis. Rezultat našega dobrega sodelovanja bo ponovni nastop članske ekipe Sobote na velikem turnirju ob 100-letnici berlinskega namiznoteniškega kluba TSV Rudow, ki bo maja 1988. v Berlinu.

Lojze Ozmeč

STRELSTVO

Novoletni turnir Noršincem

Strelci Noršinec so dosegli lep uspeh na novoletnem turnirju, ki ga je pripravila SD Impol iz Slovenske Bistrice. Osvojili so namreč prvo mesto s 1109 krogi. SD Jovo Jurkovič je bila s 1094 krogi sedma, Panonija s 1078 krogi enajsta, Mura s 1076 krogi dvanajsta in Ljutomer s 1061 krogi osemnajsti. Med posamezniki je Bukovec s 374 krogi zasedel tretje mesto, Ljubo Špindler s 370 krogi šesto in Balazic s 370 krogi sedmo mesto.

V pomurski strelski ligi je bilo na sporedu sedmo kolo. Brez poraza vodijo Noršinci s 14 točkami pred Jovom Jurkovičem in Panonijo po 12, Kolomanom Flisarjem in Muro po 8, SCT 6, Ljutomerom in Elradom po 4, Avtoradgona 2 in Štefanom Kovačem Turnišče brez točk. Med posamezniki je na prvem mestu Bukovec (Nor.) z 2624 krogi pred Pertocijem (Tiš.), 2584, in Rojkom (Videm), 2556 krogov.

V občinski ligi A Murska Sobota po sedmem kolu vodijo Gančani pred Graficjarjem, obe ekipi imata po 12 točk. Med posamezniki pa vodi Horvat (Nor.) z 2516 krogi. V občinski ligi B Murska Sobota vodi druga ekipa Noršinec s 105 točkami. V občinski pionirski ligi Murska Sobota pa ekipno vodi ABC Pomurka M1 z 81 točkami pred Noršinci, 73, in Krko, 59 točk. Med posamezniki je na prvem mestu Markoja (Nor.) s 1213 krogi pred Škedljem (ABC), 1157 krogov.

PRIZNANJA ŠŠD

Odbor za šolski šport pri ZTKO Murska Sobota je pripravil tradicionalno srečanje predstavnikov šolskih športnih društev. Ugotovili so, da so društva kljub slabim možnostim za delo opravila veliko aktivnosti v okviru krožkov in tekmovalni, hkrati pa so učenci posegli po republiških naslovih v atletiki, nogometu, odbojki, košarki, rokometu, namiznem tenisu, hokeju na travi, strelstvu in smučarskem teku. Ob tej priložnosti so najboljšim podelili priznanja Republiškega centra šolskih športnih društev. Med osnovnošolskimi športnimi društvi je bilo najboljši ŠSD Enotnost Beltinci pred ŠSD Planenica Grad in ŠSD Polet Murska Sobota. Med srednjimi šolami usmerjenega izobraževanja pa je prvo mesto pripadlo SDES Murska Sobota pred Zdravstveno šolo in Kmetijsko šolo Rakičan. Posebno priznanje kot najboljši organizator je dobil Robi Poredoš iz Beltince.

J. Rožman

JUDO

NOVOLETNI TURNIR

V Murski Soboti je bil novoletni turnir v judu, pripravil ga je soboški Partizan. Sodelovalo je nad sto judoistov iz severovzhodne Slovenije.

Rezultati — pionirji — do 32 kg: 1. Cvetko, 2. Žnidaršič (oba Gorišnica), 3. Vogrinčič (Ca.) in Horvat (MS); do 35 kg: Habjančič (Lj.), 2. Pavlič (MS), 3. Lang in Bagola (oba Ca.); do 38 kg: Kovačec (Gor.), 2. Kavčič (MS), 3. Fruhvir in Rojko (oba Ca.); do 42 kg: 1. Petek (Gor.), 2. Kosi (Drava), 3. Vindiš (Dr.) in Šiška (MS); do 46 kg: 1. Žbul (Ca.), 2. Šeruga (MS), 3. Bransberger in Sakovič (oba Ca.); do 52 kg: 1. Ščavničar (Lj.), 2. Kolmanič (Lj.), 3. Titan (MS) in Varga (Le.); do 58 kg: 1. Petek (Gor.), 2. Kralj (Lj.), 3. Pavličič (Dr.) in Brozovič (MS); nad 58 kg: 1. Gjerkeš (Lj.), 2. Vehab (MS), 3. Hameršek (Gor.) in Recek (Le.). Mladinci — do 53 kg: Petek (Gor.), 2. Kolmanič (Lj.), 3. Ščavničar (Lj.) in Varga (Le.); do 57 kg: 1. Kustevec (Gor.), 2. Kralj (Lj.), 3. Štol in Brozovič (MS); do 62 kg: 1. Vehab (MS), 2. Mursič (Gor.), 3. Homeršek (Gor.) in Pozderec (MS); do 68 kg: 1. Kojc (Gor.), Gjerkeš (Lj.), 3. Kos in Sadl (MS) in nad 68 kg: 1. Plošinjak 2. Marin (oba Gor.), 3. Šoš (MS) in Horvat (Ca.). Absolutna kategorija: 1. Slak, 2. Krančič, 3. Kavčič (vsi MS) in Kranj (Lj.).

T. Kos

ROKOBORBA

Ustanovili RK ABC Pomurka

V okviru Športnega društva Pomurje iz Murske Sobote že nekaj let uspešno deluje rokoborski klub, saj se od leta 1979 pomurski rokoborci niso vrnili niti z enega zveznega tekmovalca brez medalje. Poleg tega pa je kar enajst pomurskih tekmovalcev sodelovalo v državni reprezentanci. Z namenom, da bi v ta mladi šport, za katerega je med mladimi velik interes, pritegnili še več tekmovalcev, hkrati pa jim omogočili vrhunsko dosežke, so v Murski Soboti ustanovili samostojen Rokoborski klub ABC Pomurka. Na ustanovni skupščini so sprejeli statut in usmeritve dela, hkrati pa si izvolili novo vodstvo. Za predsednika kluba so izbrali Belo Banfija.

ODBOJKA

ZOPET ZMAGA LJUTOMERČANOV

V zadnjem kolu tekmovalja prvega dela tekmovalja v prvi republiški moški odbojkarški ligi je Agropod Ljutomer v Kranju premagal domači Triglav s 3:0. Ljutomerčani so tekmo dobili brez večjih težav. Za zmago so zaslužni vsi igralci, posebej se je v napadu odlikoval Štrkl, v obrambi pa Marič. Neodigrana tekma Fužinar: Ljutomer je registrirana z 0:3.

Jesenski del	Narodni dom	Kamnik	Mislinja	Brezovica	Fužinar	Granit	Kočevje	LJUTOMER	Topolšica	Izola	Sempeter	Triglav
	11 10 1 30:10 20	11 8 3 25:12 16	11 7 4 23:16 14	11 7 4 23:17 14	10 6 4 21:14 12	11 6 5 22:17 12	11 6 5 21:20 12	11 5 6 20:21 10	11 4 7 19:23 8	10 3 7 14:24 6	11 2 9 12:30 4	11 1 10 6:32 2

II. RRL — moški

Jesenski del	Fužinar	Aero Celje	Branik	Ormož	V. Nedelja	KROG	Drava	TOKO	Sempeter	RADGONA
	9 8 0 1 238:199 16	9 7 0 2 269:231 14	9 6 1 2 269:226 13	9 6 0 3 224:206 12	9 5 1 3 249:226 11	9 4 0 5 222:229 8	9 2 1 6 229:244 5	9 2 0 7 218:273 4	9 2 0 7 202:233 4	9 1 1 7 189:242 3

II. RRL — ženske

Jesenski del	Fužinar	Drava	Zagorje	Velenje	Brežice (-1)	Lisca	RADGONA	Radeče (-1)	BELTINKA	Branik
	9 7 1 1 210:139 15	9 6 1 2 179:136 13	9 6 0 3 157:121 12	9 5 0 4 185:192 10	9 5 0 4 141:143 9	9 4 1 4 209:214 9	9 3 1 5 157:166 7	9 3 1 5 136:166 6	9 2 1 6 180:207 5	9 0 2 7 128:198 2

PNL — mladina

Jesenski del	Tišina	Turnišče	Beltinka	Dobrovnik	Veržej	Odranci	Črenšovci	Renkovič	Bakovci	Hotiza	Dokležovje	Mladost
	11 11 0 0 56:6 22	11 8 2 1 64:19 18	11 7 3 1 45:19 17	11 7 1 3 52:22 15	11 5 2 4 33:29 12	11 4 2 5 20:15 10	11 4 1 6 27:49 9	11 4 1 6 17:56 9	11 2 4 5 24:33 8	11 3 0 8 25:40 6	11 2 1 8 21:41 5	11 0 1 10 5:60 1

Nogomet — kadeti

Jesenski del	Nedelica	Bistrica	Polana	Kobilje	Petišovci	Mostje	Lakoš	Nafta B
	7 5 2 0 22:10 12	7 5 1 1 23:7 11	7 2 5 0 15:4 9	7 3 2 2 17:10 8	7 2 2 3 9:10 6	7 3 0 4 13:17 6	7 1 1 5 6:20 3	7 0 1 6 4:31 1

Duena MS tretja

Na dunajskem kasaškem hipodromu Krievu je bila kasaška dirka za Stefanovo nagrado. Startala je tudi zmagovalka letošnjega kasaškega derbija Duena MS z Markom Slavičem mlajšim iz Ključarovec in zasedla tretje mesto. Tako je Marko Slavič uspešno končal letošnjo sezono na Dunaju.

Strelstvo

V Pomurju 47 mojstrov

Od 444 mojstrov strelcev, kolikor jih ima Slovenija, jih je v Pomurju 47. Največ jih ima soboška občina, 37. Ljutomer 6 in Radgona 4. Med njimi sta tudi Sobočani Vogrinčičeva in Rengeova.

Ob letošnji razglasitvi najboljših slovenskih strelcev bo prejel posebno priznanje Strelske zveze Slovenije tudi član SD Noršinci, državni pionirski prvak Branko Balazic.

E. P.

Zmagal Igor Kos

V Puconcih je bil tradicionalni hitropotezni turnir, na katerem je sodelovalo 21 šahistov. Zmagal je Igor Kos (Radenska Pomurje) z 8,5 točke pred Gaberjem, 7,5, in Danilom Harijem, 7 točk. Med nekategorizirani je slavil domačin Talian pred Novakom iz Moravskih Toplic in Flegarjem iz Puconec, vsi so zbrali po 7 točk. Tekmovanje so pripravili domači šahisti pod pokroviteljstvom Elektrotehne iz Murske Sobote.

Š. Jug

Maši nogomet

A liga	10 6 3 1 22:14 15
Pušča	10 5 4 1 21:21 14
Padalec	10 6 1 3 22:10 13
Predanovci	10 4 4 2 37:21 12
Bakovci	10 4 2 4 23:27 10
Kupšinci	10 4 2 4 17:27 10
Panoška	10 3 2 5 22:22 8
Nemčavci	10 4 0 6 24:26 8
Moščanci	10 3 2 5 22:28 8
Cernelavci	10 1 5 4 16:24 7
NK 13	10 1 3 6 15:26 5

Club mladih	11 10 0 1 45:16 20
Mladinec	11 8 0 3 54:25 16
Park	11 7 1 3 33:30 15
Borejci	11 6 2 3 39:22 14
Sebeborci	11 7 0 4 33:21 14
Krajna	11 5 2 4 32:31 12
Kerenčičeva	11 5 1 5 24:28 11
Dokležovje	11 3 2 6 27:36 8
Slovan	11 3 1 7 25:36 7
Bratanci (-2)	11 3 1 7 23:44 5
Satahovci (-4)	11 2 1 8 17:30 1
Separacija (-2)	11 1 9 2 21:46 1

C liga	10 9 1 0 52:15 19
Otoveci	10 7 1 2 29:18 15
Lipovci (-2)	10 7 2 1 39:31 14
Beltinci	10 5 0 5 29:25 10
Pečarovič	10 4 2 4 19:19 10
Kanal	10 3 2 5 36:43 8
Strukovci	10 2 3 5 26:35 7
Veščica	10 2 2 6 20:33 6
Tišina	10 2 2 6 25:39 6
Noršinci (-2)	10 3 1 6 19:29 5
Mlajinci (-2)	10 2 2 6 24:31 4

D liga	10 7 3 0 40:19 17
Prosečka vas	10 7 3 0 35:15 17
Radovci	10 7 1 2 33:16 15
Zenkovič	10 7 0 3 20:15 14
Pertotca	10 5 1 4 20:22 11
Mačkovič	10 3 2 5 16:27 8
Dobel	10 2 3 5 19:21 7
Šalamenci	10 3 1 6 27:32 7
VK 79	10 3 2 5 29:31 6
Gradišče (-2)	10 1 1 8 12:31 3
Polana	10 1 1 8 12:34 3
Ivanici	10 1 1 8 12:34 3

Namizni tenis

Benko soliden šesti

Na zveznem sklepem pozivnem turnirju najboljših članov Jugoslavije YU TOP 12, ki je bil v Rovinju, je v drugi skupini Sobočan Burut Benko zasedel solidno šesto mesto z rezultatom 5:6. Če ne bi po njegovi stari navadi nekaj dobljenih partij kljub visokemu vodstvu izgubil, bi bila njegova uvrstitve mnogo boljše. Premagal je Žirovnika in Šešeljo (Pula), oba z 2:0, Grujića (Vojvodina) z 2:1, Grbića (Maribor) z 2:1, in Pavasovića (Partizan) z 2:0.

M. U.

Dve ekipi na republiško prvenstvo

V Radljah ob Dravi je bilo regijsko prvenstvo za mladince in mladinke in ob enem kvalifikacija za republiško prvenstvo. Med mladinci je nastopilo 15 ekip, prva ekipa Sobočanov (Unger, Ori, Žitek, Rihtarič) je zlatka osvojila prvo mesto, ko je v finalu premagala Maribor s 5:0. Druga ekipa (Gerendaj, Smodiš, Županek) je v borbi za tretje mesto premagala Radlje s 5:3 in se prav tako uvrstila na republiško prvenstvo. Tretja ekipa (Tratnjek, Lenarčič, Tkalec, Sapač) je zasedla sedmo mesto, ekipa mladink (Breznik, Korošec, A. Režonja) pa med 5 ekipami drugo mesto in je prva rezerva za republiško prvenstvo.

M. U.

Rihtarič tretji

Na sklepem republiškem selekcijskem turnirju za pionirje, ki je bil v Ljubljani, so sodelovali štirje Pomurci in dosegli dobre rezultate. V prvi skupini je bil Rihtarič iz G. Radgona z rezultatom 6:2 dober tretji, izpustil pa je priložnost, da premaga zmagovalca Škafarja (Olimpija) kljub visokemu vodstvu. Trajnjak (Beltinci) je bil z rezultatom 1:7 osmi, v drugi skupini sta Tkalec in Lenarčič (oba Beltinci) s 5:4 zasedla četrto oziroma peto mesto, kar je dobra uvrstitvev M. U.

NAJUSPEŠNEJŠI RADGONČANI

V Gornji Radgoni je bilo občinsko tekmovalje šolskih športnih društev v namiznem tenisu. Sodelovalo je okrog 30 tekmovalcev in tekmovalk. Med dekleti je ekipno zmagala Radgona I pred Radenci I in Radenci II, med posameznicami pa med višjimi razredi Giorgutijeva, med nižjimi pa Vogrinčeva pred Vomerjevo, vse Radgona, in Ribaričeva iz Radence. Pri dečkih je ekipno zmagala OŠ Videm ob Ščavnicah pred Radgona I in Radgona II. Najboljši posameznik pri nižjih razredih je bil Strah, pri višjih pa Brumec pred Zupančičem, vsi Radgona, in Kučanom iz Radence.

Rokomet

Pri Bakovcih in Polani zadovoljni

V prvi republiški rokometni ligi tekmuje dve, v drugi pa pet pomurskih ekip. To je lepo število, s katerim smo lahko zadovoljni, zlasti še, če vemo, da je pomurski rokomet z razpustitvijo soboškega Poleta doživljal določeno krizo, zlasti v moškem rokometu. Toda zagnani rokometni delavci v posameznih podeželskih klubih niso popustili, temveč z vztrajnim in zavzetim delom pripomogli k temu, da je pomurski rokomet dosegel napredek. To še posebej velja za rokometne delavce v Bakovcih, ki so po nekaj letih prizadevanj naposled uspeli, da njihova moška ekipa postane prvak v drugi republiški ligi ter se uvrsti v prvo republiško ligo. Čeprav novinci, se rokometišti Bakovci niso ustrašili že uveljavljenih slovenskih moštev, temveč so bili ob močni podpori gledalcev na domačem igrišču nepremagljivo moštvo. Tako so s petimi zmaganimi in osvojenimi desetimi točkami pristali na devetem mestu. Njihov uspeh pa bi bil še večji, če zadnjih kol ne bi odigrali v dvoranah, in to celo kot gostitelj v Veliki Nedelji. V gosteh pa tudi niso imeli sreče, saj so z jesenskim prvakom Sloven Gradcem izgubili z enim samim golom razlike, tesno pa še z nekaterimi drugimi ekipami. Po besedah tehničnega vodje Štefana Buzetića takšnih rezultatov niso pričakovali največji optimisti. Prav gotovo pa bi bil uspeh Bakovcev še večji, če trener Vlado Roškar ne bi imel težav s poškodbami in izkjučitvami igralcev. Najboljši strelci pri Bakovcih so bili: Kozelj, Katona, Smodiš in Merčnik.

Tako kot v Bakovcih so po jesenskem delu tekmovalja zadovoljni tudi Polani, saj so njihove rokometišče v prvi republiški ligi po jesenskem delu tek-

movanja z osmimi točkami na osmem mestu lestvice. Zlasti pa je pomembno, da je Polana dosegla dve pomembni zmagi v gosteh, to je v Smartnem in Cerknici ter eno zmago v Čakovcu z ekipo Alpiesa. Tako so Polančanke na domačem igrišču zmagale le v prvem kolu proti ekipi Kočevja. Ta izkušnja pa bi lahko bil še boljši, saj so Polančanke zamudile lepi priložnosti, da osvojijo kakšno točko na srečanju z mariborskim Branikom in Burjo. Trener Boris Žalik pa je imel tudi težave, saj večina igralcev študira v Mariboru ali Ljubljani, tako da se ne morejo udeleževati skupnih treningov in se dekleta večkrat zberejo le na tekмах. Najboljše strelke v ekipi Polane v jesenskem delu tekmovalja so bile: Vučurina, Horvatova, Slavica Hozjanova in Ganzetova. Pomembna pridobitev za rokometišče Polane je novo igrišče z reflektorji, tako da bodo odslej lahko tekme igralce tudi ob sobotah. Tako rokometišti Bakovci kot rokometišče Polane pa težko čakajo telovadnico v Murski Soboti, saj se jim tako ne bi bilo potrebno voziti v Veliko Nedeljo in Čakovec.

V tekmovalju druge republiške moške in ženske rokometne lige so pomurske ekipe po jesenskem delu pristale v drugi polovici lestvice. V moški konkurenci je najbolje uvrščeno pomursko moštvo Kropa, ki je z osvojenimi osmimi točkami na šestem mestu. Toko iz Črenovec je s 4 točkami na osmem, Radgona pa s 3 točkami na desetem mestu. V ženski konkurenci je Radgona osvojila 7 točk in pristala na sedmem mestu, Beltinka iz Beltince pa je s 5 točkami na devetem mestu. Razveseljivo pa je, da je letos zopet steklo tekmovalje v pomurski moški rokometni ligi.

Feri Maučec

KOŠARKA

Pomurski derbi dobila Radgona

V prvenstveni tekmi slovenske ženske košarkarske lige je oslabiljena ekipa Metalservis Pomurja v Murski Soboti izgubila tekmo z Jesenicami s 53:68. Pomurje je nastopilo brez Korenove, Drozinove in Kuharičeve. Sobočanke so sicer uspeli v drugem polčasu rezultat izenačiti na 41:41, to pa je bilo tudi vsa Koše za Pomurje so dosegle Kolarjeva 16, Broderjeva 13, Borčeva 13, Kardaševa 6, Borovškova 4 in Lihtengrova 1.

V tekmovalju druge republiške moške košarkarske lige — vzhod je Radgona v pomurskem derbiju premagala Pomurje iz Murske Sobote s 94:74. Strelci: Stihec 37, Merklin 20, Sakovič 18, Horvat 15 in Rajbar 4 za Radgona ter Banič 21, Tušar 14, Klemar 13, Roškar 11, Marinič 7, Cigut 6 in Kerčmar 2 za Pomurje.

ROKOBORBA

KRANJEC IN NASEVSKI PRVA V BEOGRADU

V Beogradu je bil 9. mladinski rokoborski turnir v grško-rimskem slogu, Dan J.A. 87. Sodelovalo je 129 mladih rokoborcev iz domovine in tujine. Na tekovanju so sodelovali tudi pomurski rokoborci in se lepo odrezali. To še posebej velja za Kranjca, ki je zmagal v kategoriji do 62 kg, in Nasevskega, ki je bil prvi v kategoriji do 68 kg. Kranjec je dosegel pet, Nasevski pa šest zmag. Sodelovali pa so še Vukan v kat. do 52 kg, Temlin v kat. do 82 kg in Mesiček v kat. do 90 kg. Vukan je dosegel dve, Temlin in Mesiček pa po eno zmago.

S. S.

KARATE

VUGRINEC TRETJI

Karate sekcija soboškega Partizana je pripravila tradicionalni novoletni karate turnir. Sodelovalo je okrog 50 tekmovalcev in tekmovalk iz severovzhodne Slovenije. Od pomurskih tekmovalcev sta bila najuspešnejša Lendavčana Vugrinec, ki je bil pri članih v borbah tretji, in Vrtarič, ki je pri članih v kateh zasedel četrto mesto. Zdravec iz Murske Sobote je bil v kateh peti, Vučko iz Ljutomera pa šesti. V borbah sta Horvat in Škerlak iz Beltince zasedla peto mesto. Med pionirji je Ivanov iz Murske Sobote v kateh zasedel peto, Baranja šest. Med pionirkami pa je bila Gazdakova iz Lendave peta, Podleskova iz Beltince pa šesta.

Roland Horvat

SAH

Zakonca Weingerl sta praznovala zlato poroko

Preteklo soboto sta si na matičnem uradu v Gornji Radgoni izrekla po 50 letih zakonske zveze ponovni »da« zakonca WEINGERL iz Zbigovca 23.

Zakonca Jože WEINGERL (75 let) in Marija (76) sta se s težavo preživljala, v zakonski zvezi sta imela eno hčerko.

Sedaj se preživljata s pokojnico Jožeta, ki je večino svojega aktivnega življenja posvetil delu v vinogradih. Tudi žena je hodila delat v vinograde. Toda delovne dobe ni uveljavila v tolikšni višini, da bi lahko bila upokojena, saj v preteklih letih v radgonski občini ni bilo dela za ženske.

Zakonca živita večer življenja v prelepem okolju sredi vinogradov. Njuno zdravje jima ne omogoča kakih dodatnih zaslužkov. V preteklih letih sta rada v svojem okolju postorila najrazličnejša opravila v vinogradih. Nasploh je namreč oba navdse veselilo delo v vinogradih.

Ob 50. obletnici poroke sta prejela zlato poročno plaketo in darilo skupščine občine Gornja Radgona. Na njih pa se je spomnilo tudi društvo upokojencev in društvo invalidov v Gornji Radgoni.

Vsi so jima v krogu najbližjih sorodnikov zaželeli še mnoga zdrava skupna leta. Tem željam se pridružujemo tudi mi.

Franci Klemenčič

ROMI V MURSKI SOBOTI

Skrb za zdrav narod je dolžnost celotne družbe. Dolžni smo se posvetiti pravilni vzgoji, izobraževanju v socialnem in zdravstvenem varstvu. Pri nas je največji problem romsko naselje Pušča, v katerem živi veliko Romov.

Že v preteklosti so bili velik problem Romi — nomadsko ljudstvo, ki so ga preganjali povsod, kamor je prišlo. Prišli so nekje iz osrčja Indije. Povsod so bili doma, a skoraj nikjer niso doma. V čim bolj civilizirane predele dežel so prihajali, tem bolj so bili deležni prezira. Kljub temu so skozi stoletja preganjanja ohranili mnogo skupnega v navadah, običajih, jeziku ter svoje ime — Romi.

Romi so povsod le obrobna družbena skupina. Živijo kot tujek in le ob robu tistih kultur, na območju katerih prebivajo. Dolgo časa so živeli svoje življenje. Le redko so se občasno vključevali v delo, da bi si priskrbeli osnovne dobrine za preživljanje. Še manj pa so se vključevali v družbeno in kulturno življenje krajev, četudi so se za stalno naselili.

Danes namenjamo Romom veliko pozornost, tako pri zaposlovanju kot tudi šolanju njihovih otrok. Problemi, ki se kažejo med Romi, nedvomno vplivajo na izoliranost od drugih občanov in povzročajo počasno vklapljanje v družbeno življenje in delo. Kljub vsestranskemu prizadevanju vseh dejavnikov v občini, upoštevajoč širše družbene skup-

nosti, se še vedno ugotavlja razlika v primerjavi z drugimi občani, v načinu njihovega življenja, ki je pri večini Romov še vedno dokaj neobičajen in se izražava predvsem v nizkem stanovanjskem standardu, dosti jih še vedno nima rednega dohodka ali premoženja in se preživljajo s priložnostnim delom ali pa so odvisni od socialne pomoči. Kulturna raven je nizka, osebna in stanovanjska higiena pa je še vedno slaba. Velikokrat pa vidimo, da zelo slabo gospodarijo z denarjem.

Proces spreminjanja načina njihovega življenja bo še trajal, kljub temu da se vedno več Romov trga iz oklepa zaostalosti in

Ker je streha na združenem domu v Ženavlju, v katerem so prostori za gasilce in mladino ter Potrošnikova prodajalna dotrajana, so se vaščani odločili, da jo bodo obnavljali. Denar in material imajo pripravljen, z deli pa bodo pričeli na začetku poletja.

Foto: Milan Gašpar

se vključuje vzporedno z drugimi občani v družbeno življenje in delo. Ta proces je hitrejši predvsem pri mladini, ki išče nove poti in možnosti, da se povzpne iz odrinjenega položaja, ki so ga imeli njihovi starši. Če bo mladina dosegla stopnjo idejnopolitične in splošne osveščenosti, bomo sčasoma dobili tudi nove družbenopolitične aktivne člane družbe, ki bodo zastopali interese svoje širše skupnosti in bodo lažje reševali svoj zaostali položaj v družbi. Zavedati se moramo, da problema Romov v naši družbi ne bomo mogli rešiti, če se le-ti sami ne bodo zavedali svojih dolžnosti in če bomo reševali problematiko brez njih. Potrebno bo še veliko časa, preden bo Romom uspelo z resnično pomočjo širše družbene skupnosti postati enakopraven član naše socialistične samoupravne Jugoslavije.

Ta čas bo prišel takrat, ko bo biti Rom enako častno, kot biti Slovenec.

B. Kegl

Zakaj tako?

Rad bi dodal nekaj misli k članku, ki je izšel 14. avgusta v *Neprij-ságu* z naslovom: *Na dobrih zgledih se lahko učimo.*

Tudi naša termalna voda v Petišovcih je take kvalitete kot tista v Bükü in Zalakarosu.

Naše severni sosedje so izkoristili prirodne danosti, ki prinašajo trdno valuto. Tudi podoba pokrajine se spreminja iz leta v leto, vse več je lepih hiš v vasi, pa tudi v okoliških naseljih. Tudi območje kopaljšče je vedno lepše, tam so hoteli, možnosti za zabavo, restavracije, pečejo pečenko, langaš, klobase, pa so še tudi druge zanimivosti. Kmetice iz okolice pa oskrbujejo turiste s sadjem in zelenjavo, pa tudi prenočišče nudijo tistim, ki nimajo prostora v hotelu, ali pa jim je predrag.

Kaj pa je od vsega tega v Lendavi? Tudi tam so zgradili prekrasno hotel. Mnogi moji znanci v tujini so bili prijetno presenečeni, ko sem jim pokazal sliko hotela, in

prvo njihovo vprašanje je bilo, kaj je še tam, kar lahko človek počne. Rekel sem, da tam lahko dobro ješ in piješ, se kopaš, itd. Res je, toda kje in kako? Če pogledamo iz hotela proti jugu, lahko vidimo raso, več ko meter visoko koprivo, ki je povsem prerastla napol zgrajeni bazen (če je od takrat niso pokosili) in druge objekte, potem si človek res lahko marsikaj misli.

Če občinsko vodstvo ne zna izkoristiti take naravne danosti, ki bi lahko prinašale dobre dohodke, potem jim svetujem, naj se ozrejo malo okrog pri sosedih.

Le z dobrim zgledom se lahko kaj naučijo. Ali pa bomo počakali, da nam zrastejo vrtni, da bodo oni nadoknadili vse tisto, kar smo mi zamudili. Ko opazujemo današnji hiri tempo, sem vedno bolj prepričan, da marsičemu botruje nemarnost. Pri nas na žalost vlada prepričanje, da bo, če kaj naredimo, to vedno, dalje pa koga kaj briga. To trditve prav dobro ilustrira termalno kopaljšče Petišovci. Prav dobro se spominjam, kako je vse izgledalo nekoč, sedaj pa, ko se je okolica tako polepsala, so zrasla drevesa, vse ostalo pa je propadlo. Če bi malo bolj pazili na tisto, kar imamo, in bi k temu vsako leto nekaj dodali, potem bi tuji sami od sebe prišli in prinašali tisto potrebne devize, ne bi jih bilo treba iskati na tujem.

Tako lepah pokrajin, kot so prekrasna pisana polja Pomurja, je res malo na svetu. Delovne roke naših pridnih ljudi zares ustvarjajo čudeže. To potrjujejo prekrasna polja, vinogradi, lepe javne stavbe, tovarne in množstvo lepih družinskih hiš; vse to potrjuje, da smo storili mnogo, ampak lahko bi storili še mnogo več. Za to, da bo lahko prihodnja generacija srečnejša in lepše živela, dajmo naš voz, ki je običaj, pomakniti. V preteklosti se je vedno našel denar za realizacijo slabih odločitev, ne verjamem pa, da za tako odločitev, ki bi prinašala dobre devize, tega ne bi bilo. O tem naj razmišljajo pristojni in storijo potrebne korake, dokler je še čas. Naj končam s staro resnico: Iz nič nikoli ne bo nič drugega kot nič.

S. Feuš

János Göncz, Mostje

DELOVNI PRAZNIK LD DOBROVNIK

LOV V »ZLATI JAMI«

Ob jugoslovansko-madžarski meji med Kobiljem in Mostjem gospodari z loviščem lovska družina Dobrovnik. Lovišče je v glavnem na ravnem terenu, ki je bil pred leti še precej močvirjen. Od približno 6400 ha je nekaj nad 2000 ha gozdov, ostalo so v veliki meri polja. V ne tako daljni preteklosti je tudi to lovišče ponosno slavo prekmurskih lovišč v širni svet. Takrat smo se lahko postavljali z velikim številom zajcev, jerebic in fazanov. Posegi v naravo so naredili svoje. S prekmurske ravnine so odšle jerebice, zajci... Ugodno pa so vplivali na prirast velike divjadi. Danes živi predvsem v naših gozdovih veliko divjih svinj, jelenov in seveda srnjadi. Dober glas je zopet šel po Sloveniji in še naprej, v tujino.

Dejavnost nekaj nad 60 lovcev naše LD je zelo pisana. V preteklih letih smo postavili lovski dom v kobiljski Dolnji šumi, v Dobrovniku smo si zgradili strelišče za umetne golobe in družabne prostore, postavili smo veliko voljero, s katero poskušamo naravi vrniti fazane. Leta 1986 smo praznovali 40-letnico delovanja LD Dobrovnik. Ob tej priložnosti smo izdali monografijo LD Dobrovnik 1946—1986 in se tako oddolžili generacijam lovcev za njihov trud. Dosegli smo, da se spomin na njih ne bo nikoli izgubil. Za to je treba posebej pohvaliti Jožeta Gorzo, ustanovnega člana naše LD, Ivana Kolencu, in še koga...

Lovsko udejstvovanje v naši LD je sestavljeno iz številnih nalog. V prvi vrsti je to skrb za lovišče. Lovci smo v njem neprekinjeno vse leto. Po stari ljudski modrosti se ravnamo: »Najprej moraš sejati, da bi potem lahko žel«. Vsak izmed nas opravi v letu vsaj 30 delovnih ur. Te so namenjene postavitvi krmišč, visokih prež, solnic, obdelavi njiv in pridelavi krme. Delo se vedno najde. Lovimo v glavnem posamezno, saj tako zahteva od nas lovska kultura. Predvsem za to, da bi ohranjali v družini družabnost in družili lovce sosednjih LD in drugod iz naše domovine, pa pripravimo tudi nekaj skupinskih lovov. Najbolj izmed njih je lov v Zlati jami. To je lov na divje svinje.

Glas o tem lovu je že pred leti preplaval vso Slovenijo. Nič preveč ne povemo, če ga damo na prvo mesto med lovi te vrste v naši ožji domovini. Car mu daje več stvari, omenil pa bi tri: lepa prekmurska krajina, ki ji nikjer na svetu ni enake, kot prvo; kot drugo povsod znano prekmursko gostoljubnost, s katero se upravičeno postavljamo gostitelji; na tretjem mestu pa je lovski blagor,

kot pravimo mi lovci lovski sreči. Ne pomnimo, da bi kdaj ostali brez plena.

Vsako leto se zberemo drugo nedeljo v decembru. Zbirališče je vedno ob kobiljski logarnici. Letos smo se zbrali v nedeljo, 13. decembra. Bilo nas je okrog 150. Že po govoricah smo

tek na strel. Pogonci in lovci v pogonu pa smo se trudili s povsem drugačnimi nalogami. Hladni jesenski dopoldan so parali strel. Ni jih bilo malo. In nekaj čez 13. uro je lovski rog označil, da je lov končan.

Na »pozdravu lovinici« smo sesteli odstreljeno divjad. Pred dvema dolgi-

Lovci LD Dobrovnik po skupščini leta 1987.

(Foto: E. M.)

lahko opazili, da smo se srečali Prekmurci, Gorenjci, Primorci, Stajerci... Tudi zamejski Slovenci iz Benečije so bili letos z nami. Lovci je prvi pozdravil starešina LD Branko Merik in zaželel dober pogled. Gostje so se pod skrbnim vodstvom domačih lovcev odpravili na stojišča, domači lovci in poganjati, fantje so bili pretežno iz Dobrovnika, pa smo počakali do začetka pogona kar na zbirališču. Približno ob devetih smo se napotili tudi mi. Kmalu za tem je lovski rog označil začetek pogona. Pred nami so bile štiri ure lova. Potrudili smo se in vsak po svoje prispevali k izvedbi lova. Lovci na stojiščih so prebili ure in ure na miru, pripravljeni vsak trenu-

ma vrstama lovcev in pogoncev je ležalo 15 divjih svinj in in 5 lisic. Diana, boginja lova, je bila tokrat zelo dobra z nami. Lovs s tako velikim odstrelom v Prekmurju do tega dne še ni bilo. Veliko je bilo veselih obrazov, enega najbolj veselih pa je imel zamejski Slovenec iz Italije, ki je odstrelil kar dva prašiča. Seveda smo se odpravili tudi na »zadnji pogon« v gostilno Laslo v Dobrovnik, kjer nas je že čakal golež iz divje svinje. Tokrat se lovci posebno dolgo nismo razšli. Vemo zakaj. Takšen uspeh na lovu je še za Zlato jamo izreden.

E. Mlinarič

Bisernoporočena FILIPIČ

August Filipič, star 83 let, in žena Marija, stara 88 let, sta pred kratkim praznovala 60 let skupnega zakonskega življenja. Živita v Babincih, KS Ljutomer. V zakonu se jima je rodilo 10 otrok, 5 hčera in pet sinov. Največje veselje babice in dedka ozir. prababice in pradedka pa je sedaj že 15 vaukov in 5 pravnukov.

Bisernoporočno listino in darilo občinske skupščine Ljutomer jima je izročil njen predsednik Matija SEVER in bisernoporočencema zaželel še mnogo srečnih in zdravih skupnih let.

FOTO: Marija TIVADAR

Skrb za okolje in sožitje med krajanji

Krajevna skupnost Videm ob Ščavnici, ki leži ob vzhodju slovenskih gor, združuje 25 naselij. Tu si Turistično društvo s 150 člani že tretje leto utira pot k napredku. Lep uspeh so dosegli zlasti pri varstvu okolja in olepšanju naselij, bivališč, skrbi za sožitje med krajanji, organiziranju turistično-zabavnih prireditev in posebej pri vključevanju krajanov v društvo.

Letošnjo turistično sezono so sklenili s turistično zabavno in kulturno prireditvijo, na kateri so sodelovali ljudski pevci, pevke, domači godci in mariborski Viničarji. Tamkajšnje gospodinjice so pripravile zanimivo razstavo kruha, pogač in drugih prleških dobrot.

Predsednica Turističnega društva Vikiča Horvat in predsednik strokovne žirije Jože Tišler sta zelenim stražam OS 12 talcev Videm, pionirski organizaciji podružnične šole na Start Gori ter Krajevni skupnosti Videm ob Ščavnici podelila priznanja za organizacijo ter aktivnosti pri urejanju parkov, čiščenja krajevnega središča in širšega okolja.

Hkrati je bilo podeljeno tudi osem priznanj za izvirnost, okus ter dekoracijo pečene kruha, pogač in drugih domačih specialitet ter dobrot, ki so jih skrbno pripravile gospodinjice naselij Biserjane, Ženik, Jamna, Grablinci, Čakova in Bolehnečici. Prireditve so sklenili s tretjim turističnim plesom, ki je poleg drugih prireditev namenjen povezovanju in pristnemu sožitju med krajanji, čemur Turistično društvo Videm ob Ščavnici že tretje leto v okviru svojega dela namenja posebno pozornost.

S. Feuš

S FOTOAPARATOM PO VINSKI CESTI V RADGONSKI OBČINI

GOSTJE NEZAŽELJENI

»Na svoji poti med goricami, starimi prešami, kopači in brenčarji« boste nalezeli na bogato obložene mize za sladokusce vseh vrst, slišali veseli glas harmonike, domačo pesem vinogradnikov in srečali prijazne ljudi.

Pravi užitek je brati te vrstice in gledati priložene fotografije domačega kruha in prleških gibanic. Nikar se ne slepite (tako kot mi), da je vse to tudi res. Saj ne bi radi oporekali in oblatili dela sestavljalcev prospekta Pot v gorice — vse to, kar so napisali, bi se namreč lahko uresničilo. Samo nekaj je tukaj potrebno... to pa je najpomembnejše. V mislih imamo voljo posameznika in željo odgovornih v občini, da poleg številnih praznih besed tudi resnično kaj naredijo za razvoj turizma.

Prvi vinotoč — spoznali le psa čuvaja

Eden od dveh vinotočev v radgonski občini je »pri Juderu« — kakor ga radi kličejo znanci. Nad glavnim vhodom se še vedno bohoti velika lesena tabla z izrezljanim napisom »kmečki turizem Vili«. Poleti je tukaj prav prijetno, saj so mize postavljene v senci vinske trte na dvorišču, od koder je lep razgled na bližnje gozdove in Radence. To ve tudi veliko zdraviliških gostov, ki prihajajo do tega vinotoča kar po pešpoti za hišo. Z glavne ceste pa je prav težko najti ta vinotoč, kajti še vedno nima oznake na križiščih ne ob odcepu proti domačiji.

Prišli smo na dvorišče, vendar naprej nismo upali, čeprav smo videli odprta vhodna vrata. Pot nam je zastavil ogenj nemški ovčar. Zastoj smo zaradi nekaj časa klical proti odprtim vratom — gospodarja ni bilo ob niko-

Kdo pa bo zate skrbel?

Kapele ni potrebno predstavljati — le kdo ne pozna cerkve na vrhu hriba, ki je vidna daleč naokrog na vse strani neba. Tudi tukaj vidimo na križišču kažipot za zidanico, nikjer pa ne najdemo oznake za pot v gorice, zato

Kapelčani so pred kratkim zgradili nov vaško-gasilski dom. Zares lepa stavba, ki je v ponos vsem občanom. Toda kaj je s stari? Mar bo moral sedaj propasti pred očmi vseh, tudi pred očmi popotnikov? Nič kaj ni bil lep pogled na zaprašena stekla v

So Kapelčani pozabili na stari vaški dom?

se moramo orientirati kar po zemljevidu in prospektu. Nevarno križišče tik pod hribom s cerkvijo so skušali nekako omiliti z ogledalom — dvomimo, da so šoferji s to rešitvijo zadovoljni. Trgovina, kot v vseh drugih krajih, seveda s bifejem (predvsem za domačince). Center Kapelske Vrha je bitka dobrega in slabega. Uredili so okolico spomenika žrtvam NOB in postavili ob zaščitenem prostoru klopi. Toda mar spada tudi Gostišče Kapela pod spomeniško varstvo (tabla je bila postavljena sredi spomeniškega prostora). Prav gotovo bi jo lahko uvrstili med zgodovinske znamenitosti — nikakor pa ne med take, na katere bi lahko bili ponosni.

oknih, zaklenjena vrata, prelepljena s plakatom ter oglasno desko, na kateri so bila nekoliko neobičajna obvestila. Tudi Vinogradniško gospodarstvo Kapela bi lahko prispevalo veliko več, saj je kar precej bližnjih vinogradnikov pod njegovo upravo. Zakaj na primer ne točijo vina v vinski kleti, ki je tik ob cesti, po kateri se zdraviliški in drugi gostje najraje sprehajajo? Je krivo pomanjkanje finančnih sredstev ali ljudi? Odpravimo se naprej proti Rožičkemu vrhu. Prevarali smo se, ko smo si predstavljali, da bomo drugi vinotoč našli zlahka.

Bernarda Peček

(se nadaljuje)

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Višček

Leto XIII

Murska Sobota, dne 31. decembra 1987

Št.: 33

228. Odlok o ureditvenem načrtu »Zdraviliški kompleks Radenci«
229. Odlok o sprejetju ureditvenega načrta za melioriranje kmetijskih zemljišč na območju Gerlinci—Fikšinci
230. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispjevka za območje krajevne skupnosti Beltinci
231. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispjevka za del območja Krajevne skupnosti Tišina, za naselje Petanjci
232. Sklep o izvolitvi podpredsednika in člana Izvršnega sveta Skupščine občine Murska Sobota
233. Sklep o spremembi sklepa o določitvi članov Izvršnega sveta, ki bodo vodili upravne organe občine Murska Sobota
234. Odredba o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta za melioriranje kmetijskih zemljišč na območju Mala Krka—Domanjševci
235. Predlog višine povračil (tarif vodnih prispevkov) od posameznih osnov v letu 1988 za izvajanje programa vodnogospodarske dejavnosti OVS MURA
236. Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o določitvi najvišjih cen

228

Na podlagi zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. l. SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86) ter 206. čl. statuta občine G. Radgona (Ur. objave št. 41/81, 7/86 in 2/87) je skupščina občine G. Radgona, na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 26. 11. 1987 sprejela

ODLOK

O ureditvenem načrtu »zdraviliški kompleks Radenci«

1. člen

S tem odlokom se sprejme ureditveni načrt »Zdraviliški kompleks Radenci«, ki ga je izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem v M. Soboti pod številko 20/86—UN/GR

2. člen

Ureditveni načrt iz prejšnjega člena vsebuje:

Grafične priloge:

a) Programске karte

1. Izrez iz prostorskih sestavin Družbenega plana občine Gornja Radgona za obdobje 1986—90	M 1:5000
2. Prikaz zdraviliškega kompleksa v širšem območju (podlaga: Prostorske sestavine dolgoročnih planov občin M. Sobota, G. Radgona in Ljutomer)	M 1:25000
3. Geodetska podlaga	M 1:1000
4. Situacija obstoječih objektov in površin	M 1:1000
5. Situacija obstoječih komunalnih naprav — 1	M 1:500
6. Situacija obstoječih komunalnih naprav — 2	M 1:500
7. Območje obdelave	M 1:1000
8. Območje namenska raba površin	M 1:1000
9. Predvidena namenska raba površin	M 1:1000
10. Coning predvidenih ureditev	M 1:1000
b) Hotelski kompleks	
11. Arhitektonsko-zazidalna situacija	M 1:500
12. Zakoličbena situacija	M 1:500
13. Situacija predvidenih komunalnih in energetskih priključkov	M 1:500
14. Talna ureditev	M 1:500
15. Idejna višinska regulacija	M 1:500
16. Gabarit	M 1:500
17. Gabarit	M 1:200
c) Parkovni kompleks:	
18. Ureditvena situacija	M 1:500
d) Radgonska cesta	
19. Arhitektonsko-zazidalna situacija	M 1:500
21. Situacija predvidenih kom. in energ. priklj.	M 1:500
22. Gabarit	M 1:500
e) Skupne karte za posamezna področja:	
23. Prometno—tehnična situacija	M 1:1000
24. Požarna varnost	M 1:1000
25. Zaklonišča	M 1:1000
26. Faznost izgradnje	M 1:1000

TEKSTUALNI DEL:

1. Izjave:

o opravljeni notranji kontroli

o upoštevanju predpisov iz:

— varstva pred požarom

— varstva pred prekomernim hrupom

2. Prikazi iz prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega Družbenega plana občine G. Radgona (programska zasnova)

3. Valorizacija obstoječih značilnosti območja

4. Prostorski pogoji za realizacijo planskih odločitev (obrazložitev)

5. Seznam organizacij in organov, ki so padale pogoje

6. Ureditve po posameznih področjih

7. Tehnični elementi predvidenih ureditev

8. Ocena stroškov predvidenih ureditev

9. Etapnost izvajanja predvidenih ureditev

10. Soglasja, mnenja, smernice

— predračun, stroškov

3. člen

Območje katero zajema ureditveni načrt je opredeljeno z naslednjimi mejami: magistralna cesta G. Radgona — M. Sobota, visokovodni obrambni nasip in železniška proga G. Radgona — Ljutomer, razen območje, ki ga zajema načrt — 4/86—UN/R.

4. člen

Obravnavano območje je z družbenim planom občine G. Radgona za obdobje 1986—1990 predvideno za urejanje prostora za potrebe Zdravilišča »Radenska« Radenci in gradnjo poslovno stanovanjskih objektov ob Radgonski cesti.

5. člen

Velikost posameznih objektov je določena v tekstualnem delu in grafični prilogi (priloga 20).

Odstopanja od predvidenih velikosti so podana v tekstualnem delu ureditvenega načrta.

6. člen

Za izgradnjo bazenov za termalno vodo in ureditev okolice ob njih je izdelati pred izdajo lokacijskega dovoljenja idejne projekte, ki so podlaga za določitev lokacijskih pogojev.

7. člen

Poslovno stanovanjski objekti ob Radgonski cesti se lahko gradijo v posameznih fazah, ki morajo biti oblikovana poenoterno, skladno z opredeljitvijo v tekstualnem delu.

8. člen

Obstoječe objekte, ki niso predvideni za rušitev je možno prenavljati pod pogoji, ki so navedeni v tekstualnem delu ureditvenega načrta in v soglasju z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor.

9. člen

Novo zgrajene objekte je navezati na že zgrajene komunalne naprave.

10. člen

Obstoječe objekte za katere ureditveni načrt ne predvideva posebnih posegov je možno preurejati, nadzidati ali razširiti, ker pa se ugotovi v lokacijskem postopku za posamezni objekt in določi podrobnejše pogoje.

11. člen

Ureditveni načrt je stalno na vpogled občanom in organizacijam pri občinskem upravnem organu, pristojnem za urejanje prostora.

12. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Uprava inšpekcijskih služb občin Pomurja.

13. člen

Ta odlok prične veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Štev.: 350—16/86

Datum: 26/11—1987

PREDSEDNIK
Skupščine občine Gor. Radgona
Peter FRIDAU

Na podlagi 2. odstavka 39. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86) ter 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/80 in 36/81) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 10. 12. 1987, sprejela

ODLOK

o sprejetju ureditvenega načrta za melioriranje kmetijskih zemljišč na območju Gerlinci—Fikšinci

1. člen

S tem odlokom se sprejme ureditveni načrt za melioriranje kmetijskih zemljišč na območju Gerlinci—Fikšinci, ki je pod številko 14/87-UN/S, v oktobru 1987, izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti.

2. člen

Ureditveni načrt iz prejšnjega člena odloka vsebuje:

- a) grafične podloge:
- izrez iz prostorskih sestavin dolgoročnega Družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—2000 v M I : 5000,
 - izrez iz prostorskih sestavin srednjeročnega Družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990 v M I : 5000,
 - meja območja obdelave v M I : 5000
 - inventarizacija prostora — obstoječe stanje v M I : 5000
 - ureditvena situacija v M I : 5000,
 - ureditvena situacija v M I : 5000;
- b) tekstualni del:
- izjave o opravljeni notranji kontroli strokovnih podlog za pripravo prostorskoizvedbenih aktov,
 - izjava o upoštevanju predpisov s področja varstva pred požarom,
 - obrazložitev prostorskih pogojev za realizacijo planskih odločitev;
 - c) soglasja pristojnih organov in organizacij.

3. člen

Območje obdelave, za katerega se sprejema ta ureditveni načrt, je sestavni del melioracijskega območja doline ob vodotoku Kučnica in je na severu omejeno z že izvedenimi melioracijami za območje Kramarovec, na zahodu z državno mejo z Avstrijo, oziroma vodotokom Kučnico, na jugu s »Korovskim« gozdom ter na vzhodu z naselji Gerlinci in Fikšinci oziroma s cesto, ki ti dve naselji povezuje.

Natančno je meja območja razvidna iz grafične podloge, navedene v 2. členu tega odloka.

4. člen

Z ozirom na to, ker regulacijski in melioracijski posegi na območju iz prejšnjega člena tega odloka, bistveno posegajo v naravne razmere in podobo krajine, se le-ti izvedejo tako, da so:

- maksimalno ohrani obstoječo kvalitetno drevesno zarast ob potokih in med parcelami,
- ohranijo površine s trajnimi nasadi, sadovnjaki in vinogradi,
- regulacija potoka izpod plazu izvede po stari strugi z namenom ohranitve zarasti v čimvečji možni meri,
- mlinščica le očisti nizke zarasti, ki moti odtok vode, vsa ostala visoka zarast mora ostati.

5. člen

Glede na to, da je v območju obdelave ureditvenega načrta predvidena sanacija plazu, se mora le-ta izvesti na podlagi geomehanskih raziskav. V kolikor bo sanacija plazu obsegala eventualno dreniranje zemljine in s tem odvodnjo vode s plazovitega območja preko potoka ob vznožju plazu, mora izcedne vode zaradi bližine vodnega zajetja nenehno kontrolirati pristojna inšpekcija.

6. člen

V projektno-tehnični dokumentaciji se morajo preveriti pričakovani vplivi intenzivne kmetijske proizvodnje na kvaliteto podtalne in izvirne vode, še zlasti pa je potrebno določiti varstvene pasove obstoječih vodnih zajetij ter režim zaščitnih ukrepov znotraj teh pasov.

7. člen

Do pričetka melioriranja zemljišč se zemljišča, navedena v 3. členu tega odloka, uporabljajo v dosedanje namene. Niso dovoljeni posegi, ki bi motilno vplivali na načrtovano izrabo.

8. člen

Ureditveni načrt je stalno in vpogled občanom in organizacijam pri občinskem upravnem organu, pristojnem za urejanje prostora ter na Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti.

9. člen

Nadzorstvo naj izvajanjem tega odloka vrši Uprava za inšpekcijske službe občin Pomurja, Enota v M. Soboti.

10. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 351-12/87-4

M. Sobota, dne 10. 12. 1987
Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENCER, l. r.

Na osnovi 3. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 35/85), statuta KS Beltinci, izida referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka dne 13. 12. 1987 je Skupščina KS Beltinci na svoji seji dne 22. 12. 1987 sprejela:

SKLEP

o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KRAJEVNE SKUPNOSTI BELTINCI.

1. člen

Za območje KRAJEVNE SKUPNOSTI BELTINCI se uvede samoprispevek za obdobje 5 let in sicer od 1. 1. 1988 do 31. 12. 1992.

2. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju SK BELTINCI in sicer v naslednji višini:

- a) v denarju:
- 2% od neto osebnih dohodkov iz delovnega razmerja
 - 4% od katastrskega dohodka iz kmetijske dejavnosti
 - 2% od čistega dohodka obrtnikov
 - 1% od pokojnin (razen od pokojnin z varstvenim dodatkom in od pokojnin, ki so nižje kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)
 - 2% od povprečnega osebnega dohodka v občini za preteklo leto za zaposlene v tujini
 - 1% od pokojnin iz tujine od povprečnega osebnega dohodka v občini za preteklo leto (razen od pokojnin, ki so nižje kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka v SRS)

3. člen

Sredstva, zbrana s samoprispevkom bodo uporabljena za:

- nadaljno gradnjo kanalizacije
- gradnjo večnamenskega objekta (kinodvorana in prostori za društveno dejavnost)
- nadaljno gradnjo telefonskega omrežja
- graditev vseh oddelkov jasic pri otroškem vrtcu
- izkoriščanje termalne vode (toplovod)
- urejanje naselja (poljske poti in jarki)
- adaptacija zgradb: stare šole, krajevnega urada in vaške tehnice
- graditev športnorekreativnega centra
- požarno in prometno varnost
- dograditev avtobusnega postajališča
- ulično razsvetljavo
- vodovodno zajetje
- kabelsko televizijo
- ureditev pokopališča
- asfaltiranje ulic (Ribiška pot do Renovic, peš pot ob Črncu)
- za druge dejavnosti v KS

4. člen

Za izvršitev programa bo potrebno 505.000.000,— din. S samoprispevkom bo predvidoma zbrano 505.000.000,— din. Višina sredstev za posamezne namene se določi z letnim programom in finančnim načrtom KS.

5. člen

Glede oprostitve plačila samoprispevka se uporabljajo določila 12. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 35/85).

6. člen

Sredstva samoprispevka se bodo zbirala na posebnem zbirnem računu KS BELTINCI št. 51900-842-035-8308.

7. člen

Za zbiranje sredstev in za izvajanje referendumskega programa bo odgovoren Svet KS Beltinci.

8. člen

Krajevna skupnost lahko sredstva samoprispevka, ki so začasno prosta, vroči pri banki za določen čas.

9. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo s samoprispevkom zbranih sredstev bo upravljal Svet Krajevne skupnosti Beltinci in bo o tem sproti, vendar najmanj dvakrat letno poročal Skupščini Krajevne skupnosti in Zboru delovnih ljudi in občanov.

10. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin, začne pa se uporabljati s 1. 1. 1988.

Štev.: 432/44-87

Datum: 23. 12. 1987

Predsednik Skupščine
KOLARIČ JOŽE, l. r.

Na podlagi 3. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS št. 35/85) in 42. člena Statuta krajevnne skupnosti Tišina, je svet Krajevnne skupnosti Tišina na svoji seji dne 14. 12. 1987 sprejel

SKLEP

o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja Krajevnne skupnosti Tišina, za naselje Petanjci.

I. člen

Po odločitvi delovnih ljudi in občanov na referendumu dne 13. 12. 1987 se za del območja KS Tišina, naselje Petanjci uvede samoprispevek v denarju in delu.

2. člen

Krajevni samoprispevek se uvede za dobo 5 let in sicer od 1. 1. 1988 do 31. 12. 1992.

3. člen

Sredstva, zbrana s krajevnim samoprispevkom, bodo uporabljena za:

— vzdrževanje in adaptacijo vodovodnega zajetja in vodovodnega omrežja

— graditev transformatorja — sofinansiranje

— prizidek dvorane pri vaško-gasilskem domu

— prizidek k mrliški veži

— ureditev ulične razsvetljave

— dograditev avtobusnih postajališč in postavitev zavetišč

— sofinansiranje adaptacije zgradbe prostorov krajevnega urada in KS

— ostala komunalna dejavnost.

4. člen

S krajevnim samoprispevkom se bo predvidoma zbralo 247.400.000.— din. Višina sredstev za posamezne namene se določi s programom in finančnim načrtom krajevnne skupnosti.

5. člen

Krajevni samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo v naselju Petanjci in sicer v naslednji višini:

a) v denarju:

— 2 % od neto osebnih dohodkov zaposlenih

— 2 % od neto OD in davčne osnove iz samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti

— 4 % od katastrskega dohodka od kmetijske dejavnosti

— 1 % od pokojnin

— 2 % od povprečnega OD v SRS v preteklem letu za delavce, ki so na začasnem delu v tujini in imajo stalno prebivališče v naselju Petanjci

b) v delovni obveznosti:

— občani — nosilci gospodinjstva ali njegovi družinski člani po 3 delovne dni letno. Nadomestilo za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 10.000.— din;

— lastniki traktorjev 8 ur letno v prevozi. Nadomestilo za neopravljeno uro prevoza s traktorjem znaša 7.000.— din.

Svet krajevnne skupnosti se pooblašča, da vsako leto na novo ovrednoti finančno nadomestilo v delovni obveznosti.

6. člen

Krajevna skupnost lahko sredstva krajevnega samoprispevka, ki so začasno prosta vroči pri banki za določen čas.

7. člen

Samoprispevka v denarju in delu so oproščeni tisti zavezanci, ki jih določa 12. člen Zakona o samoprispevku.

8. člen

S krajevnim samoprispevkom zbrana sredstva se bodo v celoti namenila za izvajanje programa iz 3. člena tega sklepa, zbirala pa se bodo na zbirnem računu krajevnne skupnosti Tišina št. 51900-842-035-8217.

9. člen

Samoprispevek od osebnega dohodka in pokojnin se obračunava ob vsakem izplačilu, od dohodka iz kmetijstva, obrtne in druge gospodarske in negospodarske dejavnosti ter intelektualnih storitev obračunava in odteguje pristojen občinski upravni organ, samoprispevek od zaposlenih v tujini in v delu pa obračunava krajevna skupnost, ki vsakega zavezanca pisмено obvesti o njegovi obveznosti ter roku plačila.

10. člen

Nadzor nad dotokom sredstev, njihovo uporabo ter izvajanjem del vrši svet krajevnne skupnosti Tišina, ki najmanj enkrat letno poroča skupščini krajevnne skupnosti in zboru delovnih ljudi ter občanov naselja Petanjci.

11. člen

Ta sklep velja z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Štev.: KS-67/87

Datum: 14. 12. 1987

Predsednik sveta KS:
FLEGAR Alojz
FLEGAR Alojz i. r.

Na podlagi 165. in 205. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 10. decembra 1987 sprejela

SKLEP

o izvolitvi podpredsednika in člana Izvršnega sveta Skupščine občine Murska Sobota

I.

Za podpredsednika Izvršnega sveta je izvoljen Vlado KEREC, diplomirani ekonomist, iz Martjanec 16 g.

II.

Za članico Izvršnega sveta je izvoljena Zdenka VIDOVIČ, diplomirana ekonomistka, iz Kuštanovec 72.

III.

Izvolitev pod I in II velja z 10. decembrom 1987.

IV.

Ta sklep se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 020-7/87-5

V M. Soboti, dne 10. decembra 1987

Predsednik

Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, i. r.

Na podlagi 165. in 233. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave št. 12/80, 36/81, 11/84 in 6/86) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 10. decembra 1987 sprejela

SKLEP

o spremembi sklepa o določitvi članov Izvršnega sveta, ki bodo vodili upravne organe občine Murska Sobota

I.

V sklepu o določitvi članov Izvršnega sveta, ki bodo vodili upravne organe občine M. Sobota, se razreši funkcije predsednika Komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj tov. Vlado KEREC.

II.

Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj bo kot predsednica vodila tov. Zdenka VIDOVIČ, članica Izvršnega sveta.

III.

Ta sklep velja od dneva sprejetja in se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Štev.: 021-6/86-1

M. Sobota, 10. decembra 1987

Predsednik

Skupščina občine M. Sobota
Andrej GERENČER, dipl. oec.

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov in prostor (Ur. list SRS. št. 18/84, 37/85 in 29/86) ter 219. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 20/80 in 36/81), je Izvršni svet SO Murska Sobota na seji, dne 14. 12. 1987, sprejel

ODREDBO

o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta za melioriranje kmetijskih zemljišč na območju Mala Krka—Domanjševci

I.

Javno se razgrne osnutek ureditvenega načrta za melioriranje kmetijskih zemljišč na območju Mala Krka—Domanjševci, ki ga je pod št. 13/87-UN/S izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti.

II.

Osnutek ureditvenega načrta se razgrne v prostorih vaškega doma v Domanjševcih in zadružnega doma v Križevcih ter v izložbi zgradbe SO Murska Sobota (Titova cesta).

Javna razgrnitev traja 30 dni od dneva objave v Uradnih objavah pomurskih občin. V tem času bo organizirana tudi javna razprava, kraj in čas razprave bo določen naknadno.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organi in organizacije pismente pripombe k osnutku ureditvenega načrta Zavodu za ekono-

miko in urbanizem v Murski Soboti, Staneta Rozmana 5 ter Komiteju za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve občine Murska Sobotica.

Številka: 324-4/87-4

M. Sobotica, dne 14. 12. 1987

Predsednik
Izvršnega sveta SO M. Sobotica
Janez ŠTOLJ. l. r.

235 PREDLOG

Višine povračil (tarif vodnih prispevkov) od posameznih osnov v letu 1988 za izvajanje programa vodnogospodarske dejavnosti OVS Mura

Odbor za planiranje in finance ter Predsedstvo skupščine OVS Mura sta na svojih sejah 11. 11. 1987 in 16. 12. 1987 obravnavala globalno oceno uresničevanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990 v letu 1986 in 1987 (jesenska analiza) z oceno možnosti razvoja v letu 1988. Pri tem sta upoštevala priporočila in usmeritve Odbora za planiranje in finance Zveze vodnih skupnosti Slovenije, ki so v tem, da se korigira struktura zbiranja sredstev, tako da bo usklajena s strukturo, podano v SaS-u o temeljih plana ZVSS za to obdobje, s čimer bi dosegli večje obremenjevanje neposrednih uporabnikov in onesnaževalcev vode. Navedena priporočila pa so usklajena tudi z globalnimi resolucijskimi izhodišči SRS za leto 1988.

Za izvedbo podane zahteve je v predlogu, ki sta ga dokončno izdelala Odbor za planiranje in finance ter Predsedstvo skupščine OVS Mura na skupni seji dne 16. 12. 1987 predlagana taka struktura, da bo razmerje povračil od vrednostnih osnov napram količinskim 80:20.

Za uresničitev take usmeritve, predlagata navedena organa OVS Mura skupščini OVS Mura, da sprejme naslednje tarife za leto 1988:

a) Količinske osnove:

1. od proizvedene el. elektr. energije	0,165 din/kwh
2. od uporabljene vode	41,40 din/m ³
3. od onesnažene vode	1.418.— din/E
4. od pitne vode	18,20 din/m ³
5. od naplavin (gramoz, mivka)	800.— din/m ³
6. od toplotne polucije ($t = t_d - t_0$) ($t_0 = 28^\circ$)	1.176.— din/t ² c/m ³

b) Vrednostne osnove:

1. od davčne osnove OZD	2,30 % od davčne osnove
2. od obrtne dejavnosti	2,30 % od davčne osnove
3. od katastrskega dohodka	3,08 % od k. d.

c) dodatno zbiranje sredstev na osnovi SAS o temeljih plana OVS Mura se bo obračunavalo v višini 98,8 % od tarife za onesnaženo vodo, kar znaša 1.399.— din/E.

Predsednik
Odbora za planiranje in finance
OVS Mura:
Ciril Osterc, dipl. ing.
Ciril Osterc, l. r.

Predsednik
skupščine OVS Mura:
Jože Magyar, ing. agr.
Jože Magyar, l. r.

Na podlagi 5. člena zakona o družbeni kontroli cen (Uradni list SRS, št. 9/85) in 2. člena Odloka o določitvi organa za sprejem ukrepov neposredne kontrole cen (Ur. objave Pomurja, št. 11/85) ter v zvezi s 3. členom Odloka o določitvi najvišjih cen (Uradni list SRS, št. 45/87) sprejema Izvršni svet skupščine občine Gor. Radgona, naslednjo

ODREDBO

o spremembah in dopolnitvah odredbe o določitvi najvišjih cen

1. V odredbi o določitvi najvišjih cen (Uradne objave Pomurskih občin, št. 31/87 — v nadaljnjem besedilu odredba) se v 2. odstavku 1. člena za besedami »gostinstvu in turizmu« postavi vejica in doda naslednje besedilo: »cene v hotelih izven kategorije, A in B kategorije in cene v restavracijah s postrežbo s štirimi in petimi zvezdicami, razen cen družbene prehrane; cene turističnega posredovanja; cene storitev reklame in ekonomske propagande; prirejanje sejmov in razstav; cene storitev s področja izobraževanja, znanosti, kulture in informacij, razen izdajanja knjig, gramofonskih plošč in kaset, vstopnic za kino in gledališče in ure vožnje z motornimi vozili«.

2. V 2. členu odredbe se za podtočko 6. dodajo nove podtočke, ki glasijo:

7. obdelava podatkov z lastnimi stroji in napravami za strojno in avtomatsko obdelavo podatkov	do 10 %
8. razmnoževanje	do 10 %
9. ura vožnje z motornimi vozili	do 10 %
10. vstopnice za kino	do 10 %
11. popravila, vzdrževanje in servisiranje tovornih vozil in traktorjev	do 18 %

3. V 2. členu odredbe se na koncu doda nov odstavek, ki glasi: »Cene proizvodov oziroma storitev, ki se prvič proizvajajo oziroma opravljajo, ne smejo biti višje od najvišjih cen enakih, podobnih ali sorodnih proizvodov iz 1. in 2. točke te odredbe«.

4. Ta odredba začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah Pomurskih občin.

Številka: 38-7/87-11

G. Radgona, 23. 12. 1987

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE
PREDSEDNIK
Janko SLAVIČ, dipl. ing. agr.

Razstava kadetske miličniške šole v Murški Soboti

V prostorih soboškega gasilskega doma je do 6. januarja 1988 na ogled razstava Kadetske šole za miličnike v Tacnu, ki so jo ob dvajsetletnem jubileju pripravili delavci izobraževalnega centra organov za notranje zadeve Slovenije. Namen razstave, ki že od začetka maja letos gostuje v najrazličnejših krajih Slovenije, je — po besedah Biserke Debeljak, višje kustodije muzeja

možnostmi in pogoji šolanja pomočnik ravnatelja Kadetske šole za miličnike v Tacnu Dušan Kaplan. Dejal je, da je odziv kandidatov za vpis v šolo iz Pomurja izjemno dober in da iz te pokrajine prihajajo dobri miličniki, ki jih zasledimo ne samo v Pomurju, temveč v celotni Sloveniji. Možnosti za vpis v šolo so dovolj velike, s tem da morajo biti kandidati zdravi in da imajo konča-

dosegel prav dober uspeh, sem se odločil za kadetsko šolo. Ker me že od nekdaj veseli delo miličnika. V šoli imamo splošne in strokovne predmete. Vsakdo, ki se normalno uči, lahko z uspehom konča šolo. Poleg tega imamo na šoli, kjer so dobre razmere za delo, tudi razne krožke in aktivnosti, kjer se lahko vsak udejstvuje v prostem času. To so glasbeni krožek, razni športni

Branko Lebar

Dušan Kaplan

Tomaž Veler

Biserka Debeljak

ONZ, ki deluje v okviru izobraževalnega centra ONZ v Tacnu — obogatiti načrt usmerjanja in vpisa v kadetsko šolo za miličnike ter pritegniti v šolo kar največ mladih iz Slovenije. Razstava prikazuje razvoj šolanja v organih za notranje zadeve od leta 1944 do danes, zlasti pa fotografsko in dokumentarno delo iz življenja kadetske miličniške šole v zadnjih dveh desetletjih, ki ima razvite tudi razne dejavnosti, ki se vrstijo na šoli pod Smarno goro. To je lepa prilika, da si razstavo ogleda čimveč mladih, zlasti tistih, ki se želijo vključiti v šolanje za miličnike.

Ob otvoritvi razstave v Murški Soboti je udeležence seznanil z

no osnovno šolo s primernim uspehom. Izpolnjevati pa morajo še nekatere druge razpisne pogoje. Pridni učenci lahko z uspehom končajo petstopenjski študij, po končanem šolanju pa imajo zagotovljeno zaposlitev. Kadetska šola za miličnike v Tacnu je tudi sodobno opremljena.

Gojenci Kadetske šole za miličnike v Tacnu so ob otvoritvi razstave v Murški Soboti pripravili tudi priložnostni kulturni program. Med njimi sta bila tudi učenca četrtega letnika Branko Lebar iz Črenšovca in Tomaž Veler iz Cirkovec. Ob tej priložnosti sta nam o šolanju povedala — Branko Lebar: »Po končani osnovni šoli v Črenšovcih, kjer sem

krožki itn. Sodelujemo pa tudi z drugimi šolami.«

Tomaž Veler: »V kadetsko šolo v Tacnu sem se vpisal po končani osnovni šoli v Cirkovcih, ker me že od mladih nog veseli poklic miličnika. V prvih dveh letnikih je več splošnih predmetov, medtem ko v tretjem in četrtem letniku prevladujejo strokovni predmeti. Na šoli imamo vrsto krožkov, kot so dramski, glasbeni, modelarski, radioamaterski in drugi. Poleg tega imamo tudi razna športna in druga srečanja. Skratka, delo in življenje v kadetski šoli za miličnike je zanimivo.«

Feri Maučec

Tudi Kolodvorska ulica je del Lendave

Včasih se zdi, da je Kolodvorska ulica kraj, ki ne spada v Lendavo. Zakaj takšna trditve? Če bi upoštevali skrb za ureditev te ulice, bi se najbrž strinjali, da ta ni bila vedno dokaj velika. Najprej omenimo ulično razsvetljavo: v ureditev le-te je bilo vloženo že nekaj denarja, toda ta razsvetljava še vedno ni dobra, in to prav na ulici, ki povezuje bivalni del Lendava z industrijsko cono, na ulici, kjer je ob rahlih jutranjih in poznih večernih urah največ gneče, pa tudi največ prometnih nezgod. Kolesarska steza, edina v Lendavi, je urejena le med potokoma Ledava in Črnc, skozi Kolodvorsko ulico pa ne. Tu ni niti pločnika za pešce, torej ulica, ki je kot nalašč za prometno gnečo. Delovne organizacije oziroma njihovi delegati so na zboru občinske skupščine že večkrat zahtevali, da se problem ulične razsvetljave uredi tako v Kolodvorski ulici kot v industrijski coni. Upati je, da bodo odgovorni v prihodnjem letu zahteve občanov upoštevali in dokončno odpravili problem, zakaj lahko se zgodi, da bo tudi ta dobil brado.

Jani D.

V POMURJU VSE VEČ MLADIH STORILCEV KAZNIVIH DEJANJ

Na nedavnem posvetu na se-dežu Temeljnega sodišča v Murški Soboti je bilo ugotovljeno, da mladoletno prestopništvo v Pomurju narašča. Lansko leto je bilo obravnavanih 132 mladih, ki so storili najrazličnejša kazniva dejanja, letos pa že do sedaj 143. Skrb zbujajo tudi to, da gre za po-

večanje povratništva. Sicer problematika mladoletnega prestopništva še ni zaskrbljujoča, so ugotovili navzoči predstavniki sodišča, tožilstva in centrov za socialno delo Pomurja, vendar pa je vseeno treba dati tej problematiki širši pomen. Predvsem naj bi mlade čim bolj seznanjali s posledicami kaznivih dejanj. Po številu storilcev kaznivih dejanj odstotkovno izstopa občina Gornja Radgona.

ranjem in obravnavo tovrstne problematike. Franci Klementič

Gorenje-Elrad

Seminarji za varstvo pri delu

V delovni organizaciji Gorenje Elrad, ki šteje 1.450 delavcev, potekajo te dni seminarji iz varstva pri delu. Organizirajo jih tako, da se jih enkrat udeležuje po 60 delavcev. Doslej je imelo seminarje 7 skupin, nadaljevali pa bodo po novoletnih praznikih. Predavatelji inštituta za varstvo pri delu predstavljajo delavcem novosti iz varstva pri delu in obnavljajo znanje. Kot predvidevajo, se bo vseh seminarjev udeležilo več kot 700 delavcev.

L. K.

LENDAVA

Srečanje upokojencev Ine Nafta

Letos so se upokojenci Ina Nafta srečali že večkrat, saj za to poskrbi zlasti sindikat. Pripravi jim vsakoletni izlet, povabi jih na praznovanje dneva rudarjev in omogoči, da si pravočasno priskrbijo kurjavo in ozimnico. Takšna skrb je za zglede vsem drugim delovnim organizacijam, ki pozabljajo na upokojence, ki so vse svoje življenje vtkali v razvoj delovne organizacije. Upokojenci Ina Nafta so v lanskem letu ustanovili tudi svoj aktiv. Na skupščini, ki je bila pred nekaj dnevi, so ocenili enoletno delovanje aktiva in ugotovili, da so storili prav, ko so ga ustanovili, saj tako lahko delajo bolj organizirano. Sprejeli so program dela in izvolili novo vodstvo, ki bo tesno sodelovalo s konferenco sindikata Ina Nafta, pa tudi z društvom upokojencev v Lendavi. Tudi prihodnje leto bodo pripravili izlet za svoje člane, predvsem pa bodo poskrbeli za boljše življenje slehernega upokojenca. Predstavniki delovne organizacije so na skupščini aktiva seznanili upokojence o razvoju delovne organizacije.

Jani D.

— KS GANČANI

Tretje avtobusno postajališče

Krajevna skupnost Gančani je v zaselku Hraščice uredila avtobusno postajališče ter tako ustregla željam krajanov, ki so doslej morali čakati na avtobus na prostem. Sredstva v višini osem milijonov dinarjev sta prispevali krajevna skupnost in samoupravna interesna skupnost za ceste. To je tretje avtobusno postajališče, ki ga je uredila krajevna skupnost Gančani. Velika želja prebivalcev zaseka Hraščice pa je, da bi v prihodnje Murin avtobus zjutraj vozil na relaciji Renkovec—Gančani, saj tako delavcem, ki so zaposleni v soboški Muri, ne bi bilo potrebno vsako jutro pešati okrog dva kilometra daleč na avtobusno postajališče v Gančane.

F. M.

LENDAVA

Taborništvo se širi

Po nekajletnem zatijšu se je taborništvo v lendavski občini spet razmahnilo. Število tabornikov se je povečalo, ustanovljenih je bilo nekaj novih taborniških društev. Taborništvo se je močno razvilo tudi v šolah. Žal pa v njih nimajo dovolj mentorjev, ki bi usmerjali mlade tabornike. Nekatera taborniška društva so si v zadnjih dveh letih priskrbela opremo s pomočjo raznih akcij, kot so zbiranje papirja in podobno. Taborniška društva so si v zadnjih dveh letih priskrbeli opremo s pomočjo raznih akcij, kot so zbiranje papirja in podobno. Taborniška društva pogrešajo delovanje občinske zveze, ki na papirju sicer obstaja, a ne deluje. Na problemski konferenci občinske organizacije SZDL so skleuli, da bi v prihodnjem letu ponovno poživili delo občinske taborniške zveze, ki naj bi usklajevala delovanje taborniških društev in poskrbela za izobraževanje vodniškega kadra, seveda pa potrebuje taborniška organizacija tudi pomoč občine in družbenopolitičnih organizacij.

Jani D.

Tečajji za gasilske častnike

Občinska gasilska zveza Gornja Radgona bo takoj po novem letu, 9. januarja, pričela s tečajji za gasilske častnike in podčastnike. Potekali bodo ob sobotah in nedeljah v domu gasilcev in civilne zaštite v Gornji Radgoni. Tečajji bo organiziran za vse udeležence iz prostovoljnih in industrijskih gasilskih društev. Za tečaje so se odločili zato, ker so potrebe po teh kadrih vse večje, znanje pa si tako lahko pridobijo mladi gasilci.

L. K.

Odbor za svobodno menjavo dela, normativno dejavnost in kadrovska vprašanja pri Kulturni skupnosti Murška Sobotna

razpisuje nagrade

Kulturne skupnosti za dosežene izjemne uspehe na področju kulturnih dejavnosti v občini Murška Sobotna. Nagrade bodo podeljene za zasluge na kulturnozgodovinskem, muzejskem, likovnem, literarnem, prevajalskem, knjižničnem, publicističnem, gledališkem in glasbenem področju, na področju varstva kulturne in naravne dediščine ter drugih kulturnih področjih.

Predloge z utemeljitvami pošljite Kulturni skupnosti Murška Sobotna, Titova 24, najpozneje do 15. 1. 1988.

SOBOTA

Komunalna obrtna, vrtnarska in tapetniška dejavnost, tr. sol. o., tozid Obrtništvo, o. sub. o., Kopališka 2, Murška Sobotna

Na podlagi določil Statuta tozda Obrtništ. v in po sklepu delavskega sveta tozda Obrtništvo

razpisujemo dela in naloge s posebnimi pooblastili

DIREKTORJA TOZDA OBRTNIŠTVO

za dobo štirih let. Prijavljeni kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo gradbene ali ekonomske smeri,
- da imajo tri oziroma pet let delovnih izkušenj,
- da imajo organizacijske sposobnosti,
- da so družbenopolitično aktivni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: Sobotna, tozid Obrtništvo, Kopališka 2, Murška Sobotna, z oznako »za razpisno komisijo«. Prijavljene kandidate bomo o izidu obvestili v osmih dneh po izbiru.

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST MURŠKA SOBOTA

Na podlagi sklepa 9. seje Odbora za družbeno planiranje, svobodno menjavo dela, pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti pri Občinski raziskovalni skupnosti M. Sobotna z dne 14. 12. 1987 objavljamo

RAZPIS

RAZISKOVALNIH NALOG ZA PROGRAM V LETU 1988, KI JIH BO SOFINANCIRALA OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST MURŠKA SOBOTA

Na področju raziskovalne dejavnosti bomo sofinancirali raziskovalne naloge skupnega pomena za razvoj občine s cilji izkoriščanja naravnih danosti.

Prednost bo dana nalogam za prestrukturiranje delovnih organizacij, povečanje in racionalizacijo proizvodnje; iskanju alternativnih virov energije ter varstvu okolja. ORS bo v letu 1988 sofinancirala udeležbo strokovnjakov na najpomembnejših znanstvenih srečanjih doma in na tujem. Prav tako bo ORS v letu 1988 sofinancirala krožkarsko in raziskovalno dejavnost na področju naravoslovja in tehnike v osnovnih šolah in šolah srednjega usmerjenega izobraževanja.

1. PRI RAZISKOVALNEM PROGRAMU ORS M. SOBOTA LAHKO SO DELUJEJO:

- registrirane raziskovalne organizacije;
 - organizacije združenega dela in delovne skupnosti, ki imajo v svojem sestavu organizacijsko enoto, ki se ukvarja z raziskovalnim delom, izvaja ustrezen raziskovalni program in ima zagotovljeno ustrezno opremo;
 - osnovne šole in šole srednjega usmerjenega izobraževanja.
2. PRIJAVA RAZISKOVALNE NALOGE NAJ VSEBUJE:
- prijavitelja, naziv in izvajalca naloge;
 - opis naloge s pričakovanimi rezultati;
 - izhodišča in metode dela;
 - program dela s terminskim planom;
 - strukturo financiranja (lastna sredstva, predvidena sredstva Občinske raziskovalne skupnosti ter Raziskovalne skupnosti Slovenije ter sredstva drugih možnih sodelavateljev).
3. PREDLOG ZA UDELEŽBO NA STROKOVNIH PRIREDITVAH NAJ VSEBUJE:
- ime, priimek in strokovna izobrazba kandidata;
 - naslov, kraj in čas strokovne prireditve;
 - namen udeležbe in prikaz okvirnih stroškov.
- PRIJAVE POŠLJITE OBČINSKI RAZISKOVALNI SKUPNOSTI MURŠKA SOBOTA, TITOVA 24, DO 20. 1. 1988.

VAŠ TV EKLAN BO SPET NOV!

Če je ekran vašega barvnega televizorja iztrošen, ga bo po najsoodobnejši tehnologiji obnovil

JOŽE ŽIŽEK
RTV SERVIS

Lenart v Slov. goricah, Nikova ul. 2, tel. (062) 74 339

Sobe

ENOINPOL- ALI DVOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti ali stanovanje s posebnim vhom v stanovanjski hiši iščeta mlada zakonca, izobraženca, z enim otrokom. Prevzameva tudi skrb za prazno stanovanjsko hišo. Naslov v upravi lista. M-1456

OPREMLJENO SOBO ali garsonjero v Murski Soboti ali okoliščini iščeta fant in dekle. Naslov v upravi lista. M-1540.

SOBO NA CANKOVI za prvih šest mesecev leta 1988 iščem. Andrej Rogač, OŠ Cankova. M-1560

STANOVANJE S KOPALNICO VZAME V NAJEM mlada družina z enim otrokom. Ponudbo sporočite po telefonu: 23830, interna 06. M-1572

MLADA, 3-ČLANSKA DRUŽINA TAKOJ VZAME V NAJEM stanovanje oziroma hišo v Murski Soboti ali bližnji okolici za dve leti. Možnost plačila vnaprej. Telefon: 70 330. M-1583

Zaposlitve

DEKLE z veseljem do dela v gostilni takoj sprejmemo. Telefon 77 783. 1N-1601

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi 78-letnega moža, očeta in dedka

Jožefa Šabjana

iz Bogojine

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam bili v težkih trenutkih v pomoč, nam izrekli osebno ali pisno sožalje, darovali v humane namene, darovali cvetje in vence ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Hauserjevi in njenim sodelavcem za zdravstveno pomoč, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku krajevne skupnosti za poslovične besede, kolektivoma ZČRD iz M. Sobotice in Cetra iz Ljubljane ter predstavnikom KS Belčinci.

Bogojina, 25. decembra 1987

ŽALUJOČI: žena Helena ter sinova Jože in Avgust z družinama

ZAHVALA

Po kratki in težki bolezni nas je v 56. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Štefan Kalina

iz Renkovec

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in dobrim sosedom, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali. Hvala botrini in vsem drugim, ki so nam izrekli sožalje, mu darovali vence in šopke ali za sv. maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Ferčaku za poslovične besede, predstavnikom Audija iz Ingolstadta, Andreju Gerenčeru iz M. Sobotice, DO Mura, tozđ Zenski plašči, GD Renkovi in NK Renkovi.

Vsem še enkrat — najlepša hvala!

Renkovi, 20. decembra 1987

Žalujoči: žena Ana, hčerka Marija z družino, sinova Alojz in Avgust ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga stara mama

Marija Kalina

roj. Zver
iz Renkovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Renkovi, 10. decembra 1987

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO JO IMELI RADI

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prehitro,
a v naših srcih boš ostal.*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi, ko nas je v 64. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Jože Lipič

iz Tešanovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje.

Posebna hvala g. župniku, pevcem, predstavnici KS, kolektivu kirurškega oddelka bolnišnice v M. Soboti ter kolektivu KIK Pomurka M. Sobotice.

ŽALUJOČI: žena Katarina, hčerka Jožica in sin Štefan z družinama ter drugo sorodstvo

*Kje si ljubi mož in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

Zapustil nas je najdražji

Žarko Rus

iz Dobrovnika

Ob boleči izgubi dragega moža in atija se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem, sosedom in sorodnikom za tolažbo in pomoč. Prisrčna hvala delavcem postaj in oddelkov milice, UNZ Murska Sobota za izrečeno sožalje in vsestransko pomoč, kakor tudi sodelavcem iz DO Gorenje Varstroj, kolektivu Planike, VVO Dobrovnik, vsem govornikom, oktetu in godbi na pihala RSNZ.

Turnišče, 18. decembra 1987

Žalujoči: žena Olga, sin Samo in sorodniki

*Eno leto že v grobu spiš,
a med nami še živiš,
k počitku leglo je telo,
a delo tvoje in trpljenje
pozabljeno ne bo.*

V SPOMIN

22. decembra je minilo žalostno leto, odkar si odšel od nas, naš dragi brat in stric

Štefan Barber

iz Šulincev 10

Ohranili te bomo v lepem in trajnem spominu!

ŽALUJOČA SESTRA ANICA IN NEČAKINJA SUZANA Z DRUŽINAMA IZ KRANJA

*Eno leto te že zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.*

V SPOMIN

22. decembra je minilo leto žalosti, odkar je za vedno ugasnilo srce našemu dragemu možu, očetu, sinu in dedku

Štefan Barberju

iz Šulincev

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi hudega trpljenja. Bolezen je bila močnejša od življenja, naš dom je prazen, naš dom je pust, ostala sta tiha žalost srca in spomin nate. Hvala vsem, ki se ga radi spominjate in mu prižigate sveče.

VSI, KI SMO TE IMELI RADI

*Kje si ljuba mama,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

V SPOMIN

5. januarja bo minilo boleče leto, polno žalosti, odkar smo izgubili dobro in skrbno mamo, staro mamo in taščo.

Šarolto Kuhar

iz Mačkovec

Hvala vsem, ki se je še spominjate, postojite ob njenem preranem grobu in prižigate sveče.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI NAJDRAŽJI

ZAHVALA

V 78. letu starosti je prenehalo biti bolno srce našega dragega moža, očeta in dedka

Kolomana Harija

s Kukeča 53

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, kolektivoma SCT, tozđ Mehanični obrati, enota M. Sobotice in DO Mura, tozđ Oblačila ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali vence in šopke, nam izrekli sožalje ter ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena in topla hvala duhovniku za pogrebni obred, cerkvenemu pevskeemu zboru, godbi na pihala za odigrane žalostinke in predstavniku KS za poslovične besede.

Kukeč, Nemčavci, Fokovci, 3. decembra 1987

Žalujoči: žena Julijana, sin Evgen in hčerka Albina z družinama

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, tast, stari oče in stric

Pavel Hari

iz Murske Sobotice
Trstenjakova 18

Z veliko bolečino v srcu se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so izrekli ustna ali pisna sožalja, darovali vence in cvetje ali darovali za bolnišnico ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala dr. Štivanu za vso skrb in prizadevanje v času njegove bolezni, osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, predvsem dr. Alojzu Horvatu. Hvala pevskeemu zboru upokojencev za odpete pesmi, govornikom za ganljive besede in godbi na pihala za odigrane žalostinke.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, dedka, pradedka in brata

Kolomana Cipota

iz Kupšincev

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje ter dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala g. seniorju Novaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, zdravniškemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, predstavniku KS Kupšinci za poslovične besede ob odprtem grobu, GD Kupšinci ter sorodnikom, sosedom in znancem za darovane vence in cvetje ter vso pomoč v najtežjih trenutkih.

Vsem še enkrat — najlepša zahvala!
Kupšinci, 18. decembra 1987

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

*Umrli je mož — ne, ni umrl,
oči le častne je zaprl,
da se po trudu in po boju
oddahne v blaženem pokoju.
Umrli on ni,
med nami duh njegov živi.*

V SPOMIN

30. decembra minevata dve leti, polni žalosti, odkar me je zapustil dragi mož

Ladislav Vohar

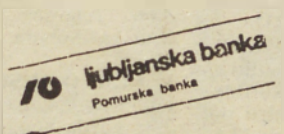
iz Dokležovja

Težko je doumeti resnico, da je tvoje življenje za vedno ugasnilo. Dom je ostal pust in prazen, kot je prazno moje življenje brez tebe. Nikoli ne boš pozabljen, spomin nate bo ostal živ in tudi čas, ki beži, ne bo izbrisal ne solza in ne bolečine.

ŽALUJOČA ŽENA MARIJA

Radijski in televizijski spored od 1. do 7. januarja

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA
13.00 — Posebni novoletni spored z obilico glasbe, nagradnimi igrami, živahnimi reportažami, obiski številnih znanih Pomurcev in z željo, da v njej sodelujete tudi vi! Družno bomo preganjali silvestrskega mačka tja do 18.00.	PRENOS OSREDNJEGA SLOVENSKEGA SPOREDA	10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (Naš radio v letu 1988, kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Športna oddaja, 17.30 — Reklame — glasba, 18.00 — Iskanje — znanje — ustvarjanje, 18.15 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 V živo ... 17.30 — Reklame — glasba, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Gospodarska tema, 17.30 — Reklame — glasba, 18.00 — Iščemo odgovore na vaša vprašanja, 18.30 — Lepo je v naši domovini biti mlad — mladinska oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — O kulturi ... 17.30 — Reklame — glasba, 18.00 — Povejmo javno (iz delegatskih klopi), 18.10 — Kdor poje — 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA
8.15 Ježek potepinček, glasbena pravljica, 8.40 A. S. Puškin: Pravljica o carju Saltanu, 6. — zadnji del, 8.55 Super stara mama, 9. del angleške otroške serije, 9.20 Ne jejte slik, angleška otroška oddaja, 10.20 Gulliverjeva potovanja, ameriški film, 11.40 Tri krat tri krat dva — zbranje, 12.15 Dunaj: Novoletni koncert, prenos, 13.30 Garmisch-Partenkirchen: Smučarski skoki, vključitev v prenos (do 15.30/45), 16.25 J. Aldrige: Moj brat Tom, 2. del avstralske nadaljevanke, 16.45 ev. Sport v letu 1987 cca 120 ali 16.50 Moj brat Tom, 3. del avstralske nadaljevanke, 17.20 Poletje v školjki, slovenski film, 18.45 Risanka, 19.01 Novo leto po svetu, 19.30 TV dnevnik, 20.05 J. Jakes: Sever in jug, 14. del ameriške nadaljevanke, 20.50 Glasbeni ropot? Peter's pop show, Dvojno življenje Matije Pascala, igrani film.	8.05 Ključkeve dogodivščine, 8.20 P. Zidar-L. Troha: UTONILO JE SINCE: Utonilo je sonce, 8.50 Radovedni Taček: Smrček, 9.05 Pamet je boljša kot žamet, 9.10 Koncert za UNI-CEF, 10.10 Rumenko na Kitajskem, film, 11.25 A. Glazunov: Baletna suita, 11.30 Čarobna mitnica, ameriški risani film, 13.20 Iz novoletnih sporedov Jugoslovanskih TV ali ponovitev naših novoletnih oddaj (do 15.50) 16.00 Moj brat Tom, 3. del avstralske nadaljevanke, 16.45 ev. Sport v letu 1987 cca 120 ali 16.50 Moj brat Tom, 3. del avstralske nadaljevanke, 17.20 Poletje v školjki, slovenski film, 18.45 Risanka, 19.01 Novo leto po svetu, 19.30 TV dnevnik, 20.05 J. Jakes: Sever in jug, 14. del ameriške nadaljevanke, 20.50 Glasbeni ropot? Peter's pop show, Dvojno življenje Matije Pascala, igrani film.	7.00—22.50 Teletekst RTV Ljubljana, 7.30 Živ žav, 8.35 Super stara mama, ponovitev 10. dela, 9.00 HI-PO, povodni konj, ameriški mladinski film, 10.30 M. Laurence: Vrnitev v Paradiž, ponovitev 10. dela avstralske nadaljevanke, 11.20 Domači ansambli: Alpski kvintet, 11.50 Kmetijska oddaja JRT, 12.55 Innsbruck: Smučarski skoki, prenos, 16.25 J. Aldrige: Moj brat Tom, 4. — zadnji del nadaljevanke, 17.15 Sem nevesta po pošti, ameriški film, 18.45 Risanka, 19.01 Na zvezi, 19.19 Iz TV sporedov, 19.30 TV dnevnik, 20.05 M. Vitezović: Vuk Karadžić, 9. del nadaljevanke TV Beograd, 21.05 Zdravo.	10.00 T. Mann: Čarobna gora, ponovitev 1. dela nemške nadaljevanke, 17.30 Radovedni Taček: Pes, 1. oddaja, 17.45 Soba 405, otroška serija TV Beograd, 18.15 Potopisi in reportaže, 18.45 Risanka, 19.01 Obzorik, 19.19 Iz TV sporedov, 19.30 TV dnevnik, 20.05 J. Krantz: Mistralkova hči, ameriško-francoska nadaljevanke, 21.10 Dinar, 21.50 TV dnevnik, 22.05 Presej poželenje, glasbeno-plesna oddaja.	9.55—11.00 Megève: Vesleslalom (ž), 12.25—13.15 Bad Wiessee: Slalom (m), 16.30 Mozaik-šolska TV, ponovitev, 17.30 Pamet je boljša kot žamet, 17.35 Studio je vaš, 18.45 Risanka, 19.01 Obzorik, 19.30 TV dnevnik, 20.05 M. Pavlovič-D. Albahari: Zadnja zgodba, drama TV Beograd, 21.40 Oddaja o kulturi, 22.25 TV dnevnik, 22.40 Video godba.	10.10 M. Pavlovič-D. Albahari: Zadnja zgodba, ponovitev drame TV Beograd, 11.40 Oddaja o kulturi, 12.20 Mostovi, 12.55 Bischofshofen: Smučarski skoki, prenos (do 15.30/16.00), 15.45 Oddaja o kulturi, 16.25 Mostovi, 16.55 Tuji jeziki — Angleščina XXX, 17.25 S. Rozman: Oblaček Pohajaček, 1. del, 17.40 C. Collodi: Ostrček, predstava SMG, 1. del, 18.15 Nadarjeni otroci, poljudnoznanstvena serija, 18.45 Risanka, 19.01 Obzorik, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Film tedna: Pasje popoldne, ameriški film, 22.05 Mali koncert: Mojca Zlobko-harfa, 22.25 TV dnevnik, 22.40 Mednarodna obzorja.	10.00 Mozaik-šolska TV: Poklicno usmerjanje: Poklici v računalništvu, Orodja prihodnosti: Procesno računalništvo, 11.00 Igrani film, ponovitev (do 12.45), 16.25 Mozaik-šolska TV, ponovitev, 17.30 Pisma iz TV klobuka, 18.15 Slovenski ljudski plesi: Koroška, 18.45 Risanka, 19.01 Obzorik, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Tednik, 21.10 T. Mann: Čarobna gora, 2. del nemške nadaljevanke, 22.55 TV dnevnik, 23.10 Jubilejna tevetka.
TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB
Prvi program 8.35 Otroški in mladinski spored, 12.10 Novoletni koncert dunajskih filharmonikov, 13.35 Smučarski skoki, 15.30 Otroški in mladinski spored, 18.05 Kviz-koteka, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Neda Ukraden, 20.45 Ponovno skupaj, 22.45 Dnevnik, 23.00 Večer na Kopačniku.	Prvi program 8.30 Novoletni spored, 17.30 Novoletni koncert, 18.15 Svet v letu 1987, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zabavni spored, 21.30 Ljubimec velikega stila (film), 23.10 Dnevnik, 23.25 Rock oder, 0.25 Heroji in pomočniki (film).	Prvi program 10.30 Nedeljsko dopoldne za mladino, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Potopis, 13.25 Izobraževalni spored, 14.00 Grizly Adams, 14.50 Zvezdne steze (film), 16.40 Pogovor z ..., 17.25 Peter Veliki, (film), 18.55 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Vuk Karadžić, 21.20 Melodije iz Broadwaya (film), 22.55 Dnevnik, 23.15 Nočni program.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, 16.10 Dober dan, 17.20 Kronika bjevolovarskih in varaždinskih občin, 17.40 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Drama, 21.10 Spoznanja, 21.55 Dnevnik, 22.20 Nočni program.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, 16.10 Dober dan, 17.20 Kronika siskih, karloških in gospiških občin, 17.40 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Filmskop, 22.30 Dnevnik, 22.55 Nočni program.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, 16.10 Dober dan, 17.20 Kronika splitskih občin, 17.40 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Spektar, 21.05 Vsi smo bili hipiji (film), 22.45 Dnevnik, 23.05 Nočni program.	
TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA
Prvi program 14.00 1987 v karikaturi, 14.25 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Filmski večer: Dva nora veseljaka, Kralj potepuhov, Ljubezen na prvi ugriz. Drugi program 9.00 Matineja, 12.15 Novoletni koncert Dunajskih filharmonikov, 13.30 Sport, 16.50 Zgodbe, 17.20 Evropski obrazi, 17.30 Zaprta dvojna orla, 18.00 Tedenki tv spored, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Vojna bikov, 22.05 Sport, 22.50 Sanjske slike.	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Otroško dopoldne, 13.35 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Štirje proti Wiliju, 21.50 Da, minister, 22.15 Nočni spored. Drugi program 12.35 Novoletni koncert dunajskih filharmonikov, 13.10 Tedenki tv spored, 13.40 Agrippina (opera), 16.15 Dok. film, 17.00 Ljubna družina, 17.45 Kdo me hoče?, 18.00 Filmske novitete, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Vojna bikov, 22.00 Sport, 22.30 Maščevanje iz carstva smrti, 0.20 Mož na kolenih.	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Vojna bikov, 22.05 Sport, 22.30 Maščevanje iz carstva smrti, 0.20 Mož na kolenih. Drugi program 9.00 Matineja, 11.00 ORF stereo koncert, 12.25 Srečanje z Azijo — Tajska, 12.55 Športno popoldne 17.15 Klub seniorjev, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Družina Robinson (film), 22.25 Poln zadelok (film), 0.00 Chicago 1930.	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Schwarzwaldska klinika, 21.15 Schilling, 21.50 Stranski pogledi, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Umetniški pogovori, 23.25 Balet.	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Schwarzwaldska klinika, 21.15 Schilling, 21.50 Stranski pogledi, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Umetniški pogovori, 23.25 Balet.	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Otroški in mladinski spored, 12.55 Sport, 16.20 Novoletni vrt, 17.15 Eicherbergerjevi posebni primeri, 17.45 Tv kuhinja, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Nikoli ne reci ne (James Bond film), 22.25 Presneta noč (film), 0.10 Prihodnje leto, ob istem času (film).	Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.35 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Falcon Crest, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Veselo okrožno sodišče, 21.10 Zabavna oddaja, 22.15 Sport, 23.30 Benny Hill. Drugi program 16.00 Program po željah, 17.15 Kelti, 18.00 Tv kuhinja, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Notranjepolitični raport, 21.10 Dinastija, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Dekliška šola (film), 23.55 Bogati in revni (nadaljevanke).
TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA
9.45 Dinozaver, amer. film, 10.40 Na robu sveta, 11.25 Naši tigri, pon. 4. dela, 12.15 Novoletni koncert z Dunaja, 13.30 Telovadba za invalide, 15.00 Risanka, 16.15 Novoletno voščilo, 17.15 Perofijne pesmi, 17.50 Umetnostni film, 19.00 Razgovor s K. Grószom, 20.00 Poročila, 20.05 Glasbeno TV gledališče, Netopir, opereta, 23.05 Umetnina tedna, 23.10 Poročila.	8.10 Spored za otroke, 10.10 Sandor Rózsa, pon. 11.10 Sosedje, pon. 18. dela, 11.40 Naš ekran, 14.25 Koncert, 15.15 Športni muzej, Coubertin, 15.40 Barkochba, 16.25 Najboljši klipi, 16.55 Burleska, 17.10 Živim v pesmi, 4. del, 18.45 Družina Smola, risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Peseem za vsakogar, 20.05 Prvak, ameriški film, 22.05 Najboljši klipi, 2. del, 22.35 TV dnevnik.	8.35 Grad Cagnon, kratki film, 8.40 Otok Nikjer, TV film, 10.05 Pop glasba, 10.35 Risanka, 11.00 Avto moto sport, 14.15 Ogledimo si skupaj, 14.50 My Fair Lady, amer. musical, 17.40 Mojstri, 5. del, 17.50 Delta, 18.25 Pravljice, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Dnevnik, 20.10 Puščena roka, ameriški film, 21.40 Kodaly: Novoletno voščilo, 21.45 Telesport, 22.05 Poročila.	Prvi program 14.00 Tv novice, 14.05 Lutke, risanke in telefilm, 16.10 Divja narava — dokumentarna oddaja, 16.35 En dan v raju — telefilm, 17.35 Dokumentarec, 18.00 Zdravnik in otrok — nasveti pediatrov — oddaja v živo, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Zdravniki — telefilm, 20.30 Košarka: Benetton Treviso: Scavolini Pesaro, 22.00 TVD vsedanes, 22.10 Zdravnik in pacient — oddaja o medicini, 23.00 Seme neodvisnosti — telefilm.	9.55 Bad Wiessee: slalom — moški — svetovni pokal — prenos, 10.50 Megève: slalom — ženske — svetovni pokal — prenos, 12.25 Megève: Slalom — ž. — drugi tek — prenos, 12.55 Bad Wiessee: slalom — m. — drugi tek — prenos, 14.00 Tv novice, 14.05 Smučanje: svetovni pokal — ponovitev, 15.00 Risanke in telefilm za otroke, 16.05 Divja narava — dokumentarna oddaja, 16.35 En dan v raju — telefilm, 17.35 Mama Vittoria — tenolova, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Zdravniki — telefilm, 20.30 Solid gold — glasbena oddaja, 21.40 TVD vsedanes, 22.10 Seme neodvisnosti — telefilm, 23.10 Entertainment — glasbena oddaja.	9.05 TV doktor, o zdravju otrok, 9.15 Cao, mami, 9.45 Vrtarjev pes, TV igra, 16.40 Tretji kanal, 17.25 Tv borza, 17.40 Telesport, 18.05 Novi Reflektor, magazin, 19.15 Zbranje lota, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Obramba ima besedo, TV igra, 21.00 Umetnina tedna, 21.05 Krajina, magazin na temo varstva okolja, 21.50 Rock na odru, Zoran, 22.50 TV dnevnik.	
TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER
12.15 Dunaj: novoletni koncert, 13.30 Garmisch-Partenkirchen: smučarski skoki, 15.30 Mama Vittoria — tenolova, 16.15 Program za otroke: risanke, telefilm in dokumentarec, 18.00 Mama Vittoria — tenolova, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Zdravniki — telefilm, 20.30 Othello — opera v štirih dejanjih Giuseppe Verdieja, TVD vse danes po drugem dejanju.	14.00 Tv novice, 14.05 Lutke, risanke in telefilm za otroke, 16.05 Divja narava — dokumentarec, 16.35 En dan v raju — telefilm, 17.35 Mama Vittoria — tenolova, 19.00 Dokumentarna oddaja, 19.30 Tv stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Zdravniki — telefilm, 20.30 Film: Supernora supertajna agenta, 22.10 TVD vsedanes, 22.20 Zdravnik in pacient oddaja o medicini, 22.50 Banacek — telefilm.	12.55 Innsbruck — smučarski skoki — novoletna turneja, 16.00 Smoky — film za otroke, 17.45 Zdravila: sovražniki ali prijatelji, 18.00 En dan v raju — telefilm, 19.00 Iz Jugoslovanske dramske zakladnice, 20.00 Dokumentarec, 20.30 Peter's pop show — 2. del, 22.00 Film: Balada za revolveraša.	14.00 Tv novice, 14.05 Lutke, risanke in telefilm, 16.10 Divja narava — dokumentarna oddaja, 16.35 En dan v raju — telefilm, 17.35 Dokumentarec, 18.00 Zdravnik in otrok — nasveti pediatrov — oddaja v živo, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Zdravniki — telefilm, 20.30 Košarka: Benetton Treviso: Scavolini Pesaro, 22.00 TVD vsedanes, 22.10 Zdravnik in pacient — oddaja o medicini, 23.00 Seme neodvisnosti — telefilm.	9.55 Bad Wiessee: slalom — moški — svetovni pokal — prenos, 10.50 Megève: slalom — ženske — svetovni pokal — prenos, 12.25 Megève: Slalom — ž. — drugi tek — prenos, 12.55 Bad Wiessee: slalom — m. — drugi tek — prenos, 14.00 Tv novice, 14.05 Smučanje: svetovni pokal — ponovitev, 15.00 Risanke in telefilm za otroke, 16.05 Divja narava — dokumentarna oddaja, 16.35 En dan v raju — telefilm, 17.35 Mama Vittoria — tenolova, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Zdravniki — telefilm, 20.30 Solid gold — glasbena oddaja, 21.40 TVD vsedanes, 22.10 Seme neodvisnosti — telefilm, 23.10 Entertainment — glasbena oddaja.	12.55 Bischofshofen: smučarski skoki — novoletna turneja, 14.00 ca. tv novice, 1.05 Bischofshofen nadaljevanje, 15.30 Risanke in telefilm za otroke, 16.35 En dan v raju — telefilm, 17.35 Mama Vittoria — tenolova, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Zdravniki — telefilm, 20.30 Solid gold — glasbena oddaja, 21.40 TVD vsedanes, 22.10 Seme neodvisnosti — telefilm, 23.10 Entertainment — glasbena oddaja.	

Kino

SPORED FILMOV V KINU »PARK« M. SOBOTA od 31. dec. 1987 do 7. jan. 1988
31. dec. 1987 in 1. jan. 1988 NI KI-NOPREDSTAV!
3. jan. ob 15. in 17. uri. ki. komedija
LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM. V GLAVNI VLOGI BUD SPENCER IN TERENCE HILL!
4. in 5. jan. ob 17. in 19. uri amer. triler ZAKON PESTI
6. in 7. jan. ob 17. in 19. uri amer. akc. film ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU

prodam

VINOGRAD s počitniško hišo v Sovjaku pri Vidmu ob Ščavnici prodam po ugodnih pogojih. Informacije pri odvetniku Jožetu Ratniku, Murska Sobota, Kidričeva 33 a. M-1421

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK, rjave barve, nerabljen, prodam. Murska Sobota, Ul. prekmurskih brigad 1. M-1150

DIANO 6 prodam. Fokovci 9. M-1482

VINOGRAD s kletjo in inventarjem na Vaneči prodam. Informacije: Murska Sobota, Kopitarjeva 9. M-1483

KRAVO prodam. Kobilje 199. M-1484

DIANO prodam. Ogled popoldne. Karel Štefanec, Janžev Vrh 85, p. Radenci. M-1485

NOVO LADO, malo karambolirano, prodam. Časar, Hotiza 37 a. M-1486

KRAVO, staro pet let, brejo devet mesecev, prodam. Odranci 48. M-1487

ZASTAVO 101, obnovljeno, na novo registrirano, prodam. Strukovci 43. M-1489

KOMPLETNO POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO, starejši, in razno drugo pohištvo ugodno prodajamo. Flisar, Murska Sobota, Tomšičeva 2. M-1490

NOVEJŠE POHIŠTVO ZA SPALNICO IN OTROŠKO SOBO, električni štedilnik, zamrzovalno omaro, okroglo mizo in šest stolov ugodno prodam. Telefon: od 16. ure naprej: 22 927. M-1491

MALE PUJSKE PRODAM. Rankovci 13. M-1492

POČITNO, PRIMERNO ZA PARCELNO HIŠICO, ob lepi asfaltni cesti v Selu, in gozd po izbiri prodam. Informacije: Fokovci 8. M-1493

ŠTIRI ZIMSKE GUME ZA AUDI 100 prodam. Telefon: 71 412. M-1497

LADIJSKI POD in prednjo premo za VW 1300 ter drugo prodam. Ernest Počič, Panovci 11. M-1479

POHIŠTVO ZA OTROŠKO SOBO TOMAŽ prodam. Vlaškalič, M. Sobota, Vrtna 6. M-1498

OTROŠKO POSTELJO z vzmetnico jopi ugodno prodam. Kristina Tripkovič, Murska Sobota, Naselje 14. divizije 48. M-1499

RUMENO PROSO (za seme) in kakovostno žganje prodam. Ivanci 19. M-1500

SMUČARŠKE HLAČE št. 52, jupo št. 50 in prtljajnik za smuči (s ključavnico), prodam. Franc Fujs, Murska Sobota, Kroška 57, telefon: 25 065. M-1502

ZASTAVO 101, letnik 1976, vozno, prodam. Štefan Svetec, Piskovci 34. M-1503

WARTBURG CARAVAN, letnik 1977, dobro ohranjen, in mizarško hidravlično stiskalnico, 220 x 125, na 4 cilindre, prodam. Zorana Velnarja 12. M-1506

NAROČNIKOM VESTNIKA!

Naročnike Vestnika doma in v tujini, ki doslej še niso poravnali naročnine, prosimo, da jo poravnajo po prejetih polžnicah ali osebnoma na upravi Vestnika v Murski Soboti, pri Integralu v Ljutomeru ali na uredništvu Nepujsaga v Lendavi, vsako sredo od 8. do 12. ure pa tudi v Gornji Radgoni.

21. dec. 1987 in 1. jan. 1988 NI KI-NOPREDSTAV!

3. jan. ob 15. in 17. uri. ki. komedija

LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM. V GLAVNI VLOGI BUD SPENCER IN TERENCE HILL!

4. in 5. jan. ob 17. in 19. uri amer. triler ZAKON PESTI

6. in 7. jan. ob 17. in 19. uri amer. akc. film ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU

31. dec. 1987 in 1. jan. 1988 NI KI-NOPREDSTAV!

3. jan. ob 15. in 17. uri. ki. komedija

LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM. V GLAVNI VLOGI BUD SPENCER IN TERENCE HILL!

4. in 5. jan. ob 17. in 19. uri amer. triler ZAKON PESTI

6. in 7. jan. ob 17. in 19. uri amer. akc. film ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU

31. dec. 1987 in 1. jan. 1988 NI KI-NOPREDSTAV!

3. jan. ob 15. in 17. uri. ki. komedija

LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM. V GLAVNI VLOGI BUD SPENCER IN TERENCE HILL!

4. in 5. jan. ob 17. in 19. uri amer. triler ZAKON PESTI

6. in 7. jan. ob 17. in 19. uri amer. akc. film ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU

31. dec. 1987 in 1. jan. 1988 NI KI-NOPREDSTAV!

3. jan. ob 15. in 17. uri. ki. komedija

LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM. V GLAVNI VLOGI BUD SPENCER IN TERENCE HILL!

4. in 5. jan. ob 17. in 19. uri amer. triler ZAKON PESTI

6. in 7. jan. ob 17. in 19. uri amer. akc. film ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU

31. dec. 1987 in 1. jan. 1988 NI KI-NOPREDSTAV!

3. jan. ob 15. in 17. uri. ki. komedija

LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM. V GLAVNI VLOGI BUD SPENCER IN TERENCE HILL!

4. in 5. jan. ob 17. in 19. uri amer. triler ZAKON PESTI

6. in 7. jan. ob 17. in 19. uri amer. akc. film ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU

31. dec. 1987 in 1. jan. 1988 NI KI-NOPREDSTAV!

3. jan. ob 15. in 17. uri. ki. komedija

LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM. V GLAVNI VLOGI BUD SPENCER IN TERENCE HILL!

4. in 5. jan. ob 17. in 19. uri amer. triler ZAKON PESTI

6. in 7. jan. ob 17. in 19. uri amer. akc. film ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU

31. dec. 1987 in 1. jan. 1988 NI KI-NOPREDSTAV!

3. jan. ob 15. in 17. uri. ki. komedija

LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM. V GLAVNI VLOGI BUD SPENCER IN TERENCE HILL!

4. in 5. jan. ob 17. in 19. uri amer. triler ZAKON PESTI

6. in 7. jan. ob 17. in 19. uri amer. akc. film ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU

POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO prodam. Barbarič, Gornja Radgona, Partizanska 33, telefon: 74 005. M-567

DIANO, letnik 1979, prodam. Mlajinci 13. M-1509

SMUČI ELAN RC 06 z vezmi LOOK NEVADA in 150 mini steklenički alkoholnih pijač prodam. Radenci, Mladinska 6, telefon: 73 037. M-1510

KORUZO NA STORŽIH prodam. Turnišče, Mladinska 4. M-1512

TRAKTOR URSUS 35 s koso in jermenico prodam. Jože Mencinger, Pertoča 101. M-1513

FORD ESCORT 1300, nevozen (tudi za dele) prodam. Radovci 86, p. Grad. M-1515

KOMBI ZASTAVO 412 NK, dizel, letnik 1980, prevoženih 70.000 km, prodam. Anton Sobočan, Renkovič 52, p. Turnišče. M-1517

TRAKTOR ZETOR 4911 prodam. Franc Žižek, Kutinci 5, p. Videm ob Ščavnici. M-1552

BARVNI TELEVIZOR GORENJE prodam. Telefon: 71 745. M-1553

MEŠANI GOZD V ČEPINCIH prodam. Naslov v upravi lista. M-1554

MLAD VINOGRAD v strehovskih gorah (brajda) prodam. Informacije v Strehovcih 1 ali telefon: 22 563. M-1557

VARNOSTNI LOK s streho, nov, za traktor torpedo 4506, ugodno prodam. Andrej Duh, Melinci 142. M-1558

GRADBENO PARCELO V RADENCIH prodam. Stanko Fekonja, Radenci, Kneza Koclja 17. M-1559

Vsem svojim gostom in cenjenim strankam se zahvaljuje za obisk in se priporoča tudi v nastopajočem letu. *Gostilna Spiriti, Černelavci.*

SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO 1988. LETO!

NEMŠKEGA OVČARJA z rodomnikom, starega 14 mesecev, prodam. Krašči 50. M-1562

TRAKTOR FERGUSON 42 prodam. Telefon: (069) 76 624. M-1566

CITROEN GS 1.3, letnik 1980, prodam. Karđoš, Gornji Petrovci 6. M-1567

ZETOR, 25 KM, letnik 1970, enoosno prikolico, prekučno, pluge in brane prodam. Informacije v gostilni Jerebic, Gančani. M-1568

KOTNO KLOP, MIZO IN STOLE PRODAM. Cven 4, telefon: 81 585. M-1569

ZASTAVO 101, letnik 1975, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Telefon: 24 380. M-1570

DIANO 6, KARAMBOLIRANO, staro deset let, ugodno prodam. Peček, Sodišinci 47 a, p. Tišina. M-BP

MOTOR Z MENJALNIKOM ZA RENAULT 4 GTL, letnik izdelave 1982, prevoženih 45.000 km, prodam. Zvonko Kovačič, Gornja Radgona, Šlebingerjev breg 19. telefon: 74 464. M-13731

5 montiranih gum, v dobrem stanju, 6-50, R 16, kompletno ogrodje, za fasado in 5-stopenjsko vodovodno črpalko prodam. Alojz Kovač, Zagajski vrh 23 a, Gornja Radgona. GR-13732

PEČ ZA CENTRALNO OGREVANJE, vgradljivo, 135 x 65 cm, levo kurišče, 27.000 kcal, prodam. Ogled po 15. uri. Šteiner Janžev Vrh 37 a, Radenci. M-1518

GOLF, letnik 1977, registriran do maja 1988, garaziran, prodam. Koles, telefon: 24 707. M-1519

CEPLJENO VINO ugodno prodam. Telefon od 12. do 16. ure: 75 754 ali Lendava, Partizanska 38. M-1521

MLADO KRAVO, brejo, vozno, prodam. Bratovci 67. M-1522

RDEČE VINO (letosnje), 150 l, prodam. Bratovci 67. M-1523

PEČ ZA TRDA GORIVA prodam. Naslov v upravi lista. M-1524

VIDEOREKORDER GRUNDING 2000 2 x 2 PLUS, malo rabljen, in moped 14 M, 2 L, 1800 km, prodam. Vukajč, Kroška 28. telefon 23 072. M-1526

KRAVO, staro tri leta, prodam. Ipol Novak, Križevci 153 a. M-1530

KRAVO, brejo osem mesecev, kontrola A, prodam. Markovci 6. M-1531

PRAŠIČA ZA ZAKOL (130 kg), prodam. Murska Sobota, Partizanska 26. M-1533

FIAT 125 P, karamboliran, po ugodni ceni prodam. Ogled po 15. uri. Stefanovič, Mačkovič 45 C. M-1534

DRAGEMU SINU IN BRATU BRANKU KERMANU, ki je na službenju vojaškega roka v Benkovcu, želijo srečno, zdravo in uspešno NOVO LETO 1988 — mama, oče in Vlado.

PRALNI STROJ PRIVILEK 1000, potreben popravila, ugodno prodam. Telefon: 23 301. M-1535

PODKLETENO HIŠO, 260 m² stanovanjske površine, III. gradbene faza, na 3-arski parceli v Murski Soboti, prodam. Telefon: 21 177. M-993

GOSTILNA ŠIFTAR IZ STRUKOVCA vabi 1. JANUARJA 1988 NA NOVOLETNI PLES ZA OBISK SE PRIPOROČAJO!

MOTOKULTIVATOR GOLDONI s prikloplivo in priključki prodam. V račun vzamem trda drva, možno obročno odplačevanje. Dankovci 26. M-1149

HIŠO V ČENTIBI, v vinogradu, vseljivo, prodam. Informacije: Avgust Novak, Lendava, Mlinska 10. M-1232

PARCELO Z VINOGRADOM na sončni legi, asfalt, vodovod, elektrika, prodam. Telefon: 25 520 ali ponudbe pod šifro: »21,5 ara« na upravo lista. M-1287

Cenjene stranke obveščam, da januarja odpiram

CVETLIČARSKO DELAVNICO

za izdelavo vencev, šopkov in drugih cvetličnih aranžmajev. Priporoča se Olga Lazar, Čopova 8, Murska Sobota (pri pokopališču), telefon: 23 656.

OBENEM ŽELIM VSEM SREČNO 1988!

TRAKTOR IMT 540 z nakladalnikom ali brez njega in dve gumi s platiščema za 750 prodam. Petrovci 43. M-1574

ZASTAVO 125 P ugodno prodam. Krog, Murska 51. M-1576

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 4 KW, in pralni stroj prodam. Telefon: 24 746. M-1577

SEDEŽNO GARNITURO prodam. Telefon: 21 039, Skalič, Murska Sobota, Cvetkova 14. M-1578

VSELJIVO HIŠO z 1,30 ha vinograda, 0,45 ha sadovnjaka in 2 ha gozda ugodno prodam. Informacije po možne po telefonu: 79 014 (069), od 7. do 15. ure, ali osebno v Podgorju 5, p. Apač. M-1580

AMI 8, registriran, prodam za 60 SM. Cezanjenci 40 a — popoldne. IN-18693

Srečno in veselo novo leto 1988 želi vsem občanom Pomurja

KOLOMAN KURONJA

zidarstvo in tesarstvo Gor. Petrovci in se priporoča s svojimi uslugami.

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer, Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1. Ureja uredniški odbor:

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Bernarda Peček, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Majda Horvat, Bojan Peček, Endre Gontér (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1, telefoni: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelk, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništvo Gornja Radgona 74 597, dopisništvo Lendava 75 085 in dopisništvo Ljutomer 81 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Polletna naročnina 7.000 din, naročnina za delovne organizacije 15.000 din, letna naročnina za tujino: 322 šilingov, 46 mark, 24 kan. dol., 18 am. dol., 38 šv. frankov. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Cena posamezne številke je 350 din. Tiska ČRP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

SIS ZA POSPEŠEVANJE PROIZVODNJE HRANE IN ZAGOTAVLJANJE OSNOVNE PRESKRBE OBČINE LJUTOMER

objavlja po sklepu pristojnega odbora

JAVNO DRAŽBO

za prodajo priznanega plemenskega žrebca TAUERN SCHAUNITZ XII—895, rodovniška št. 436, rojen 1974. leta. Izključna cena je 1.300.000 din.

Dražba bo v sredo, 6. 1. 1988, ob 10. uri v Gajševcih št. 13 pri reju Francu Štuhecju.

Interesenti bodo morali plačati varščino v višini 10 % od izključne cene pri blagajni DS sisov gospodarskih dejavnosti občine Ljutomer, Ormoška 3/II, v Ljutomeru pred začetkom dražbe.

Ogled plemenskega žrebca je možen pri reju Francu Štuhecju v Gajševcih št. 13. Vse druge informacije je mogoče dobiti po telefonu št. (069) 81-610.

SIS ZA POSPEŠEVANJE PROIZVODNJE HRANE IN ZAGOTAVLJANJE OSNOVNE PRESKRBE OBČINE LJUTOMER

objavlja po sklepu pristojnega odbora

JAVNO DRAŽBO

za prodajo priznanega plemenskega žrebca TAUERN SCHAUNITZ XII—895, rodovniška št. 436, rojen 1974. leta. Izključna cena je 1.300.000 din.

Dražba bo v sredo, 6. 1. 1988, ob 10. uri v Gajševcih št. 13 pri reju Francu Štuhecju.

Interesenti bodo morali plačati varščino v višini 10 % od izključne cene pri blagajni DS sisov gospodarskih dejavnosti občine Ljutomer, Ormoška 3/II, v Ljutomeru pred začetkom dražbe.

Ogled plemenskega žrebca je možen pri reju Francu Štuhecju v Gajševcih št. 13. Vse druge informacije je mogoče dobiti po telefonu št. (069) 81-610.

OLJARNA CIPOT, KROG TRUBARJEVA 67, želi vsem

SREČNO, ZDRAVO IN USPEŠNO NOVO LETO 1988

TUDI V NOVEM LETU SE TOPLO PRIPOROČA!

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1988

ŽELI VSEM POSLOVNIM PARTNERJEM IN CENJENIM GOSTOM TER SE ŠE NAPREJ TOPLO PRIPOROČA S SVOJIMI STORITVAMI.

GOSTILNA ŠIPLIČ PUŽEVCI

OPEL KADET, letnik 1976, prodam. Anton Štibler, Lukavci 49, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-18689

OJAČEVALNIK FENDER SUPER REVERS, 100 W, skoraj nov, prodam. Cena 1000 DM ali dinarska protivrednost. Štefan Makovec, Grabrovnik 68, Štrigova. M-18696

OBČANI—ZDOMCI!

Imate probleme s prodajo ali nakupom nepremičnin, strojev, naprav, pri gradnji hiše ali drugih objektov, z obrtnimi storitvami, pri urejanju razne dokumentacije, pridobivanju dovoljenj, imate idejo, ki bi jo radi uresničili, a je sami ne morete, radi bi postali zasebniki, pa ne veste, kako in s čim bi se ukvarjali, imate težave pri opravljanju svoje dejavnosti ali imate druge tvrstne probleme, ki jih iz kakršnih koli razlogov ne morete rešiti — prepustite, da vse to za vas uredi, organizira ali reši:

STORITVENI BIRO INŽ. JOSIP KELEMEN, dipl. eoc., Murska Sobota Gregorčičeva 46, ali telefon: 23-264. Obiščite ali pokličite pa nas lahko tudi izven delovnega časa.

OBČANI—ZDOMCI!

Vseljivo stanovanjsko hišo z gospodarskim poslojcem, velikim dvoriščem in sadovnjakom na Gorici 30 (4 km od Murske Sobotice) ugodno prodam.

Prodaja do nedelje, 3. januarja 1988, ko bo tam, če ne bo že prodano, na javni dražbi, ob 10. uri. Ogled možen po dogovoru.

x x x

Gospodarski objekt, približno 400 m², uporaben v razne namene, z 11-arsko parcelo na Tršini 33, ugodno prodam.

INFORMACIJE STORITVENI BIRO JOSIP KELEMEN, MURSKA SOBOTA, Gregorčičeva 46, ali telefon: 23-264.

STUDIO DIREKT MARKETING — RAZVIJANJE NOVIH OBLIK NASTOPOV NA TRŽIŠČU vam ponuja peči za centralno ogrevanje ekonomik in ZAR 2000 ter različne boljše po zelo ugodnih cenah in pogojih odplačevanja. Pokličite (069) 87-274 (Stanko) — vsak dan, razen nedelje in praznikov, od 8. do 15. ure — in z našim predstavnikom se boste zmenili za neobvezno predstavitev našega programa na vašem domu.

SDM — NAJKRAJŠA IN NAJČENEJŠA POT DO NAKUPA.

TRAKTOR STORE, prednji pogon, star tri leta, prodam ali zamenjam za večjega, novejšega, z doplačilom. Linder, 45 KS, s koso in jermenico in pihalnik za seno, z motorjem ali brez, prodam. Telefon: 069 78 275. M-1551

NEDOGRAJENO STANOVANJSKO HIŠO z lokalom, na prometni točki, prodam. Naslov v upravi lista. M-OP

TRAKTOR IMT 577 IN TRAKTOR IMT 560 prodam. Anton Mikl, Blaguš 8, Videm ob Ščavnici. M-1536

PRIKOLICO ZA TRAKTOR, domače izdelave, gume 75 x 16, prodam. Alojz Huber, Gornji Slaveci 79, p. Kuzma. M-1538

SAMONAKLADALKO 25, z večjim pihalnikom in motorjem, prodam. Telefon (069) 70 340. M-1539

TRAKTOR IMT 560 in prikolico farmer 0,4, prekučno, 4-tonsko, prodam. Telefon: 042 43 492. M-1545

VW 1200, letnik 1975, ugodno prodam. Jamna 8, Videm ob Ščavnici. M-1550

PEČ ZA CENTRALNO OGREVANJE, primerno za poč. hišico, 17.000 kalorij, prodam. Partizanska 50. M-MM

AUDI 80, letnik 1968, dobro ohranjen, neregistriran, prodam za 50 SM. Jože Toplak, Dobrovnik 244. M-1356

ZAHVALA
V 76. letu starosti se je tiho poslovila

Karolina Flisar

roj. Peček
iz Berkovec

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom in znancem, ki ste pokojnico pospremili na njeni zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred in ganljive besede ob slovesu ter pevcem iz Ratkovec za odpete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali med njenim bivanjem v domu oskrbovancev.

M. Sobota, 21. decembra 1987

ŽALUJOČI: NOVAKOVI

*Pomlad na vrt bo tvoj prišla
in čakala, da prideš ti;
sedla bo na rosna tla in
jokala, ker te ni.*

ZAHVALA
V 59. letu starosti nas je zapustil dragi
mož, oče in dedek

Ivan Sobočan

iz Velike Polane

V globoki žalosti se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli ustno ali pisno sožalje. Posebna hvala sosedom, botrini, sorodnikom, sodelavcem, g. župniku za pogrebni obred, govornikom iz Varstroja in krajevne skupnosti, osebju internega oddelka bolnišnice v Murski Soboti, posebno dr. Kološevi, in osebju kirurškega oddelka bolnice v Mariboru. Iskrena hvala tudi delovnim organizacijama Varstroj in Integral, tozdr. Promet in delavnice Lendava ter družini Kološa iz Pordašincev.

Velika Polana, decembra 1987

ŽALUJOČI: žena Matilda ter sinova Štefan in Ivan s hčerko Andrejko in sinom Borutom.

*Že eno leto v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.
Ne mine ura, dan, ne noč
povsod v mislih si navzoč.*

V SPOMIN
Mineva žalostno leto, odkar nas je tiho
in mirno zapustil naš dragi in skrbni
mož, oče, dedek in brat

Štefan Ošljaj

iz Filovec

Spominjamo se ga s hvaležnostjo v srcih. Vsem, ki stojite ob njegovem grobu in prinesete cvetje ali prižgete svečko — iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

*Kje si dragi mož,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA
V 76. letu starosti nas je po hudi bolezni
zapustil naš dragi mož, brat in
stric

Aleksander Šebjanič

iz Žic

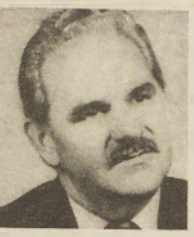
Zahvaljujemo se vsem, ki ste dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje.

Posebna hvala vsem sosedom in drugim, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali.

Iskreno se zahvaljujemo g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbi iz Apač, GD G. Ščavnica za organizacijo pogrebne svečanosti in vsem govornikom.

Zg. Ščavnica, 15. februarja 1987

**NEUTOLAŽLJIVA ŽENA IRMA, BRAT EVGEN IN SE-
STRA SIDONIJA TER DRUGO SORODSTVO**

*Kako je dom naš tih in čisto prazen,
odkar v njem tebe, dragi oče ni.
Če bi solza mrtvega zbudila,
tebe črna zemlja ne bi krila.*

ZAHVALA
V 63. letu starosti nas je zapustil nena-
dostljivi dragi mož, očka, dedek,
brat, zet, svak in sorodnik

Vladimir Fartek

uslužbenec v pokoju

Ob boleči in nenadni izgubi dragega se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom iz Šalovec, Budinec, Dolenc, Markišavec in Murske Sobotice ter družinam Maroša, Huber in Makovec, vsem dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu poslednjemu tihemu domu. Prisrčna hvala govornikom KS in ZB tov. Raplu in Kataliniču za postovilne besede ob odprtem grobu, godbi na pihala, upokojenskemu pevskeemu zboru, uslužbencem OOS, delavcem skupne strokovne službe sšiv družbene dejavnosti, kolektivu Doma tehnike — akustika za darovanje vence in cvetje ter vsem, ki ste darovali v dobrodelne namene.

M. Sobota, 12. decembra 1987

VSI NJEGOVI

ZAHVALA
V 89. letu starosti nas je zapustila
draga mama, stara mama in pra-
babica

Marija Rantaša

roj. Meolic
iz Bakovec

Zahvaljujemo se vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in šopke, nam pa izrekli sožalje, hvala vsem sosedom, ki ste nam priskočili na pomoč, posebno hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici za poslovilne besede.

Žalujoci: VSI NJENI, KI SMO JO IMELI RADI

V SPOMIN
17. decembra je minilo leto dni, odkar
nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast
in brat

Alojz Grah

Ko si nam zadnjič stisnil roko, slutili nismo, da to je slovo. Če tvoj glas se več ne sliši, beseda tvoja v nas živi, med nami si. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, njegov poslednji dom krajsite s cvetjem in prižigate sveče.

Neutolažljiva: žena Marija, otroci z družinami in drugo sorodstvo

18. julija je minilo 21 let, odkar nas je
zapustil dragi sin, brat in stric

Alojz Grah

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrt čakala te je na cesti, a v naših srcih boš ostal. Hvala vsem, ki ga niste pozabili, prijateljem, ki se ga še spominjate in mu na prerani grob prinašate cvetje in prižigate sveče.

Neutolažljivi: mama, sestre in bratje z družinami

ZAHVALA
Tiho in brez slovesa nas je v 84.
letu starosti zapustil naš dragi
mož, oče in dedek

Štefan Pintarič

iz Melinec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS Melinec.

Melinci, 12. decembra 1987

Žalujoci: žena Matilda, sinovi in hčerke z družinami ter drugo sorodstvo

*Tiho, mirno ste zaspali,
v hipu smo ostali sami,
le spomin na vas bo
z vami, hvala vam za vse,
kar ste nam dali.*

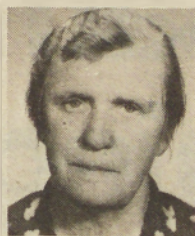
ZAHVALA
V 74. letu starosti nas je za vedno za-
pustil stric

Franc Segeri

iz Krašče 16

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in vsem, ki ste mu poklonili cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala g. duhovniku iz Petoče in Cankove, pevcem za odpete žalostinke ter govorniku KS za besede slovesa.

DRUŽINA BELOŠEVIČ

*Zaman bil je tvoj boj,
zaman so boji huđega trpljenja,
bolezen bila je močnejša od življenja!*

ZAHVALA
V 74. letu starosti nas je zapustila dra-
ga teta

Gizela Tratnjek

iz Renkovec 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, darovali vence in cvetje ali za sv. maše. Posebna zahvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!
Renkovec, 13. decembra 1987

VSI NJENI

ZAHVALA
Ob bridki izgubi dragega moža, očeta in dedka

Franca Franka

iz Rovinja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iz Prekmurja, ki so nas tolažili v težkih trenutkih krute resnice in dragega Ferija pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: ŽENA KATARINA, hčerka Pupa z družino in sin Bebi

ZAHVALA
Ob smrti našega očeta, dedka, pradedka in brata

Ivana Laha

upokojenca
nekdanjega borca za severno slovensko mejo

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno ustno ali pisno sožalje, darovano cvetje ali prispevke v dobrodelne namene. Zahvaljujemo se vsem govornikom, pihalnemu orkestru Štefan Kovač in pevskeemu zboru Društva upokojencev M. Sobota, vsem organizacijam in društvom, ki so počastila njegov spomin s prapori, in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste nam v dnevih žalosti kakorkoli pomagali.
M. Sobota, Beograd, Ljubljana, Lešnica, Ormož

DRUŽINE: VILD, LAH, NIKOLIČ, SIMONIČ

Žeparji so na delu

V predprazničnih dneh in sploh v drugi polovici decembra je bilo v soboških trgovinah - Blagovnici, Elektrotehni in Borovu več tatvin. Storiteli so izkoristili gnečo po trgovinah ter iz torbic, cekarjev, in žepov ukradli kupcem denarice. Največjo škodo je utrpela stranka, ki so ji izmaknili 450.000 dinarjev. Ker gre verjetno za organizirano skupino, ki se letovata takšnih podvigov, z Uprave za notranje zadeve v Murški Soboti opozarjajo stranke, da pri nakupovanju v trgovinah bolj pazijo na svoj denar.

F. M.

Domačija Miška Kranjca

Delegat občinske kulturne skupnosti Lendava, Rajko Štupar, je na republiški skupščini opozoril, da bi morali hišo, v kateri je bilo prvo uredništvo Ljudske pravice in je v njej Kranjec pisal večino svojih del, prav tako pa je pomembna tudi zato, ker je bila v njej že 1961. leta urejena zbirka Napredni tisk, uvrstiti v program kulturnih spomenikov. Vsako leto je namreč odklonjen zato, ker Zavod za spomeniško varstvo Maribor ne pripravi strokovnih podlag za razglasitev domačije Miške Kranjca kot kulturnega spomenika.

Ljutomerčani pa niso mogli soglašati z izpadom programa praznovanja 120-letnice laborijskih gibanj in čitalnice, na katero se pripravljajo v naslednjem letu.

Foto: B. Peček

LJUTOMER

Stavka s posledicami

Prekinitev dela v Tehnostroju je že dobila nadaljevanje na skupni seji družbenopolitičnih organizacij v tovarni, ki so se je udeležili tudi člani predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Ljutomer. Ko so analizirali stavko, so ugotovili, da zahteve, ki so jih postavili, niso odsev dejanskega stanja, marveč je to volja posameznikov. Na tej seji pa se je zgodilo tudi nekaj, kar je za Ljutomer, pa še mogoče za kakšno drugo okolje, nenavadno, namreč - ni ostalo samo pri ugotovitvi o »nekaj posameznikih«, temveč so le-ti dobili tudi imena. Poleg Srečka Zavrtnika, ki je že suspendiran (ob prekinitvi dela je izklopil električni tok, tako da delavci po dogovoru na zboru niso mogli nadaljevati z delom), bodo družbenopolitične organizacije v Tehnostroju predlagale disciplinski komisiji, naj ugotovi stopnjo odgovornosti še za: Iva Hozjana, Jožeta Semeniča, Viktorja Novaka, Martina Semeniča, Martina Baumgartnerja, Iva Pevoliča, Draga Kunčiča, Janka Ozmeča, Stanka Zemljčiča, Milana Fistroviča, Milana Slekoviča, Milana Rudolfa, Jožeta Grnjaka, Janka Šuta, Jožeta Črešnjevca, Draga Novaka in Janeza Semeniča. Tako se je večina od 380 delavcev odločno distancirala od pobud teh posameznikov in istočasno obsodila to dejanje, ki je na Tehnostroj vrgel velik madež in zbil ugled, ki so si ga v minulih dveh letih z trdim delom in odrekanjem znova pridobili.

Ne gre samo za ugled pri poslovnih partnerjih doma in v tujini, bolj gre za ugled pri tistih kolektivih v občini in Pomurju, ki so se odrekli delu denarja in ga namenili za sanacijo Tehnostroja.

Na seji so odločno zahtevali, da odgovorni ugotovijo vzroke, zakaj so bili ti delavci pobudniki stavke, in da se krivici javno opravičijo - tudi v sredstvih javnega obveščanja. Ob tem pa so sklenili, da se vsi delavci pisno in javno odločijo, ali bodo dali vodstvu delovne organizacije podporo pri nadaljnjih prizadevanjih za izhod iz težav ali pa mislijo drugače.

Skratka - petkovo sejo bi lahko ocenili kot prelomno, ko gre za diferenciacijo nedelavcev od delavcev. Javno so bila povedana imena, kar je tudi korak naprej. Le eno vprašanje ostane odprto - zakaj vsega tega niso

storili že ob stavki. Mogoče bi že takrat lahko marsikaj preprečili (bilo bi dosti lažje), recimo: odstop direktorja. Prepričevati ga, naj pride nazaj, bo dosti težje.

Dušan Loparnik

LJUTOMER

Ponovoletni delovni utrip

Turistični delavci v občini Ljutomer ne poznajo počitka, saj so za popraznične dni pripravili dve zanimivi predavanji. 6. januarja dopoldne bo v Ljutomerškem Doma kulture predaval dr. Janez Bogataj o razumevanju dediščine naše prehrane v sodobnem življenju, opoldne pa bo na zboru društva prijateljev vin v Ljutomerški kleti predaval o vinu kot sooblikovalcu kulture in načina življenja. Na tem zboru bodo spregovorili tudi o spremembah pri zakonih o vinu ter pregledali vinski letnik 1987.

D. L.

LENDAVA

Srečanje z borci

Na srednješolskem centru v Lendavi so pripravili uro zgodovine, na kateri so se dijaki srečali z borci Prekmurske partizanske čete: Ateno Ulrich, Frančkom Majcnom in Alojzom Žalikom. Učitelji zgodovine so se v pogovoru z borci dogovorili, da bodo takšne ure še pripravili, saj so te najbolj nazorne in z njimi se najbolj ohranjajo tradicije NOB med mladimi. Mladi so borce spraševali o njihovem življenju in delu v vojnih časih in o delu mladine v naših krajih. Srečanja z borci pripravljajo tudi na drugih šolah lendavske občine, vselej pa so dobro obiskana in se jih mladi veselijo. Pri organizaciji srečanj borcev in mladine bo v prihodnje sodelovala tudi občinska organizacija zveze borcev.

Jani D.

LJUTOMER

Jubilanti zveze komunistov

Občinski komite ZK Ljutomer je ob koncu leta pripravil krajšo slovesnost za komuniste, ki so člani več kot 30 let. Zbranim je spregovoril predsednik OK ZKS Ljutomer Anton Kapun. V govoru je najprej orisal pot, ki so jo morali prehoditi v povojnih letih, sedanjem gospodarskem in političnem trenutku v občini in republiki, na koncu pa zaželel vsem, da bi s svojimi izkušnjami s svojimi izkušnjami najprej tako aktivno in tvorno

pomagali se pri reševanju najzahtevnejših nalog. Po tem uvodu so petim članom s 30-letnim in petim članom s 40-letnim stažem podelili knjižna priznanja. Sedem članov Zveze komunistov pa ima več kot 40-letni staž v ZK: Ljubo Oražem, Franc Bartol, Slavko Ivanjšič, Joško Škrlec, Tone Germodnik, Štefan Tompa in Justina Zenkovič. Tudi ti komunisti so prejeli knjižna darila.

D. L.

za šampione današnjega dne

Srečno novo leto 1988
želi svojim strankam in vsem Pomurcem

**EKSPRESNA KEMIČNA
ČISTILNICA
EME ŠIFTAR**

Murska Sobotica
(pri srednješolskem centru)

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTI

S tovornjakom v lokomotivo

Še nekaj dni nas luči do novega leta, še nekaj cestnih pasti nas čaka, da zapeljemo v novo leto brez poškodb z željo, da bi jih bilo v prihodnjem letu manj kot letos, ko so naše ceste zahtevale velik krvni davek, saj je na njih izgubilo življenje okoli 30 ljudi. Predzadnji teden tega leta pa je bil glede prometne varnosti sorazmerno tih, brez večjih nesreč.

Izsilil prednost

21. decembra se je zgodila prometna nesreča na nezavarovanem železniškem prehodu v Rakičanu. Voznik tovornega avtomobila ABC Pomurke Anton Kustec iz D. Bistrice se je peljal proti letališču. Ko se je pripeljal do nezavarovanega železniškega prehoda, ni upošteval znaka stop in zapeljal na tir, ko je po njem pripeljala lokomotiva z enim vagonom. Lokomotiva je odbila tovorni avtomobil na njivo. K sreči poškodb ni bilo, gmotna škoda pa znaša 4,5 milijona dinarjev.

Hudo poškodovan otrok

21. decembra se je zgodila prometna nezgoda na Petanjcih. Voznik osebnega avtomobila Stanislav Klemenčič iz Sp. Ivanjca se je peljal proti Radencem. Na Petanjcih je iz skupine treh

otrok skočil na cesto in pred avtomobil N. Š. s Petanjec. Klemenčič je otroka zadel in ga hudo poškodoval. Odpeljali so ga na klinični center v Ljubljano.

Dvojno trčenje

23. decembra se je zgodila prometna nezgoda na magistralni cesti pri Trimlinih. Iz M. Središča proti Lendavi je vozil tovorni avtomobil Geza Šeruga s Kapce. Pred njim je v isti smeri vozil voznik kombija Stjepan Sakač iz Lendave. Ko je Sakač pripeljal do gostišča Marof, se je vanj zaradi neprimerne hitrosti zaletel Šeruga. Kombi je odbilo na levo, takrat pa je pripeljal z osebnim avtomobilom Stanko Novak iz Varaždina. Sakač je trčil tudi v Novakovo vozilo. Pri trčenju se je laže poškodoval sopotnik v kombiju, Rudi Kramer.

Prehitra vožnja

23. decembra se je zgodila prometna nezgoda na magistralni cesti pri G. Petrovcih. Iz G. Petrovec proti Šalovcem se je peljal z osebnim avtomobilom Zdenka Štuc iz Šalovec. Zaradi neprimerne hitrosti in poldnevnega cestnišča jo je v ovinku zaneslo s

ceste v občestni jarek, avtomobil pa se je večkrat prevrnil. Voznica se je k sreči laže poškodovala, škode pa je za 5 milijonov dinarjev.

Na tiste, ki pa se nameravajo povrniti, smo končno tudi v Pomurju pripravili nekaj bolj konkretnega. Gre za razstavo izdelkov, ki bi jih lahko bodoči obrtniki, predvsem zdomci, izdelovali za nekatere delovne organizacije, kot so Avtomontaža, Kovina, Iskra in Tiba. Ti predmeti so razstavljeni v prostorih obrtnega združenja v Murški Soboti, in sicer do 8. januarja.

Jože Graj

NOVOLETNI SPORED
RADIA MURSKA SOBOTA

**21 232 ZA
PREGANJANJE
SILVESTRSKEGA
MAČKA**

Je že tako, da na starega leta dan radi pogledamo v kozarček malo globlje, se sprostim in poveselimo. Spat gremo šele, ko se prebujajo petelini in nato običajno prespimo prvo dopoldne »svežega« leta. In ko bo vse to opravljeno, bo začel oddajati radio Murska Sobotica.

Jutri (v petek) od 13. do 18. ure - če nam bo lepo, pa kakšno minuto dlje - nas poslušajte na valovni dolžini 87,6 MHz (UKV) ali 648 kHz (SV). Spet boste lahko pokramljali z nami prek znane telefonske številke 21 232. Poleg obilice glasbe, posebnih gostov, razvedrilnih reportaž, kramljanje s kolegi po Sloveniji in neposrednih javljanj treh reporterjev bo prvega januarja mogoče tudi kaj dobiti. S kančkom sreče in dobre volje seveda. Nagradnih iger tokrat res ne bo manjkalo, pripravljenih je osem lepih nagrad.

S sporedom radia Murska Sobotica za preganjanje silvestrskega mačka naprej! Tega gesla ni nujno upoštevati, saj ne pripravljamo oddaje zgolj za »mačkaste« med vami! Pridružite se nam mladi in stari, v družbi ali sami, skupaj nam bo vsem lepše!

Nesreča zaradi apnjenja

22. decembra se je zgodila prometna nezgoda pri Bakovcih. Voznik osebnega avtomobila Karol Zorjan s Švedske se je peljal po lokalni cesti iz M. Sobote proti Bakovcem. Ko je pripeljal do mosta pri razbremenilnem kanalu, je opazil gost dim, ki ga je z apnjenjem njive povzročil Alojz Lukač iz Bakovec. Zato je ustavil, pri tem pa se je zaradi neprimerne hitrosti in premajhne varnostne razdalje vanj z osebnim avtomobilom zaletel Frančišek Polanec iz Maribora. Voznika se nista poškodovala, materialna škoda pa znaša 1,8 milijona dinarjev.

Vlom v skladišče

V minulem tednu je bilo več tatvin. V noči med 21. in 22. decembrom pa so neznanji vlomilci vlomili v skladišče KZ Ljutomer, poslovna enota sadjar v Gode-marcih. Odnegli so umetno gnajilo.

Jani D.